ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಮುಡಿ ೮೦

ಪುಟಗಳು : 72+4

ಮದಿಪು

ತುಳುಪತ್ರಿಕೆ
ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುಗು ಒರ

ಸಂಪುಟ–24 ಸಂಚಿಕೆ–2

ಎಪ್ರಿಲ್–ಜೂನ್ 2019

ಬೆಲೆ ರೂ. 15/-

6–7–2019 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುತ್ತು ಅಗರ್ ಪಾಡುನ ಬೇಲೆದ ಗುದ್ದಲಿ ಪೂಜೆ

8–7–2019 ಪದವಿ ತರಗತಿದ ತುಳು ಪಠ್ಯ 'ಸಿರಿದೊಂಪ ತುಡರ್ – ಒಂಜಿ' ಬುಡುಗಡೆ

23–7–2019 ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಕೂಟ ಭದ್ರಾವತಿ – ತುಳು ಉತ್ಸವ ಉದಿಪನ

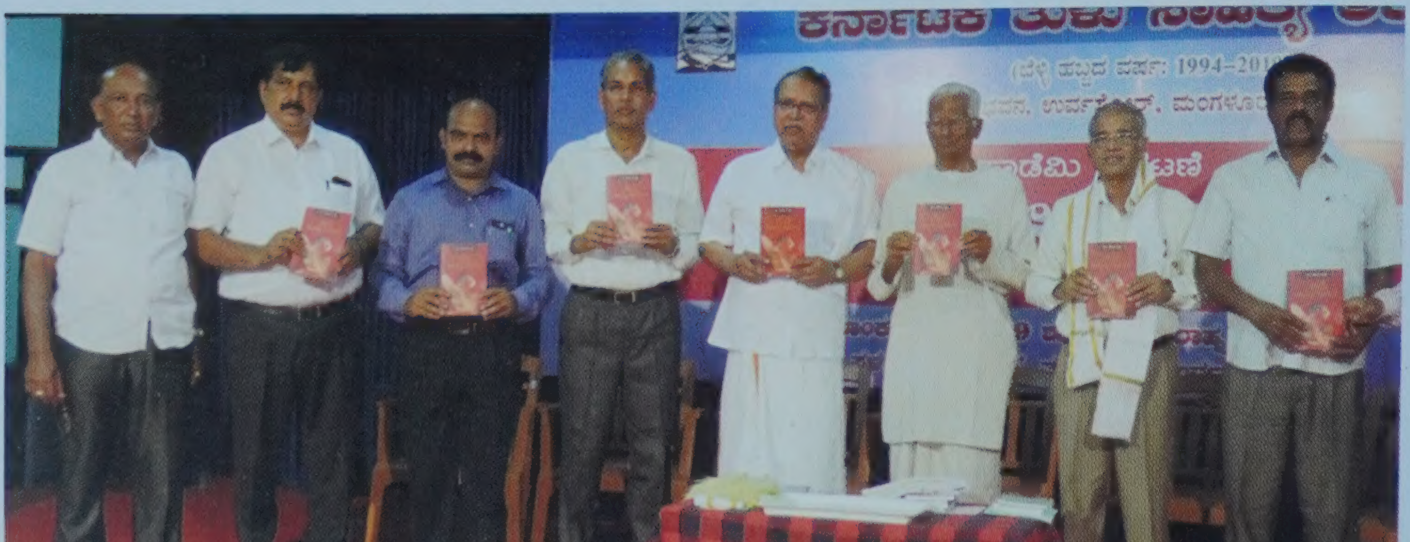

ಡಾ. ಅಶೋಕ ಆಳ್ವೆರೆನ್ 'ಸಿರಿ ಕಾವ್ಯಾಲೋಕನ' ಬೂಕು ಬಿಡುಗಡೆ

ಮದಿಪು

ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುಗು ಒರ

ಮುಡಿ 80 ಪಗ್ಗು–ಬೇಷ–ಕಾರ್ತೆಲ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.

ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು

ತುಳು ಭವನ, ಅಶೋಕನಗರ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು – 575 006

MADIPU
Tulu Quarterly
VOL - 24, ISSUE - 2
Date : April-June : 2019
Pages : 72 + 4
RNI No. KARTUL / 2015 / 63563
Price : Rs. 15/-

Published & Printed by
CHANDRAHASA RAI B.
on behalf of
Registrar, Karnataka Tulu Sahithya Academy

Owned by
KARNATAKA TULU SAHITHYA ACADEMY

Published at
KARNATAKA TULU SAHITHYA ACADEMY
TULU BHAVANA, ASHOK NAGAR POST,
MANGALURU-575 006,
DAKSHINA KANNADA, KARNATAKA.

Cover Design : **Kallur Nagesh**

Printed at
AAKRITHI PRINTS
Light House Hill Road, Mangaluru.

Managing Editor :
CHANDRAHASA RAI B.
on behalf Registrar, Karnataka Tulu Sahitya Academy
email : tulu.academy@yahoo.co.in

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರ

ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪು ಮದಿಪು ತ್ರೈಮಾಸಿಕದ 80 ಸಂಚಿನ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನವೆರೆ ಬಾರಿ ಸಂತೋಸು ಆಪುಂಡು. ಈ ಅವದಿಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ರಡ್ಡ್ ಸಾಧಕೆರೆಗ್ ಚಾವಡಿ ತಮ್ಮಣ ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರಕತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಅತ್ತಂದೆ ಭದ್ರಾವತಿ ತುಳುಕೂಟ, ಅಭಿಮತ ಟಿ.ವಿ.ದಕಲ್ನ ಸೇರಿಗೆಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೊಲಬು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳು ಲಿಪಿ ಪರಿಚಯ ಪನ್ಪಿ ಬೂಕುದ ಮರು ಮುದ್ರಣಲಾ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ವತಿಡ್ದ್ ತುಳು ಬಿ.ಎ.ದ ಸುರುತ್ತ ವರ್ಷದ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಚಾವಡಿಡ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆಂಡ್.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ನೆಂಪುಗು ಪಾಡೊಂಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಡ್ ಒಂಜಾಯಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಉಪ್ಪು ಜಾಗೆಗ್ ಅಗರ್ ಪಾಡುನ ಬೇಲೆ ಸುರು ಆತ್ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬ ಆಚರಣೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದು ಅವೆನ್ ಕೈಕ್ ದೆತೊನೊಡು ಪನ್ನಗ ಸರಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮಿತ್ತ್ 2017–2020 ಸಾಲ್‌ದ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸದಸ್ಯೆರ್‌ನ್ಕುಲು ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ದುಂಬೇ ಅಧಿಕಾರೊನು ಬುಡೊಡಾಯಿನೆಡ್ದ್ ಪಾಡೊಂಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಒಂತೆ ಮೆಲ್ಲ ಆವೊಂದುಂಡು. ಆಂಡ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುತ್ತಲಾ ಪಾಡುನ ಅಗರ್‌ದ ಬೇಲೆ ಆವೊಂದುಂಡು.

80ನೇ ಸಂಚಿಕೆದ ಸಂಪಾದನೆದ ತಯಾರಿಲು ಮಾತಾ ನಡತ್ ದಿತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಗ್ ಪೋಪುನಿಂದಾನಗ ಸದಸ್ಯೆರ್ನಗಲ್ನ ಅವಧಿಡ್ದ್ ದುಂಬೇ ಮುಗಿಯಿನೆಡ್ದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪಾಡೊಂಡಿ ಮಾತಾ ಕಜ್ಜೊಲು ನಿಧಾನ ಆಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆದ ಚಂದಾದಾರೆರೆಗ್ ತೊಂದರೆ ಆವರೆಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ದೃಷಿಡ್ ಕರಿನ ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಲೆದ ಸಂಪಾದಕೆರೆರಾಯಿನ

ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನೆರೆ ಸಾಕಾರೊಡ್ದು ಈ ಸಂಚಿಕೆನ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನವೊಂದುಲ್ಲ. ಈ ಸಂಚಿಡ್ ವಿದ್ವತ್ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಬುಳೆಪಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಮಾತ ಲೇಖಕೆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಚ್ಚಿಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಕಾರ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಸರ್ವೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಬಾರಿಯಾದುಂಡು.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ವರ್ಷ ತನ್ನ 25ನೇ ವರ್ಷೊನು ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಅಕಾಡೆಮಿ ಈತ್‌ನೆಟ್ಟ ಪಾಡೊಂಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಡ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರಿನ ಮಾತಾ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಭಾರಿ ಯಾದುಂಡು. ನನ ದುಂಬಗ್‌ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ತುಳು ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಾದ್ ಮಲ್ಪು ಮಾತಾ ಕಜ್ಜೊಲೆಡ್ ತನ್ಕುಲೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುಲೆ ಪಂಡ್ದ್ ಮಾತೆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುನು ಬಯಕುವೆ.

26–08–2019

ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆದ ವತಿಡ್ದ್ 1994ಟ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ವರ್ಷ ತನ್ನ 25ನೇ ವರ್ಷೊನು ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಕುಡ್ಲದ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ಡುಪ್ಪು ಮಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆದ ಕಟ್ಟೋಣದ ಪಿರವುದ ಮೈಟ್ ಒಂಜಿ ಕೋಣೆಡ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಯಿನ ಅಕಾಡೆಮಿ 2015ಡ್ದ್ ಸ್ವಂತ ಜಾಗೆಡ್ 'ತುಳು ಭವನ' ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ದ ಕಟ್ಟೋಣೊಡು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. 25 ವರ್ಷೊಡು 197 ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆದ 80ನೇ ಸಂಚಿ ಬೊಲ್ಪುಗು ಬರೊಂದುಂಡು. ತುಳುಟ್ಟು ಬೂಕು ಬರೆಪಿನಕಲೆಗ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪರೆ ಪಣವುದ ಸಾಕರ ಕೊರ್ಪಿನವು ಅತ್ತಂದೆ ತುಳು ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಲೇಖಕರೆಡ್ದ್ ಖರೀದಿಲ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಹೈಸ್ಕೂಲುಡ್ದ್ ಬಿ.ಎ. ಮುಟ್ಟ ತುಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡತೊಂದುಪ್ಪು ನೆಡ್ದ್ ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆಪುನಕುಲು ಓದುನಕುಲು ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಗು ಬರ್ಪಿ ಓದುಗೆರ್ನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದುಂಡು, ಸಂಶೋದಕೆರ್ನಕುಲುಲಾ ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಸಮಗ್ರ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಚರಿತ್ರೆದ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಒಂಜೇ ಕಡೆಟ್ಟ್ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಖರೀದಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು ಅತ್ತಂದೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಡ್ ತಿಕ್ಕಂದಿ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ದಾನಿಲೆಡ್ದ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ ಕಜ್ಜೊನು ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಮಸ್ತ್ ದಾನಿಲು ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಸಮಗ್ರ ಸಂಗ್ರಹೊಗು ಪುಸ್ತಕ ದಾನ ಕೊರ್ಪಿನಕುಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಕೊರ್ದು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಸಂಗ್ರಹೊನು ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪರೆ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ ಉಂಡು.

ಕರಿನ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ನೆಂಪುಗು ಪಾಡೊಂಡಿ ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಸುರುತ್ತ ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡನೆ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಐಟ್ ಒರಿನೆನ್ ದುಂಬಗ್ ಅಜತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುವ. ಪೊಸ ಪೊಸ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆಲೆ. ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಪ್ರಕಟ ಆತಿನೆನ್, ಬೇತೆಕುಲು ಬರೆಯಿನೆನ್ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡಡೆ. ಸ್ವಂತ ಬರೆಲೆ. ದಾಖಲೆ ಆವಂದಿನೆನ್ ನಾಡ್ದ್ ಬರೆಲೆ. ಕರಿನವರ್ಷೊಲೆಡ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ದುಂಬಗ್‌ಲಾ ನಿಕಲ್ನ ಮಾತೆರೆ ಸಹಕಾರ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮಿತ್ತ್ ಉಪ್ಪಡ್. ಎಂಕ್ ಬೊಕ್ಕೊರ ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈಕುಕಲೆಗ್ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡಿ ಮಾತಾ ಲೇಖಕೆರಗ್ ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಅಚ್ಚಿಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಮುದ್ರಣೊಗು ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪಿ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗ್ರಂಥಪಾಲಕಿ ಚಿತ್ರಾಕ್ಷಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಕಾರ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪು ಪ್ರಶಾಂತ್‌ರೆಗ್, ಪೊರ್ಲುಡು ಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದಕಲೆಗ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

26.08.2019

ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನ
ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಪುಟ ನೋಟ

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಪಾತೆರ 3
ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರ 5

1. ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಕಟ್ಟಳೆ
• ಡಾ. ಎ. ಶ್ರೀಧರ 9
2. ಆಟಿ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬೈದಿನ ಮಗಳ್
• ಸುಭಾಶ್ಚಂದ್ರ ಕಣ್ವತೀರ್ಥ 14
3. ತುಳುನಾಡ್ದ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆ
• ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ 15
4. ತಾಂಗ್‌ಡುಂತ್‌ದಿನ ತಾಂಕಣ
• ಅಕ್ಷಯ ಆರ್. ಶೆಟ್ಟಿ 19
5. ಸಂಕಪ್ಪನ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ
• ರಮೇಶ್ ಕುಲಾಲ್ ಬಾಯಾರ್ 21
6. ಬೋರಿ ಗಾಡಿ
• ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ 27
7. ಈ ಬಾಲೆ ನಮ್ಮವು
• ಸತೀಶ್ ಎಂ.ಶೆಟ್ಟಿ 30
8. ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನೆತ್ತ ಅರ್ತ ದಾದ
• ಜಯಕರ ದೇಜಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ 35
9. ತುಳುವ ಜನಪದ ನಲಿಕೆಲು
• ಮುಂಧಪಾರಾಜಾ' ಮುಂಡೋಡು 40
10. 'ಕುಡು ಅರಿ' ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂಡಾತಿನ ತುಲುನಾಡ್
• ಇರ್ವತ್ತೂರು ಗೋವಿಂದ ಭಂಡಾರಿ 43
11. ಯು. ಮಚ್ಚೆಂದ್ರನಾಥೆರ್
• ಜೆ.ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ 48
12. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಬೊಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆಲು
• ನಳಿನಿ ಭಾಸ್ಕರ ರೈ 52

ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಲೇಖನ ಬರೆಪಿನಕಲೆಗ್ ಸೂಚನೆ

- ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅಧ್ಯಯನ, ಮದಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್, ಕತೆ/ ಕಬಿತೆ/ ಪರ ಪೊಸ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡೊಲಿ.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಲೆಕ್ಕ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಡೆಯಿ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಅದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕೈ ಬರವುದು ಆಂಡ ಮೂಜಿ ಪುಟತ್ತವು ಅದಿತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜೇ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಬರೆತಿನವು ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಟೈಪ್ ಮಲ್ತಿನವು ಆಂಡ ರಡ್ಡ್ ಪುಟತ್ತ ಮಿತಿ ಉಪ್ಪಡ್.
- ಒಲಾಂಡಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕಡಪುಡಡೆ.
- ಟೈಪ್ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ನುಡಿ ಫಾಂಟ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಈಮೈಲ್ ಪತ್ತೆಗ್ ಕಡಪುಡ್ಲೆ.
- ಲೇಖಕೆರೆ ಪುದರ್, ಪತ್ತೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಬರವುಲು ಸ್ವೀಕಾರ ಆಪುಜಿ.
- ಪೊಸ ಬೂಕು ಬರೆಯಿನಕುಲು ಐತ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ಪರೆ ರಡ್ಡ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಕೊರ್‌ಂಡ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬುನು ಮದಿಪುಡು ಮಲ್ಪುವ.
- ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆದ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 50/–
  ಆಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 500/–

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪತ್ತೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
"ತುಳು ಭವನ", ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು
ದೂರವಾಣಿ : 0824 2459389
tulu.academy@yahoo.co.in

ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಕಟ್ಟಳೆ

ಡಾ. ಎ. ಶ್ರೀಧರ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನೊಡು ತುಳುನಾಡ್ದ ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಪ್ರಚಲಿತವಾದಿತ್ತ್‌ನ ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಸ್ಮೃತಿಗ್ ಸಂದ್‌ದ್‌ನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಲೆಪ್ಪುದ ವಿವಿಧ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಸಂಗತಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದ್ ಇಂಚಿ ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಒಂಜಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟ್ ಆಯಿನ ಸೀಮೆ, ಮಾಗಣೆ, ಗ್ರಾಮ ದೈವೊಲ್ನ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿಯಾದುಪ್ಪುಂಡು. ಲೇಖನೊಡು ತೆನ್ಕಾಯಿ ಮಂಜೇಶ್ವರರೊರ್ದು ಕುಡ್ಲದ ಸುರತ್ಕಲ್ ಮುಟ್ಟ ಎಂಚ ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ದುಂಬುರ್ದಿಂಚಿ ನಡತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್, ಅಂಚೆನೆ ತುಳುನಾಡ್ದ ಸಿರಿಮುಡಿ ಏರ್ದ್ ನೇಮ ನೆರಿ ಆಪುನ ಕಣಂದೂರು, ಪೈಯೊಳಿಗೆ ಬೊಕ್ಕ ಉದ್ದಾರೊಡು ಎಂಚ ಈ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆ ಪ್ರಾಕ್‌ದ್‌ಂಚಿ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿವರಣೆ ಒದಗಾದ. ಇಂಚ ಪ್ರಚಾರೊಡು ಇತ್ತಿನ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಕಟ್ಟಳೆ ಮಧ್ಯಂತರ ಕಾಲೊದ ವೋವ್ವಾ ಸಂಗತಿರ್ದ್ ಆದ್ ವಿಸ್ಮೃತಿಗ್ ಬೂರ್ದು ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಮರತ್ ಪೋಪಿನ ಪ್ರಸಂಗಲ ಉಂಡು. ಅಯಿತ ನೆನೆಪುಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಈ ಲೇಖನ.

ತುಳುನಾಡ್ದ ದೈವಾರಾಧನೆಡ್ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಕಟ್ಟಳೆ ಭಾರಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಕಲ್ಪನೆ ಆದುಂಡು. ಉಂದು ಇಂಚಿಪ ಮುಟ್ಟ ಸುದ್ಧಿಯಾತ್‌ಜಿ, ಹೆಚ್ಚಪಂಡ ತುಳು-ಕನ್ನಡ ಡಿಕ್ಷನರಿಡ್‌ಲ ಉಂದೆತ ವಿವರಣೆ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ ತುಳುನಾಡ್‌ದಕುಲು ಮರತ್‌ದೆರ್‌ಂದೆ ಪನೊಲಿ. ಆಂಡ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಕಟ್ಟಳೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಾಕ್‌ರ್ದೆ ತುಳುನಾಡ್ದ ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಪ್ರಚಲಿತ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಭಾರೀ ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ. ದೈವಾರಾಧನೆಡ್ ಬರ್ಪಿನ ತಂತ್ರಿದಾರ್, ಗುತ್ತಿನಾರ್. ಮಧ್ಯಸ್ಥೆ ಪಂಡ ಆಡಳ್ತೆ ಮೊಕ್ತೇಸರೆ ಅತ್ತ್‌ಡ ಗಡಿಪತ್ತ್‌ನಾರ್, ದೈವಪಾತ್ರಿ ಇಂದೆಟ್ ಮಾನ್ಯ ಪೂಜಾರಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೂಲ್ಯ ಪೂಜಾರಿ ಅತ್ತ್‌ಡ ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿ, ಸೇರಿಗಾರ್ರು, ಕೊಂಬುದಾಯೆ, ಬಸವೆ ಸಾಂಕುನಾಯೆ, ಎಣ್ಣೆ ಮೈಪುನಾಯೆ, ಜೀಟಿಗೆದಾಯೆ, ಗಂಧ ತರೆಪುನಾಯೆ, ಕದಿನದಾಯೆ, ಚಿನಿವಾರ್‌ದಾಯೆ, ಬೊಕ್ಕ ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಾಯೆ ಆಕೇರಿಗ್ ಬರ್ಪೆ. ಆಯಗ್ ದೈವ ಕಟ್ಟುನಾಯೆ ಅತ್‌ಡ ದೈವನರ್ತಕೇಂದ್‌ಲ ಇತ್ತೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗಾಂಡ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಕಟ್ಟಳೆ ಒಲ್‌ಪರ್ದ್ ಸುರುವಾಂಡ್ ಪನ್ಪಿನನೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದುಪ್ಪುತೆ. ಉಂದೆಕ್‌ಲಾ ಭಾರೀ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಒರಿಪು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಹೆಚ್ಚಿನಕ್ಲೆಗ್ ನೆನೆಪುಡಿಜ್ಜಿ, ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಎಂಚ ಕೆಲವು ಅಜಲ್‌ಲೆಡ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ದೈವ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಅಲ್ಪದ ಗುತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಅನುವಂಶೀಯವಾಯಿನ ಪುದರುಂಡೊ ಅಂಚೆನೆ ಭೂತದ ಮಾನಿಗ್‌ಲ ಭೂತಕಟ್ಟುನಾಯಗ್‌ಲ ಪುದರುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ.

ಉದಾಹರಣೆಗ್ ಗಡಿಪತ್ತ್‌ನರೆಗ್ ಇಜ್ಜಂಡ ಮಧು ಅತ್ತ್‌ಡ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗ್ ಅರವಾರ್, ಅಧಿಕಾರಿವಾಲ್, ಕೊಟ್ಟಾರಿವಾಲ್, ಮಂಜುಭಂಡಾರಿ, ತಿಮ್ಮಭಂಡಾರಿ, ಪೆರ್ಗಡೆ ಆಳ್. ಮಂಜಣ್ಣಕಾವ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಂಡೊ ಅಂಚೆನೆ ದೈವಪಾತ್ರಿಯಾಯಿನ ಭೂತದ ಮಾನಿಗ್‌ಲ ಮುಂಡ, ಅಂತ, ತಿಮ್ಮ, ದೂಮ, ಗುಡ್ಡಾಚಾರಿ, ರಾಜಬೆಳ್ಳಾಡ, ತಿಮಿರಿಬೆಳ್ಳಾಡ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ದೈವ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್‌ಲ ದುಗ್ಗ, ಕಾಂತ, ಮಂಞ, ಬಾಬು,ರಾಮ, ತ್ಯಾಂಪ, ಮಂಜು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಜಲ್‌ಗ್ ತಕ್ಕ ಪುದರುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ. ಇಂದೆಂಟ್ ಅಕೆರಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ನ ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಾಯನ ಅಜಲ್‌ದ ಪುದರುಂಡತ್ತೆ ಅಯಿತ ಒಟ್ಟಿಗೇನೆ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಲ ಉಂಡು. ಅತ್ತ್‌ಡ ದೈವೊಲು ಲೆಪ್ಪುವಾಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿಯಂದ್. ಅವು ಬುಡಿ ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಾಯನ ಅಜಲ್‌ದ ಪುದರ್‌ಲ ಸರಿ ಕೇಂಡ ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪಂದ್‌ನ ವಿಚಾರಲ ಉಂಡು. ಈ ರೀತಿ ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಮಾತಾ ವಿಸ್ತೃತಿಗ್ ಬೂರ್‌ನಕ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚ. ಅಂಚಾದ್ ಅಜಲ್‌ದ ಪುದರ್ ಊರ್‌ದಕ್ಲೆಗ್ ಏತ್ ಮುಖ್ಯನೊ ಅಂಚೆನೆ ದೈವಳೆಗ್ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಭಾರೀ ಪ್ರಿಯವಾದುಂಡು.

ಈ ಅಜಲ್‌ಲೆಡ್ ಊರುದಕ್ಲೆಗ್ ಎಂಚ ಗುತ್ತಿನಾರ್‌ನ, ಭೂತದ ಮಾನಿನ ಅಂಚೆನೆ ಭೂತಕಟ್ಟುನಾಯನ ಪುದರ್ ಪ್ರಾಕ್‌ರ್ದ್ ಇಂಚ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಉಂಡೋ, ಅಂಚೆನೆ ಅಕ್‌ಲ್ ನಂಬುನ ದೈವೊಲೆಗ್‌ಲಾ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಭೂತಕಟ್ಟುನಾಯನ್ ಸಂಬೋಧನೆ ಮನ್ಪುನ ವಾಡಿಕೆ ಉಂಡು. ಅಜಲ್‌ಲೆಡ್ ಎಂಚ ಭೂತೊಲು ನೇಮಸೇವೆ ಆಯೆರೆ ಭಂಡಾರ ಏರುನಾನಿ, ಅತ್ತ್‌ಡ ಕೊಡಿ ಏರುನಾನಿ, ಅತ್ತ್‌ಡ ಕಟನೇಮ ಸುರುವಾಪುನ ಪೊರ್ತುಗ್, ಗಡಿನಾಮ ಅತ್‌ಡ ಗಡಿಪುದರ್‌ಡ್ ಭೂತೊಲು ಲೆಪ್ಪುವೆರ ಅಂಚೆನೆ ನೇಮ ಕಟ್ಟುನೆಕ್ ದುಂಬು ಎಣ್ಣೆಬೂಳ್ಯ ಕೊರ್ನಗ, ಇಜ್ಜಂಡ, ಭಂಡಾರ ಬನ್ನಗ ಗ್ರಾಮದ ಅಜಲ್‌ದ ಭೂತಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ಇಸಮಕ್ಕಲೆಂದ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಕ್ರಮ ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್ಲ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ. ಉದಾಹರಣೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್ದ್ ಸಿರಿಮುಡಿ ಏರ್ದ್ ನೇಮನೆರಿ ಆಪಿನ ಕಣಂದೂರು, ಪೈಯ್ಯೊಳಿಗೆ ಬುಕ್ಕ ಉದ್ದಾರೊಡು ಈ ಕ್ರಮ ಏನಿರ್ದೆ ಉಂಡು. ಇಸಮಕ್ಕಲಗ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರ್ಪ, ಕಟ್ಟಂಚಿ ಇಸಮಕ್ಕಲಗ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರ್ಪ, ಸಿರಿಮುಡಿ ತುಂಬಿಂಚಿತ್ತಿ ಇಸಮಕ್ಕಲಗ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರ್ಪ ಪನ್ಪಿನ ಮದಿಪು ಭೂತೊಲೆನ ಬಾಯಿರ್ದ್ ಬರ್ಪುನ ವಿಶೇಷನೆ, ಅಂಚೆನೆ ಭೂತಕಟ್ಟೈರಾನಗಲ ಸಿರಿಮುಡಿ ದೀವೊಡ್ಡ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಅಪ್ಪಣೆ ದೆತೊನುನ ಕ್ರಮ ಬೊಕ್ಕ ನೇಮ ಪಿರಿನ ಅಪ್ಪಗನೆ ಭೂತೊಲು ಇಸಮಕ್ಕಲಗ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಏನಿರ್ದ್ ಇನಿಮುಟ್ಟಲಾ ಉದ್ದಾರ, ಕಣಂದೂರು, ಪೈಯ್ಯೊಳಿಗೆಡ್ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಈ ವಾಡಿಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಾಕ್‌ರ್ದೆ ಉಂಡು. ಆಯನ ಶರೀರೊಗು ಬೂರಿಂಚಿತ್ತಿ ಬೇಸರೋನು ದೆತ್ತ್ ಕಲೆದ್, ಆಯನ ನಾಲಯಿರ್ದ್ ಬೂರ್ನೆನ್ ಮಣಿಯಾದ್‌ಗೆಲ್ಪವ ಪನ್ಪಿನ ಎಡ್ಡೆ ವಿಚಾರೊನು ಭೂತೊಳು ಕೊರ್ಪಪಂಡ ವಾ ಬೇಸರ ಬೇನೆನ್ನ ಮಾಯ

ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಆಯನ ನಾಲಯಿರ್ದ್ ಬೂರ್ನ ವಾಕ್ಯೊನು ಮಣಿಯಾದ್ ಗೆಲ್ಪಾವೆರ್, ಆ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯೊಗು ಅತ್ತ್‌ಡ ಗ್ರಾಮೊಗು ಆಯೆ ನೇಮ ಕಟ್ಟ್‌ದ್‌ನ ಪೊರ್ತುಡು ದಾದ ಪಂಡ್‌ಂಡಲಾ ಅಯಿನ್ ಪಲಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಂದ್ ಭೂತೊಳು ಅಭಯದ ನುಡಿಕೊರ್ಪುನ ಕಟ್ಟಳೆಲು ಪ್ರಾರ್ಕ್‌ದ್ರಿಂಚಿ ಮಸ್ತ್ ಸೀಮೆ, ಮಾಗಣೆ, ಗ್ರಾಮ, ಸ್ತಲಳೊಡ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ.

ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಜಲ್ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಸೀಮೆ, ಮಾಗಣೆ, ಗ್ರಾಮ ದೈವೊಲ್ನ ಸೇವೆಡ್ ಪರಂಪರಾಗತವಾದ್ ಕಟ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ನ ತುಳುನಾಡ್ದ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲ ತೆರಿನ ವಿಚಾರ. ಫಿರಂಗಿದ ಕಾಲೊಡ್ಲ ಉಂದು ಮಾಮಲ್ಲ ಕುಂದು ಬರಂದೆ ಗುತ್ತು ಬಾಳಿಕೆದಕ್ಲೆನ ಅಧಿಕಾರೊಡು ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉದಾಹರಣೆಗ್ ಅರ್ಕುಳ ತುಪ್ಪೆಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ನೇಮ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ದುಗ್ಗ ಅಂದ್‌ಲ, ಕಣಂದೂರುಡು ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ಕಾಂತ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲ, ಪೈಯ್ಯೊಳಿಗೆಡ್ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ಮಂಞಿ ಅಂದ್‌ಲ, ಸಜೀಪ ನಾಲ್ಕೈತ್ತಾಯಗ್ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ತ್ಯಾಂಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲ, ಮಂಜಿನಾಡ್ಡ್ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ರಾಮೆ ಅಂದ್‌ಲ ಪೆರಾರಡ್ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ಬಾಬು ಅಂದ್‌ಲ, ಉದ್ಧಾರೊಡು ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ಮಂಜು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸ್ಥಳನಾಮದ ವಿವರೊರ್ದು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುನ ಸಂಗತಿ. ಉಂದುಲ ಅನುವಂಶೀಯವಾದ್ ಅಮ್ಮರ್ದ್ ಮಗಕ್, ಮಗೆ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಅರ್‌ವದಗ್ ಕೊರ್ಪುನ ಕ್ರಮವಾಡಿಕೆ ಉಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆಡ್ ನೇಮನೆರಿ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ದನಿ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದ ಕಾಲೊಡೆ ಉಂದೆಕ್ ಮಾನ್ಯತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಭೂ ಮಸೂದೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲ ಗುತ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಪುದರ್, ಭೂತದ ಮಾನಿನ ಪುದರ್ ಬೊಕ್ಕ, ಕಟ್ಟುನಾಕ್ಲೆನ ಪುದರ್‌ಗ್ ದಾಲಾ ಕುಂದು ಬಯಿದಿಜಿ, ಅಂಡ ಭೂ ಮಸೂದೆ ಕಾಲ ಘಟ್ಟೊಡ್ ಒಂಜಿ ಪಲ್ಲಟ ಉಂಡಾಂಡ್, ತುಳುನಾಡ್‌ದ್ ಪಿದಯಿ ಊರ್‌ಗು ಬೆನಿಯೆರೆ ಪೋಯಿನ ಬಂಟೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಕಿದಕುಲು ಅಲ್ಪ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗ್ರಾಮದ ಭೂತೊಳ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ದೈವೊಳೆನ್ ನಂಬಿಯೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಭಾರಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಡ್ ಈ ಕುಟುಂಬ ದೈವೊಲ್ನ ನೇಮಕೋಲ ಆಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಕ್ರಮೇಣ ಉಂದು ಗ್ರಾಮ ದೈವೊಲೆಗ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮನ್ಪುನ ರೀತಿಡ್ ಉಂಡಾಂಡ್. ಅಯಿದ್ರಾದ್ ಇನಿ ಐನ್ ಸೆಂಟ್ಸ್ ದರ್ಖಾಸ್ತ್ ಇಲ್ಲಡ್ಲ ಒಂಜಿ ಭೂತದ ಇಜ್ಜಿದ್ದಾಂಡ ಮಂತ್ರ ದೇವತೆನ ಮಂಚವು ಉಪ್ಪುನ ಸ್ಥಿತಿಗ್ ಎತ್ತ್‌ಂಡ್ ಆ ನಮೂನೆಡ್ ಪಲ್ಲಟ ಉಂಡಾಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಈ ಕುಟುಂಬ ದೈವೊಲ್ನ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಜೋರುಡು ನಡಪುನ ಸಂಗತಿ ನಂಕ್ ಮಾತೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ನ. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ನಂಬಿಕೆದ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಭೂತಾರಾಧನೆ ಎತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಅಂಚಾಂಡಲ ತೆರಿನಕ್ಲೆಗ್, ಭೂತದ ಕಲಟ್ ಉಪ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಈ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತುಪ್ಪುನಿ. ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಅತ್ತ್‌ಡ ಅಜಲ್‌ದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಾಯನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂಚ ಉಂಡು ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿಗ. ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ ಇಸಮಕ್ಕಲನಕ್ಲು

ಫಿರಂಗಿದ ಕಾಲೊಡ್ದುಮ್ ದುಂಬು ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾದ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆನ್ ನೇಮ ಮನ್ಪಾವುನಕ್ಲ್ ಹೇರಿಯೆರ್. ದುಂಬೇ ಬಡಪತ್ ವೊರ್ಲ್‌ಬಾರ್‌ಗ್ ಬೆನ್ಪಿನ ಕಾಲ ಅತ್ತ್‌ಡ ತಂಞನೊಗು ಎರು ಪತ್ತುನ ಕಾಲ. ಭೂಮಿ ಬದಕ್ ಇಜ್ಜಿ. ಕುಲ್ಲಿಯೆರೆ ಸರಿಕಟ್‌ಡ್ ಇಲ್ಲಿಜ್ಜಿ. ಆಂಡಲ ಗುತ್ತಿನಕ್ಲು ಪನ್ನಗ ನೇಮ ಕಟ್ಟೊಡು. ಕಟ್‌ದ್ ಅಕ್ಲು ಪನ್ಲೆಕ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊರೊಡು. ತತ್ತ್‌ಂಡ ಅಯನ ಪಗತೆಗ್ ನನೊರಿಯನ್ ಕೊನತ್‌ದ್ ನೇಮಕಟ್ಟವ ಪನ್ಪುನ ಬೆದರಿಕೆ. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಕಾಲೊಡು ಕಟ್ಟಳೆನ್ ಹೇರಿಯೆರ್. ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಅತ್ತ್‌ಡ ಈ ಭೂತಕಟ್ಟುನಾಯೆ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ ಅಂಗಿ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಅಂಚೆನೆ ಜೋಡು ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಅಂಚೆನೆ ತುಳಸಿಗ್ ನೀರ್ ಮೈಪೊಡ್‌ಂದ್ ಕ್ರಮೇಣ ಶುದ್ಧಾಚಾರೊಡುಪ್ಪೊಡು. ಮಡಿಮೈಲಿಗೆ ಅತ್ತ್‌ಡ ಸೂತಕದಕ್‌ಲೆಡ್ದ್ ದೂರ ಉಪ್ಪೊಡು. ಬಳೆ ಮುದ್ರೆ ದೀಂಡ ಶುದ್ಧ ಮುದ್ರಿಕೆಡುಪ್ಪೊಡು. ನಾಯಿತುಚ್ಚಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಸಮುದ್ರ ದಾಂಟಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಪನ್ಪಿನ ಕಟ್ಟಳೆನ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಮಲ್ಲ ಒಪರೇಷನ್‌ಗೆ ಈಡಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡಂದ್. ಉಂದು ಹೆಚ್ಚಿ ಕಡಮೆ ದೈವಪಾತ್ರಿ ಇಜ್ಜಿಡ ಭೂತದ ಮಾನಿಗ್‌ಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಅ ದೈವ ಪಾತ್ರಿಲು ಹೆಚ್ಚಿನಕ್ಲು ಬೈದೆರ್ಲು ಆದುಪ್ಪುನೆಡ್ದ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮುರ್ತೆ, ಬೈದ್ಯ ಅತ್ತ್‌ಡ ವೈದ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಭೂತದ ಪೂಜಾರ್ಮೆ ಉಂದು ಮೂಜಿಲ ಕಟ್ಟುನಾಯಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲೆಕ್ಕ, ಗುತ್ತಿನಕ್ಲೆಕ್ ಭಾರೀ ಮುಟ್ಟ ಅಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಪಣವು ಪಸರ್‌ಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಗೇಣಿಡ್ ಅಕ್ಲ್ ಮೂಲ ಗೇಣಿ ಅತ್ತ್‌ಡ ಚಾಲಗೇಣಿದಕ್ಲು. ಆಂಡ ದೈವ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದ್‌ನ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆದ್ ಭೂತಾರಾಧನೆ ನಡತೊಂದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿದಾಡ್ದ್ ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಇಸಮಕ್ಕಲ ಕಟ್ಟಳೆ ಇಂಚ ಪ್ರಚಲಿತವಾದುಂಡು.

1. ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ದ್ ಸಾಂಸ್ಥಿಕವಾದ್ ನಡತ್ ಬತ್ತಿನ ಅಜಲ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ದೈವ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ್‌ನ.
2. ಅಜಲ್‌ದ ಗಡಿ ಪತ್ತ್‌ನಕ್ಲೆಗ್, ಭೂತದ ಮಾನಿಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ಅಜಲ್‌ದ ಪುದರುಂಡು.
3. ಅಯಿತ ಒಟ್ಟಿಗೇನೆ ಭೂತೊಲ್ಲ ಇಸಮಕ್ಕಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೇಮ ಸುರುವಾಪು ನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಬೊಕ್ಕ ನೇಮ ಪಿರಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇಸಮಕ್ಕಲಗ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಇನಿಲ ಉಂಡು.
4. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಇಸಮಕ್ಕಲಗ್ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಳೆ ಸಂಪ್ರದಾಯೊನು ಪಾಲನೆ ಮಲ್ಪೆರುಂಡು.
5. ಕ್ರಮೇಣ ಕೈಕ್ ಒಂಜಿ ಅತ್ತ್‌ಡ ರಡ್ಡ್ ಬಳೆಮುದ್ರೆ ಪಾಡುನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು.
6. ಪೊಸ ಅಜಲ್‌ಗ್ ನೇಮ ಕಟ್ಟೆರೆ ಪೋವೊಡಾಂಡ ಬಳೆಮುದ್ರೆ ದೀನ ಅಜಲ್‌ದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೋಡು ಬೊರ್ಚಿ ಪಂಡ ವೋಪುನ ಕ್ರಮ ಇಜ್ಜಿ.
7. ಅಜಲ್‌ದ ನೇಮೊಗು ವೋವ್ವೆ ಕುಂದು ಮನ್ಪಂದೆ ಕ್ರಮೊಟು ನೇಮ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಊರುದ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆಗ್ ತಕ್ಕ ನಡಪೊಡು.
8. ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣೊಡು ಮಾತ್ರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅತ್ತ್‌ಡ ಬೇತೆದಾಲಾ ಆಂಡ

ಆಯನ ಬದಲಿ ಆಯೆ ಕೊರ್ನ ಜನಟ ಎಣ್ಣೆಕೊರ್ದು ನೇಮಕಟ್ಟಾವುನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು. ಬಳೆಮುದ್ರೆ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಆಯನ ಮರಣೊಡೆ ದೆಪ್ಪುನಿ.

ಭೂತಾರಾಧನೆಡ್ ಎನ್ನಂದ್‌ನ ಬದಲಾವಣಿಲು ಘಟಿಸ್‌ದ್‌ಂಡ್, ಘಟಿಸೊಂದುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುಧೆಟ್‌ಲ ನೀರ್ ಮಸ್ತ್ ಪರತೊಂದುಂಡು. ಅಯಿದರ್ದಾದ್ ಭೂ ಮಸೂದೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ತುಳುನಾಡ್ ಪಂಡ ಭೂತೊಲ್ನ ನಾಡಾದುಂಡು. ಆಟಿ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಳ್ ಬುಡ್ದು ವರ್ಷದ 11 ತಿಂಗೊಳ್‌ಳ ನೇಮನೆರಿ, ಸಂಕ್ರಾಂದಿ, ಪೂಜೆ, ಹೋಮಂಚಜ್ಜಾಯ, ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶ, ಆಯನ, ಕೂಟ, ಇಂಚ ಮಾತಾ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಆಂಡ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ ಇಂಚ ಇಜ್ಜಾಂಡ. ಪರ್ಬೊಗು ಸುರುವಾಪುನ ದೊಂಪದಬಲಿ ನೇಮನೆರಿ ಕೊಡಿ ಬಂಡಿ ವಳಸರಿ ಕೊಂಡನದ ಬಂಡಿಗ್ ಅಕೇರಿ ಆಪುನ ಕಾಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿದರ್ದಾದ್ ಇಸಮಕ್ಕಲ ಲೆಪ್ಪುಗ್‌ಲಾ ಕಟ್ಟಳೆಗೆ ಕುಂದು ಬರೊಂದುಂಡು.

ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕವಾದ್ ನಡಪುನ ನೇಮ ನೆರಿ ನಲ್ಕುರಿ ಅತ್‌ಡ ಕಟ್ಟ್‌ಡಾಪುನ ದಿನೊಟು ನಡತ್‌ದ್, ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೈವೊಲ್ನ ನೇಮಕೋಲ ಬಲಿಲು ನಾಗಾಲೋಟೊಡು ನಡಪುನ ಪ್ರಸಂಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದುಂಡು. ಅಯಿದರ್ದಾದ್ ಇಸಮಕ್ಕಲ ಲೆಪ್ಪು ಆಯಾ ಅಜಲ್‌ದ ನಲ್ಕುರಿ ದಿನೊಕು ಸೀಮಿತವಾದುಂಡು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೈವೊಲ್ನ ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ನೇಮ ಕಟ್ಟುನಕ್ಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಏರ್ ನೇಮ ಕಟ್ಟುನಾಯೆ ಏರ್ ಪಿರುವುಡು ಪೋಪುನಾಯೆ ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಎದುರಾತ್‌ಂಡ್. ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಅಜಲ್‌ಲೆಡ್ ಅಜಲ್‌ದ ಪುದರ್‌ದ ಇಸಮಕ್ಕಲನಕ್ಲು ನೇಮ ಕಟ್ಯೆರ್ದ ಇತ್ತೆ ಪೂರೆರ್ಲ ಬಳೆ ದೀವೊಂದು ಯಾನ್‌ಲಾ ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಾಯೆ, ಯಾನ್ಲ ಪೂಜಾರಿ, ಯಾನ್ಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥೆ ಪನ್ಪಿನಡೆ ಮುಟ್ಟ ಎತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಮಾನ್ಯದಿಗೆಡ್ಲ ದುಂಬು ಶೇಕಡಾ 99 ದಾತ್ ಬೈದ್ಯನಕುಲೆ ಇತ್ತೆರ್ ಸಾಂಸ್ಥಿಕವಾದ್. ಅಂಡ ಇತ್ತೆ ಮಾತೆರ್ಲ ಪೂಜಾರ್ಲು, ಬಳೆದೀನಕುಲು, ಮದು ಪನ್ಪಿನಕ್ಲು, ಪದ್ದೆಯಿದಕ್ಲು ಬಾಡಿಗೆಗಾದ್ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಬಳೆಮುದ್ರೆಡ್ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಳು ನಡತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಬಳೆತ ಬದಲ್ ರಡ್ಡ್ ಕೈ ನಿಲಿಕ್ಕೆ ಬಳೆದೀಪುನಕಾಲ ಎದುರಾತ್‌ಂಡ್. ಇನಿ ಒರಿಯಗ್ ತನ್ನ ಕುಟುಮದ ಭೂತೊಗು ನೇಮ ಮಲ್ಪುಂಡ ಭಾರೀ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿ ಎತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಅವೊಲಿ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಕುಲು ಸಾಲಮೂಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನೇಮ ಮಲ್ಪೊಡ್ಡ ಮಿತ್ತ್ ತೆರಿಪಯಿನ ಸಂಗತಿಲು ಎದುರಾದುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಏರ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ಪುನಿ, ಏರ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಲ್ಪುನಿ? ದುಂಬು ಆಂಡ ಗುತ್ತಿನಕ್ಲ್‌ನ ನಿಯಂತ್ರಣೊಡು ಉಸ್ತುವಾರಿಡ್ ನೇಮನೆರಿ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪರಂಪರಾಗತವಾಯಿನ ಚಾಕರಿ ಮನೆತನದಕ್ಲು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಡ ಇತ್ತೆ ಕಾಲನೆ ಉತ್ತರ ಕೊರೊಡು.

ಆಟಿ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬೈದಿನ ಮಗಳ್

ಸುಭಾಶ್ಚಂದ್ರ ಕಣ್ವತೀರ್ಥ
ತುಳು ಎಂ.ಎ. ಸುರುತ ವರ್ಸ

ಆಟಿ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬೈದಿ ಎಂಕಮ್ಮನಾ ಮಗಳೆ
ವ್ಯಥೆತೊಂಜಿ ಕಥೆನ್ ಕೆಬಿ ಕೊರ್ದುಕೇನ್ಲೆ
ವ್ಯಥೆತೊಂಜಿ.....
ಆನಿ ಊರುದಾ ಸಂತೆ, ಅಣ್ಣೆ ಪೇಂಟೆಗ್ ಪೋತೆ
ಇಲ್ಲದ ಮೈತಿದಿನ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಜೋರು
ಬರ್ಸ ಪಿರಿಪಿರಿ ಬಯ್ಯ್, ಕಡಪು ದಾಂಟ್‌ದ್ ಬೈದಿ
ಎಂಕಮ್ಮನಾ ಮಗಳ್ ಬತ್ತಲಪ್ಪೆನ ಇಲ್ಲ ಸಾದಿ
ಎತ್ತ್ ತಗ್ಗ್‌ದ ಬೈಲ್ ಓಣಿ ಒರುಂಕುದರಗಳೆ
ಎತ್ಯಲಪ್ಪೆನ ಇಲ್ಲಜಾಲ್ ಮೂಜಿಗಳಿಗೆಡಾಲ್
ಎಂಕಮ್ಮನಾ.....
ಅಪ್ಪೆ ಓಲ್ಲಯ ಬತ್ತೆ, ಅಣ್ಣೆ ಓಲ್ಲಯ ಬತ್ತೆ
ಪೆತ್ತ ಕೈಕಂಜಿಲು ಗುಡ್ಡೆ ಜತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡತ್ತಾ
ಅಪ್ಪೆನಾ ಸ್ವರ ಇಜ್ಜಿ, ಅಣ್ಣನ ನಿರೆಲಿಜ್ಜಿ
ಚಾವಡಿದ ಒರ್ಮೆಲಾ ಲೆತ್ತಲಾಳ್
ನಿನ್ನಣ್ಣೆ ಪೋತೆರ್ ಕಾಂಡೆ ಪೇಂಟೆ ದೂರದ ಬೇಲೆ
ನಿನ್ನಪ್ಪೆ ಪೋತೆರ್ ಪಿರ ಬರಂದಿ ಊರು
ಪನ್ನಿ ಬಿರ್ದ್‌ದ ಸೊರೊಟು ಮೈತಿದಿನ ಪೊಡಿಮರ್ದ್
ದಡದಡಂದ್ ಪುಡಂಡ್‌ಯೇ ಅಲೆ ತಿಗಲೆ ಮಿತ್ತ್
ಅಪ್ಪೆ ಕರಿದಿನ ಸುದ್ದಿ ಪಂಡ್‌ಜತ್ತಣ್ಣಾ ಎಂಕ್
ಎಣ್ಣ್‌ದ್‌ಲಾ ಗಲಾಗಲಾ ಬುಳ್ತಲಾಳ್
ಒಂಜಿಕರ್ಲ್‌ದ ಬೂರು ಪಿನಂದೆ ಪೊಂಡಾ ಬೇನೆ
ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ತಗೆನ್ ಪೊರ್ಲು ದೆಕ್ಯಲಾಲ್
ಎಂಕಮ್ಮ.....
ಕತ್ತಲೇ ಊರೊರ್ಮೆ ಕಬಿದ್‌ಂಡ್ ಬಾನೊಡು
ನೆಲೆದಾಂತಿ ಊರುದಾ ಬುಡುಗಟ್ಟ್ ಆಂಡ್
ಅಪ್ಪೆ ಇಜ್ಜೆರ್ ಮೂಲು, ಬುಡ್ತಿ ಬರ್ಸದ ಮರತಡಿದೇಗ್
ಬತ್ತಿ ಸಾದಿಗ್ ಸುಂಕಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್ ಪೋಪಲಾಲ್

ತುಳುನಾಡ್ದ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆ

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ತುಳುನಾಡ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆಂದ್‌ಂಡ ಎಂಚಿನ?

ದೈವಾರಾಧನೆಡ್ ಬರ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಲೆಪ್ಪುಡ್ದ್ ಎನ್ನ ಪಾತೆರ ಯಾನ್ ಸುರುಮಲ್ಪುವೆ. ಕಣಂದೂರು-ಉಳಿಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕೋಡಿಲೆಡ್ ನಡಪುನ ವರ್ಸಾದಿ ನೇಮೊಲೆಡ್ ದೈವ ಕೊರ್ಪಿ ಲೆಪ್ಪುದ ನುಡಿ ಇಂಚ ಉಂಡು.

"ಮೂಡಾಯಿ ಕುಡುಮ ಪಡ್ಡೆಯಿ ಪಯ್ಯೊಳಿಗೆ

ನಡು ಕಣಂದೂರುಳಿಯಂದ್ ಪಣ್ಬುವೊಂಡ

ತುಳು ರಾಜ್ಯ 52 ಗಾವುದ!"

ಉಂದೆತ್ತ ಅರ್ತೊ ಅಂದಾಜಿ ಪತ್ತೊಡುಂದಾಂಡ ಗಾವುದ ಪಣ್ಪಿ ಪಾತೆರದ ಅರ್ತೊದ ಗುರ್ತೊ ಪಿನೊಡಾಪುಂಡು.

'ಉಂದು ಏನಿದ ಕಾಲದೊ ನುಡಿಯಪ್ಪಾ?' ನಿಕುಲು ಕೇಣ್ಯರೆ ಯಾವು. ಅಂದ್ ಉಂದು ಆನಿದ ಕಾಲದೊ ನುಡಿ, ಇನಿ ಕೋಡೆದವತ್ತ್.

'ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಗಾವುದ ದಾಟಿ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?' ಉಂದು ವರಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆ ಆರೆನ ಕಬಿತೆಡ್ ಬರ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಒಂಜಿ ನುಡಿ.

ಈತ್ ಕಾರಾರುವಾಕ್ಕಾದ್ ತುಳು ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿನ್ ಅಯಿತ ಅಳತೆನ್ ದೈವೊದ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಕೇಣ್ಣಗನೇ ಅಯಿಕ್ಕೊಂಜಿ ಅಧಿಕೃತವಾಯಿನ ನಿಗಂಟ್‌ದ ಮಿತಿ ಬರ್ಪುಂಡು ಪಣ್ಬುನೆನ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು ಅಂಚ ಉಂದೆನ್ ದೈವೊಗು ಕಟ್ಟ್ ಕೊರ್ದುಪ್ಪೊಡು. ಇನಿದ ಕಾಲೊದಲೆಕೊ ಆನಿ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಲು ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಗುತ್ತು ಬೂಡುಲೆ ಪರಂಪರೆಡ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಿದ್ಯಮಾನೊಲು ಬುಳೆದ್ ಬತ್ತ್‌ನವಂದ್.

52 ಗಾವುದ ಪಣ್ಬುನವು ಇನಿತ್ತ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪದ್ದತಿದ ಅಳತೆಗ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆದ್ ಬರೊಡಾಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ಗಾವುದಂದ್‌ಂಡ 12 ಮೈಲುಲು. ಅಂಚಾದ್ 52X12=624 ಮೈಲ್‌ಲು. ಆಂಡ ಈ ಅಳತೆ ಇನಿದ ಕಾಲೊಗು ಒಗ್ರುಜಿ. ಏತಾಂಡಲಾ ಇನಿ ಮೀಟರ್, ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ. ಅಂಚಾಂಡ 624 ಮೈಲ್ ಪಣ್ಬುನವು ಏತ್ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ಲೆಗ್ ಸಮೋ? ಉಂದು ತುಳುನಾಡ್ದ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆದ ಸುರುತ್ತ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಮುಟ್ಟುಲು. ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಪಣ್ಬುನವು ಮೌಖಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯಾದ್ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಪುನ ಮಾಮಲ್ಲ ಹಂತವುಂದು.

1ಮೈಲ್= 1.61 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂಚಾದ್ 624X1.61= 1004.64 –> 1005 ಕಿ.ಮೀ

ಡಾ. ಮೋಹನ ಕೃಷ್ಣ ರೈ ಒಂಜಿ ತಿಕ್‌ಡ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತಿಲೆಕೊ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ತುಳುನಾಡ್‌ದ

ತೆನ್ಕಾಯಿ ಗಡಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೇರಳದ ಬಡಕಾಯಿ ಗಡಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆ ಯಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಣ್ಬುನವು ಸಾಬೀತಾತಿನ ಇಚಾರೊ. ತೆನ್ಕಾಯಿ ರಾಮೇಶ್ವರ, ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟೊ, ಪಡ್ಡೆಯಿ ಕಡಲ್ ಪಣ್ಬುನವು ತಾಳೆ ಆಪುಂಡೇ? ಅಂಚಾದ್ ಇನಿದಾನಿಗ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಬಡಕಾಯಿ ಗಡಿ ಒವು ಪಣ್ಬುನವು ಪೆರಪ್ಪ ನಿಗದಿಯಾದ್ ಸಾಬೀತಾವೊಡು.

ತುಳುವೆರ್ ಅನಾದಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಮೌಖಿಕವಾದ್ ತನ್ಕುಲೆ ಮಾತೃ ಬಾಸೆನ್ ಗಳಸೊಂದು ಬುಳೆಪಾವೊಂದು ಬತ್ತಿನಕುಲೇ; ಆಂಡಲಾ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಬರವಣಿಗೆ ರೂಪುಗು ಜಪುಡಾಯಿನಕುಳು 17ನೆ ಶತಮಾನದ ಪೊರ್ತುಡು ಒಂಜಿ ತರತ್ತೊ ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿಕ್ಕುಲೆನ್ ಗಳಸೊಂದು ಒಯ್ಯೊರಿ ತುಳು ಗ್ರಂತೊಲೆನ್ ನಿರ್ಮಿತ್‌ನವುಂಡು. ಬಡಕಬೈಲ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡೊಂಜಾಯಿನ ಪುರಾಲ್‌ದ ಕೈತಲ್ ಎಲ್ಯ ಒಂಜಿ ಹಳ್ಳಿ. ಏತೋ ವರ್ಸೊಲೆಡ್ದಿಂಚಿ ತುಳುನಾಡ್ದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಬೇರಸಾರ, ಆಡಳಿತೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ಉದ್ಯೋಗ ನಾಡೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಏತೋ ಕುಟುಮೊ ದಲೆಕೊ ಬಡಕಬೈಲ್ ಸಂಸಾರಲಾ ಒಂಜಿ. ಬಲ್ಲಾಳ ಅರಸುಲೆಡ್ ಬರವಣಿಗೆ ಕಜ್ಜೊಗಾದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರೊಂಡಿನ ಬಡಕಾಯಿ ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಪದ ಕೋಟ ಬೆರಣೆರೆ ಕುಟುಮೊ ಅಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ನಿಲೆವೂರ್‌ಂಡ್.

‘ಮಲ್ಲಾಯನೊಟ್ಟುಗಾವಡ್
ಬಲ್ಯಾಯಗ್ ಮಲ್ಲ ಮಾನ ತಿಕ್ಕುಂಡತ್ತ?
ಮಲ್ಲಿಗೆದೊಟ್ಟುಗು ಬಾರೆದ
ಬಲ್ಲ್‌ನ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ತರೆಕ್ ಮುಡಿಲೆಕತ್ತಾ?’

‘ತುಳು ನೀತಿ ಪದ್ಯೊಲು’ ಬಡಕ ಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವು.

ಈ ತುಳುನಾಡ್ದ ಬಾಸೆದ ಸಾಮರ್ತ್ಯೊನು ಸೇಡಿಯಾಪುದಾರ್ ನಿರೂಪಿಸಾಯಿನವು ಇಂಚವುಂಡು. ನಿಜವಾದ್ ತೂಂಡ ಈ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ದುಂಬುಡ್ದಿಂಚಲಾ ನಿಲೆಯಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಣ್ಬುನೆನ್ ತೆರಿಯೊನ್ಯೆರೆ ಕಸ್ಟೊಯಿದ್ದಿ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಕನ್ನಡೊಗು ನವೋದಯನು ಒದಗಿಸಾಯಿನ ತುಳುವೆರ್ ಕನ್ನಡಿಗೆರತ್ತ್. ಸುರುತ್ತ ಪಂತೆಡ್ ಬರ್ಪಿ ಮುದ್ದಣನಂಚಿತ್ತಿ ತುಳುವೆರ್. ಪಂಜೆ, ಪೈ, ಗುಲ್ವಾಡಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕೊಂಕಣಿಗೆರ್. ತುಳುಟು ಸುರುಟು ಗ್ರಂತೊ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನಕುಳು ಮಿಶನರಿಳು. ‘ತುಳು ಪಂಚವಟಿ’ ಬರೆಯಿನಾರ್ ಪೆರೋಡಿ ಸಂಕಯ್ಯ ಬಾಗತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಬೊಕ್ಕದ ಶತಮಾನದ ಆದಿಡ್ ಕಿಟ್ನರಾಜಿ ಪ್ರಸಂಗೊ ಬರೆಯಿನಾರ್ ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯರೇ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕನ್ನಡಿಗೆರ್. ತುಳು ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಬರೆಯಿನಾರ್ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ತುಳುವೆರತ್ತ್, ಮರಾಟಿದಾರ್. ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬೆರೆಂಚಿತ್ತಿ, ತುಳುವೆರ್ ಸಾಂತಪಯ್ಯ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭುಕುಳೆಂಚಿತ್ತಿ ಕೊಂಕಣಿಗೆರ್, ‘ತುಳುನಾಡ ರಾಣಿ’ ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ದುಂಬತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನ ಎಂ.ಎನ್. ಕಾಮತೆರ್ ತುಳುವೆರತ್ತ್ ಕೊಂಕಣಿಗೆರ್. ‘ಪಳಮೆಗಳು’ ಪಣ್ಪಿ ಕತೆತ್ತ ಸಂಕಲನೊದ ನಾಲೇ ನಾಲ್ ಕತೆಕ್ಕುಳೆಡ್ದಾದ್

ಕತೆಗಾರೆರಾದ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿದ ಸ್ಥಾನೊನು ಪಡೆಯಿನ ಸೇಡಿಯಾಪು ಆರ್, ಕತೆಕ್ಕುಳೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಪದ ಕತೆ, ಪಾಡ್ದಾನ, ಐತಿಹ್ಯೊಲೆಡ್ದ್ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಆರೆನ 'ಚಿನ್ನದ ಚೇಳು' ತುಳನಾಡ್‌ದ ಜನಪದ ಕತೆಯೊಂಜೆತ್ತ ಮರುಸೃಷ್ಟಿ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಜೈನೆರೆ ಪ್ರವೇಶ ಆಯೆರೆ ದುಂಬೇ ಮೂಲು ಅಳಿಯಕಟ್ಟ್ ಪರಂಪರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ನಾಡ್‌ದ ಪೌರಾಣಿಕ ಪುದರ್ ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ್ 'ತಾಳವನ' ಪಣ್ಪುನವು. ಮೂಲು ತಿಕ್ಕುನ ಸಾತಾವು–ಸಾಸ್ತಾವು ನಾಗ ಬನೊಕುಳೆಡ್ದ್ ಸಾತಾವಾಹನೆರ್ ಮೂಲು ನಿಲೆವೂರುದಿತ್ತೆರ್ ಪಣ್ಪುನವು ನಿಜ. 5 ಜಡೆತ್ತ ನಾಗೆ ಮುಲ್ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ತೋಜಾವುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಜೈನೆರೆ ಪ್ರವೇಶ ಆಪುನೆಕ್ಕ್ ದುಂಬೇ ಮೂಲು ಅಳಿಯಕಟ್ಟ್ ಪರಂಪರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್(ಕ್ರಿ.ಪೂ. ರಡ್ಡನೇ ಶತಮಾನ). ಮುದ್ಗರ(ಮೊಗೇರ) ಬೆಸ್ತೆರ್. ಹರಿವಂಶೊಡು ಬರ್ಪುನ(ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣೊಡು) ಕತೆತ ಪಿರ್ಕಾರೊ ಮೂಲು ಹರೀತೆ ಆಳೊಂದಿತ್ತೆ. ಸಮುದ್ರ ದ್ವೀಪೊಡು 'ಮುದ್ಗರ' ಬೆಸ್ತೆರ್ ಇತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಪಣ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೊಕುಲೇ ಮುಗೇರ್ಲು ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಅತ್ತ್. ಈ ಕತೆ ರಾಮಚಂದ್ರಡ್ದ್ ಪಿರಾಕ್‌ದವು. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರಾಚೀನತೆನ್ ರಾಮಾಯಣೊಡ್ದುಲಾ ಪಿರಾಕ್‌ಗ್ ಕೊನೊವುಲಿ. ಶಂಖಚೂಡೆನ್ಪಿ ನಾಗೆ ಪೆರಣ ಒರಿಪಾಯಿನ ಜನಪ್ರಿಯ ಕತೆತ್ತ ಮೂಲ ಸೋದನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಆಯೆ ಉರಗೆ ಅತ್ತ್ 'ಶಂಖಪಾಲ' ಪಣ್ಪಿ ಕುಲದಾಯೆ. ತುಳುನಾಡ್ ಶಂಖಕುಲದ ನಾಗೆರೆ ನಿಲೆಯಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್(ತೂಲೆ ಗೋಏಂದ ಪೈ). ಬೃಹತ್ ಸಂಹಿತೆಡ್ ಬರ್ಪುನ 'ಶಾಂತಿಕ' ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ತೋಜಾವುಂಡು. ಶಾಸನೊಲೆಡ್ ಬರ್ಪುನ 'ಸತಿಯಪುತ್ರ' ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಸಾತಿಯಪುತ್ರೆರ್‌ಂದ್‌ಂಡ ಸತಿಯ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಸಾತಿಯ ದೇಶೊಗು ಸೇರಿನಕುಳು. ಸಾತಿಯ ದೇಶ ತುಳು ನಾಡತ್ತಂದೆ ಬೇತೆತ್ತ್(ಗೋಏಂದ ಪೈ). 'ಪ್ರಪಂಚ ಹೃದಯ' ಪಣ್ಪಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂತೊಡು ಬರ್ಪುನ ಸಪ್ತ ಕೊಂಕಣ ಪಣ್ಪುನಲ್ಪ ತೋಜುನ ಆಯನ, ಆಳುವಖೇಡ ಪಣ್ಪುನವು ತುಳುನಾಡ್ ಪಣ್ಪುನೆಕ್ಕ್ ಶಾಸನೊಳೇ ಆಧಾರ. ಆಳ್ವ, ಆಳುವ, ಆಳು, ಪಣ್ಪು ಉಪನಾಮವುಂದು. ಅರಸೆರ್ ಮೂಲತಃ ತುಳುವೆರ್.

'ತುಳು' ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್‌ದ ಮೂಲೊನು ತೂಂಡ ತುಳುಟ್ಟು 'ತುಳೈ'(ತುಲೈ) ಪಂಡ ನೀರ್‌ಡ್ ಒಚ್ಚುನ, ತುಳೈ ಪಂಡ ಮುರ್ಕುನವು, ನೀರ್‌ಡ್ ಗೊಬ್ಬುನೆಂದ್‌ಲಾ ಅರ್ತೊವುಂಡು. ರೋಮ್‌ದ ಪ್ಲಿನಿನ ಗ್ರಂತೊಡು ಕುಡ್ಲಗ್ ನಿತ್ರ (Nitra) ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಪಣ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಕ್ಕು ಕುಡುಮ'ಂದ್ ಪುದರುಂಡು.

ಕದ್‌ರಡ್ ಕುಂದವರ್ಮೆನ್ಪಿ ಗುಣವಂತೆ ಮಹಾರಾಜೆ 'ಕದರಿಕಾ' ಪಣ್ಪಿ ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್‌ದ ವಿಹಾರೊಡು ಲೋಕೇಶ್ವರ ದೇವೆರೆ ಪ್ರತಿಮೆನ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಲ್ಪಾಯೆ.

ಭಾಸ್ಕರಾನಂದ ಸಾಲೆತ್ತೂರು ಸುರುಟ್ಟು ನಾಡ್‌ಪತ್ತಿನ ಲೇಖನ 'ತುಳುನಾಡಿನ ಕೋಳಿ ಅಂಕ' ಪಣ್ಪಿನವು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಜನಾಂಗೊಲಾಯಿನ ಕೊರಗ, ಹೊಲೆಯ, ಮೇರ, ಮುಂಡಾಲ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಕ್‌ಲೆನ್ ತೆರಿಯೊನ್ಯರೆ 'The Wild Tribes of India' ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂತೊ ಆದುಂಡು.

ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ನಿಘಂಟುಳೆಡ್ ತೊಡ್ಡೆ ಕೆಲಿಂಜೆಲೆ ಬೇತೆಬೇತೆ ಜಾತಿಲೆನ್ ನಿರೂಪ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡಲಾ ಅವೆನ್ ಸೊಸ್ಪವಾದ್ ಗುರ್ತಿಸಾಯೆರೆ ಆತ್ ಸುಲಬೊ ಇಜ್ಜಿ. ಹರಿಜನೊಕುಳು ಮಾಕ್ಷಿಕೊನು 'ಕುಡುಪುಳು', ಭ್ರಮರೊನು 'ಕೊಂಡೆ ಕುಡುಪುಳು'ಂದುಲಾ, ಕ್ರೌದ್ರೊನು 'ಮಜಂಟಿಂದ್'ಲಾ ಪೌತ್ತಿಕೊನು 'ಒಟ್ಟೆ ಶಿಯೋ'ಂದ್‌ಲಾ ಛಾತ್ರಕೊನು 'ಕೋಲಶಿಯೊಂದ್'ಲಾ, ಅರ್ಘ್ಯೊನು 'ಪೆರಿಶಿಯೋ'ಂದ್‌ಲಾ, ಔದ್ದಾಲೊನು 'ತೊಡ್ವೆಶಿಯೋ'ಂದ್‌ಲಾ, ದಾಲೊನು 'ಬೊಳ್ಚಿಯೊ'ಂದ್‌ಲಾ ಪಣ್ಪೆರ್. ಚಿಯನೆಯಿ ದೆಪ್ಪುನಗ ಹರಿಜನೊಕುಳು 'ಕಕ್ಕೆ ಪಾಂಡೇಲು', ಬೇರ್(ಭ್ರಮರಾಂ ಮೂಲ), 'ಬಯಲುಲಿತ ತಪ್ಪು'(ಅಪವರದಂಡ) ಬೊಕ್ಕ 'ಪುಂಬಳ್ಳು'(ಕೀಟಮಾರಿ)ಲೆನ್ ಗಳಸುನವು ದಾಯೆಂದ್‌ಂಡ ಉಂದೆನ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಅರೆತ್ತ್‌ದ್ ಲೇಪ ಕೊರ್ಪುನೆಡ್ದ್ ತೊಡ್ಡೆ ಕೆಲೆಂಜುಳು ತುಚ್ಚುಜೊ.

ಪಡ್ಡೆಯಿ ಕರಾವಳಿದ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ ಬೊಕ್ಕ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಈ ರಡ್ಡ್ ಸುದೆಕ್ಕುಲೆ ನುಡುಟ್ಟು ಪರಡ್‌ದ್ ಇನಿತ್ತ ಕಾಸರಗೋಡು, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಲೆಡ್ ಪರಡ್‌ದಿತ್ತಿ ಪ್ರದೇಶ ತುಳುನಾಡ್‌ಂದ್ ಪರಂಪರೆಡ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲೊಡು ಈ ನಾಡ್‌ದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನನಲಾತ್ ಎಚ್ಚಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಭಟ್ಕಳ ಗೆರಸೊಪ್ಪೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರದೇಶೊಲು ತುಳುನಾಡ್ದ ಉಳಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಡ್ಡೆಯಿದ ಮೇರೆ ಕಡಲ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಗಡಿತ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಬಾಗೊಲು ಮಲಯಾಳನಾಡ್ ಬಡಕಯಿ ಕೋಡಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡ್. ಈ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪ್ರದೇಶೊಲು ಕನ್ನಡ ನಾಡ್‌ಡೇ ಸೇರ್ದಿಪ್ಪುನೆಡ್ದ್ ಉಂದು ತುಳು ನಾಡಾದ್‌ಲಾ ಕನ್ನಡನಾಡ್. ಕನ್ನಡ ನಾಡ್‌ದ ಉಳಯಿದ ವಿಶೇಷ ಭಾಷಾಪ್ರದೇಶವಾದುಪ್ಪುನೆಡ್ದಾದ್ ಕನ್ನಡ ನಾಡಾದ್‌ಲಾ ತುಳುನಾಡ್.

ಈ ತುಳುನಾಡ್ದ ಮುಖ್ಯ ಬಾಸೆ ತುಳು. ಮುಲ್ತ ನಿವಾಸಿಲು ತುಳುವೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗೊಲೆಗ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಜಾತಿಲೆಗ್ ಸೇರ್ದ್‌ನಕುಲಾದ್‌ಲಾ ಬಾಸೆದ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ಮುಲ್ತ ನಿವಾಸಿಲು ತುಳುವೆರ್. ಆಂಡ ಮೂಲು ತುಳು ಪಾತೆರತ್ತಂದೆ ಬಾಕಿ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಪಾತೆರುಜನ ಸಂಖ್ಯೆಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಮಲ್ಲ್ಲೆ. ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ, ಮಳಿಯಾಲ, ಬೊಕ್ಕ ಮರಾಠಿ ಉಂದು(ತುಳು ಅತ್ತಂದೆ) ಏತೋ ಜನ ಪಾತೆರು ಬಾಸೆಲು. ಒಂತೆ ಪ್ರಮಾಣೊಡು ಉರ್ದು ಬಾಸೆದಕುಲುಲಾ ಬೊಕ್ಕ ತಮಿಳು ಗುಜರಾತಿದಕುಳುಲಾ ಮೂಲು ನಿವಾಸಿಲಾತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪಾತೆರುನ ಬಾಸೆ ತುಳು. ಸುಮಾರ್ 95%ಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಜನ ತೆರಿದ್‌ನ ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡ. ಬರವುಸರವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಸಾರೊಡ್ದಾದ್ ಇನಿ ತೀರ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಮಾತ್ರೆ ಅಂಚಿತ್ತಿನಕುಳು ಉಳ್ಳೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುವೆರೆಡ್ ಎಚ್ಚಿಗೆದಕುಳು ತುಳು ಕನ್ನಡ ತೆರಿದಿನಕುಳು ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ತುಳುವೇತರ ಬಾಸೆದಕುಳು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ತೆರಿದಿನಕುಲಾದುಲ್ಲೆರ್. ಒಟ್ಟುಡು ಪಣ್ಪುಂಡ ತುಳು ಕನ್ನಡ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಮೂಲು ಸಮಾನವಾದ್ ಬಳಕೆಡುಪ್ಪುನ ಬಾಸೆಲಾದುಲ್ಲೊ. ಇಂಚಾಂಡಲಾ ಮುಲ್ತ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ತನ್ಕುಲೆ ಬಾಸೆ ಒವ್ವೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಮುಲ್ತ ರಡ್ಡ್ ಮುಖ್ಯ ಬಾಸೆಲಾಯಿನ ಕನ್ನಡ, ತುಳು ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಬೋಡ್ಯೆನಾತ್ ಕಜ್ಜೊ ಬೆನ್ತೆರ್.

ತಾಂಗ್‌ಡುಂತ್‌ದಿನ ತಾಂಕಣ

ಅಕ್ಷಯ ಆರ್. ಶೆಟ್ಟಿ

ತಾಂಕಣ ಪನ್ಪಿ ಸಬ್ದೊ ಕೆಬಿಕ್ ಬೂರ್ನಗನೆ ಅವ್ ಅಪ್ಪೆನ ವಿಸಯ ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಪೊಲಬು ಗೇನದ ನಡೆಟ್ ನಡತ್ತ್ ಪೋಪುಂಡು... ನಮ ಉಪ್ಪುನ ಸುತ್ತಲದ ಗಾಲಿದ ಒಯಿಲ್‌ಡ್ ಅಪ್ಪೆನ್, ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆನ ಜಾಗೆಡ್ ದೀದ್ ತಾಂಕಣದ ಮಾಮಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ಅಪ್ಪೆನ ಮಟ್ಟೆಲ್ಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ನೆಮ್ಮದಿದ ಉಸುಲು ಬುಡ್ತ್... ಆಂಡ, ಬದಲಾಯಿ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕ್ರಮತುಲಯಿ, ಬದಲಾತಿ ಅಪ್ಪೆ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಈ ತಾಂಕಣದ ಒಸರ್ ಎಂಚ ಉಂಡು ಪನ್ದ್ ಎಕ್ಕಲುನ ಅಂಗಲುಪ್ಪುವೇ ಈ ತಾಂಗ್‌ಡುಂತುದಿನ ತಾಂಕಣ...

ಕೆಲವೊರೊರ ಪೊಣ್ಣು ಬದ್ಕ್‌ನ್ ತೂನಗ ಕಿಚ್ಚಾಪುಂಡು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜವಬ್ದಾರಿದ ದುಣ್ಣೊಗು ಬೆರಿ ಬಗ್ಗುಂಡು. ಆಂಡ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಜೋಕುಲು ತಿರ್ಗ್‌ನಗ ಯಾನ್ ಪೊಣ್ಣು, ಅಪ್ಪೆ ಪನ್ಪಿ ಪೆರ್ಮೆಲಾ ಸೇರುಂಡು. ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ಜೋಕ್ಲಿತ್ತಂಡ, ಆ ಜೋಕುಲೆನ ಜವಬ್ದಾರಿನ್ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಪೊಣ್ಣಗೇ ಪಟ್‌ದೆರ್. ಅಂಚಾದ್, ಜೋಕ್ಲೆನೊಟ್ಟೊಗು ಜಿಂಜ ಪೊರ್ತುಕರಿಪೆರೆ ತಿಕ್ಕುನಿ ಪೊಣ್ಣಗೆ. ಆಂಜೊವು ಇಲ್ಲದ ಜವಬ್ದಾರಿಗಾದ್ ಇಲ್ಲರ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಬೆನ್ಪುನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆದಾತ್ರ ಬಾಲೆದೊಟ್ಟುಗು ಜಾಸ್ತಿ ಉಪ್ಪೆರಾಪುಜಿ. ಇಂದೆನ್ ತೂನಗ ಪೊಣ್ಣು ಆಯಿನಾಲ್ ಪುಣ್ಯ ಮಲ್ದಲ್‌ಂದೆ ಪನೊಲಿ, ಬಾಲೆ ದೇವೆರ್ನೊಟ್ಟುಗು, ಜಿಂಜ ಪೊರ್ತುಕರಿಪೆರೆ! ಪುರು ಬಾಲೆ ಪೋದು, ಮಲ್ಲ ಆಪಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಘಟ್ಟೊನ್ಲ ಅನುಭವಿಸೊಂದು, ಜೋಕುಲ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಜೋಕುಲಾದ್, ಅಕ್‌ಲ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು, ಐಕ್ ಬೋಡಾಯಿಲೆಕ ನಡತೊಂದ್, ಶಿಸ್ತ್‌ದ ನಡೆನ್ ಕಲ್ಪಾವೊಂದು ದುಂಬರಿಪುನಗ ಜೋಕುಲು ಮಲ್ಲ ಆವೋಂದು ಪೋಪ... ಜೋಕುಲು ಏತ್ ಮಲ್ಲಾಂಡಲ, ಅಕ್ಲೆಗ್ ನಮ್ಮ ಮೋಕೆ ದಾದಂದ್ ತೆರಿವುನಿ ಸುಮಾರ್ ಪ್ರಾಯ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕನೆ! ನಂಕ್‌ಲಾ 'ಅಪ್ಪೆ', 'ಅಮ್ಮೆ' ಪನ್ಪಿ 'ಕಾಮಧೇನು' ದಾದಂದ್ ನಿಜವಾದ್ ತೆರೀನಿ, ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕನೆ ಅತ್ತೆ?

ಅಮ್ಮೆರ್ ಇಲ್ಲದ ಪಿದಯಿ ಬೆನ್ಪುನ, ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ಮಾತೆನ್ಲಾ ಕ್ರಮೊಟು ದೀದ್ ಬಂಜಿದ ಬಡವುಗು ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಂಡಣ್ಯನ್ಲ ಜೋಕುಲೆನ್ಲ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಲುನ ಚಿತ್ರೊ ಕರೀದ್ ಪೋದ್ ಒಂತೆ ಕಾಲೊನೆ ಆಂಡ್. ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿ ರಡ್ಡ್ ಜನಲಾ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಕುಟುಮ–ಸಂಸಾರ ಸಾಂಕುನ ಪೊರ್ತುಡು, ಕಿಣ್ಯಕಿಣ್ಯ ಜೋಕುಲ್ನ ತಾಂಕಣನ್ ಅಪ್ಪೆ ಎಂಚ ಸುದಾರ್ಪ್ವಲ್... ಪನ್ಪಿ ಸವಾಲ್‌ಗ್, ನಂಕ್ ಎದುರಾಪಿನ ನಕಾಶೆ ಅಜ್ಜಿಯಡಿಕ್‌ಲೆನ; ಕೆಲವೊರೊರ ಅಜ್ಜೆರ್ನಕುಲುಲ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದಿನ ಉಂಡು. ಇತ್ತಿತ್ತೆ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದು ತಾಂಕಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ಪಟೊನುನ ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಲೆನ ನಮ ತೂವೊಂದುಲ್ಲ.

ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಡ್ ರಡ್ಡ್ ಸವಾಲ್ ನಮ್ಮುಲಯಿ ಮೂಡುಂಡು. ಅತ್ತ್, ಆಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಅತ್ತ್ಂಡಾ ಐರ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಬಾಲೆ ಕಾಂಡೆರ್ದ್ ಬಯ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಪೆದ್ಯಪ್ಪೆರ್ದ್ ದೂರಾದ್ ಉಪ್ಪುನ ಸರಿಯ, ಪನ್ಪಿ ಮರ್ಕ ಒಂಜಿ ನಮುನೆದ ಆಂಡ; ಸಮಾಜೊಡು ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಇನಿತ ಕಾಲೊಡು ಪತ್ತ್ ಬಿರೆಲ್ ಬೆಂದ್ಂಡ ಒಂಜಿ ಸಂಸಾರ ತೂಂಕುವಾ ಪನ್ಪಿ ಸವಾಲ್ ಎದುರಾಪುಂಡು. ಅಣ್ಣೊಜ್ಜುಕುಲೆಲೆಕನೆ ಪೊಣ್ಣೊಜ್ಜೆಕುಲೆಲ್ಲ ಕಲ್ಪಾದ್ ಇನಿತ ಪಿರಿಯದ ಕಾಲೊಡು; ವಿದ್ಯೆಲಾ ವ್ಯವಹಾರ ಆತಿನ ಕಾಲೊಡು, ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ಪಟ್ಟೊನ್ಪೆ ಪನ್ಪಿ ಸವಾಲ್‌ಡ್ ಬದ್ಕ್‌ಕಟೊಂದಿನ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಏತ್ ದಿನ ತಾಂಕಣದತೂಂಕಣದುಲಯಿ ಒರಿವೊಲಿ....?

ಒರಿಯ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆಡ್ಲಾ ಸಂಸಾರ ಒವ್ವೆ ತಡೆದಾಂತೆ ನಡತ್ಂಡಲಾ ಬಾಲೆನ್ ಬುಡ್ದು ಕೆಲಸ ದಾಯೆ ಪನ್ಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದೆತೊನುನಿಂದಾಂಡಲ, ಇನಿ ಪೂರಾ ವಿಸಯೊಲೆಡ್ ಸಮಾಜದ, ಜನಮಾನಿಲೆನ ನಡಕೆ ಒಂಚಿ ಪಿಜಿರ್ದ್ಂಡ್ ಪನ್ಪುನ ತಿರ್ಲ್ ನಂಕ್ ತೆರಿದಿನವೆ. ಪೂರೆಟ್ಲಾ ಬೇತೆಕ್ಲೆನ ನಡಕೆನ್ ಬೆರಿಪತ್ತುನ ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ನಡಕೆ ಈ ವಿಷಯೊಡ್ಲಾ ಅಂಚಿಯೇ ಪಿಜಿರ್ದ್ಂಡ್. ಈ ನಡಕೆ ಸರಿಯಾ, ತಪ್ಪಾಪಂದ್ ಕೇನ್ರೆ ಪೋಂಡ, ತರ್ಕ ತಾಂಕಣನ್ ಕಡತ್‌ದ್ ಸುಮಾರ್ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಅಮರ್ಪುಂಡು... ಅಂಚಾದ್, ಕಾಲದ ಕೋಲಗ್ ತರೆತಗ್ಗಾದ್, ಪರಪು ನೀರ್ದಂಚಿ ಮೋನೆ ದೀವೊಂದು, ಪಂತದುಲಯೇ ನಡಪ್ಪುನ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್, ಒಮ್ಮನ ಕೆಲಸ ತಿಕ್ಕುನ ಬಂಗನೇ ಆದಿಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು; ಸಂಸಾರೊಗ್ಲ, ಸಂಭ್ರಮೊಗ್ಲ ಕಾಸ್ ಅಗತ್ಯನೆ ಆದಿಪ್ಪುನ ಸಂಧರ್ಬೊಡು, ಕಂಡಣ್ಯನ ಆಜ್ಞೆ–ಅವು ತಪ್ಪುಪ್ಪುಡ್ ಸರಿ ಉಪ್ಪುಡ್–ಒಪ್ಪಿದೇ ನಡಪುನ ಬೊಡೆದಿನ ನಡಕೆ ಉಂತುದಿಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು, ಬಾಲೆ ಹೆಚ್ಚನ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚನ ಪನ್ಪುನ ಚರ್ಚೆರ್ದ್; ಈ ತಾಂಕಣದ ದುಣ್ಣ ದೆರ್ಪೆರೆ, ಪಾಲ್ ಪಟ್ಟೊಣ್ಣೈರೆ ರಡ್ಡ್ ಕೈಕುಲಿತ್ತುಂಡ, ತಾಂಗ್‌ದುಂತುನ ತಾಂಕಣ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ, ಆ ಬಾಲೆದ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಕೆಲಸ–ಇಲ್ಲ್–ಬಾಲೆ ಪನ್ಪಿ ಒತ್ತಡದ ನಡುಟ್ಲ ಒಂಜಿ ಸುಖತ ಮಿಂಚ್ ರಟ್‌ದ್ ಪೋವಾಂದಾ...? ಇನಿತ ದಿನಕುಲೆಡ್ ಅಜ್ಜಜ್ಜಿಯಲ್ಲು ಈ ತಾಂಕಣನ್ ತಾಂಗ್‌ದಿನೆನ್ ತೂನಗ, ಸಂಬಂಧದ ಕೊಂಡಿದ ಬಿಗಿಪುನು ತೂದು, ಮನಸ್ ಜಿಂಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು! ಕಡೆನೇ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ ಪಿರ್ತಿದ ಉಡಲ್, ಕಣ್ಣ್ ಜಿಂಜುಂಡು!

ಸಂಕಪ್ಪನ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ

ರಮೇಶ್ ಕುಲಾಲ್ ಬಾಯಾರ್

ಮಾರ್ನೆಮಿದ ಒಂರ್ಬ ದಿನತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಊರ್ದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೆ ಸಂದರ್ಬೊಡು ದಸರಾ ನಾಡಹಬ್ಬ, ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಒತ್ತುಗು ಇತ್ತಿನ ಸಭಾಂಗಣೊಡು ಕೆಲವು ಜನತ್ತ ಉಮೇದ್‌ಡ್ದಾದ್ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕರಿಯೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಿನಾಲ ಬಯ್ಯಗ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಸುರೂಕು ಏರಾಂಡಲ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಜನಕುಲೆಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಎಡ್ಡೆಪುದ ಪಾತೆರ ಮುಗಿನ ಕೂಡ್ಲೆ ದಾದಂಡಲ ಆಟನ, ತಾಳಮದ್ದಳೆನ, ಸಂಗೀತನ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಟ್ಟಾರೆ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಎದುರುಡ್ದು ಆಜನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಕೋಡಿಟ್ಟ್ ಸಂಕಪ್ಪೆಲ ತೂಯೆರೆ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತೆ. ಆಯೆ ಸುಮಾರ್ ವರ್ಷೊಡ್ದಿಂಚಿ ಆ ನಾಡ ಪರ್ಬೊಗು ಬತ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಆಯಗ್ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಭಾಷಣ, ಸಂಗೀತ ಕೇನೆರೆ ಬಾರಿ ಖುಷಿ.

ಸುರೂಕು ಉಪನ್ಯಾಸಕರೆದಾದ್ ಬತ್ತಿನ ಒರಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಸಂಗೀತದ ಕೆಲವು ಎಗ್ಗೆಲೆನ್ ಪಂಡೊಂದು ಪೋದು ಅವೆನ್ ಕಲ್ಪೆರೆ ಇತ್ತೆದ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಎಂಚ ಆಸಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಪಂಡೆರ್. ಏತ್ ಎಲ್ಯ ಪದ್ಯೊಗುಲ ಎಂಚ ಸಂಗೀತೊನು ಪಾಡ್ದ್ ಪನೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನಕ್‌ಲೆಗ್ ಪ್ರಾಯದ ಮಿತಿ ಇಜ್ಜಿ. ಆಸಕ್ತಿ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಅಯಿನ್ ವಾ ವರ್ಷೊಡುಲ ಕಲ್ಪೊಲಿಂದ್ ಒತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಾತೆರ ಉಂತಾಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ನಡತಿನ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಟ್ಟು ಮೈಸೂರುಡ್ದು ಬತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಗೀತದಾರ್, ತನ್ನ ಸಂಗೀತದ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲ ಖುಷಿಕೊರ್ಯೆರ್.

ಆಂಡ ಆತ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ಜನ ಏರ್ಲಾ ಸೇರಂದೆ ಬಜಿ ಪತ್ತ್ ಮುಪ್ಪ ಜನ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಚಪ್ಪೆ ಆಂಡ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ್ ಸಂಕಪ್ಪೆ ಪಿದಯಿ ಬತ್ತೆ. ಆಯನ ಮನಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಆಲೋಚನೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ಲ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ತ್‌ಂಡ ಎಂಚಾಂದ್ ಯೋಚನೆ ಮಂತೆ. ಆಯೆ ದುಂಬುಡ್ದೇ ರೇಡಿಯೊಡು ಬತ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಸಂಗೀತೊನು ಕೇಂಡೊಂದು ಇತ್ತಿನಾಯೆ. ಇತ್ತೆ ಟಿ.ವಿ. ಬತ್ತಿನೆರ್ದಾದ್ ಅಯಿಟ್ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಕೆಲವು ಭಜನೆ ಪದ್ಯೊನುಲ ಪೊರ್ಲುಡು ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಅತ್ತಂದೆ ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ದುಂಬುದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟಿನ ದಾದಂಡಲ ಕಲ್ಪಾವೊಡುಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮಲ್ಲಾಲ್ ಮಗಲ್ ವನಿತ, ಒಂರ್ಬನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಲ್.

ಅಲೆಗ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪಾವೊಡುಂದು ಆಯಗ್ ಮನಸ್ಸಿತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಆಲೆಗ್ ಅವ್ವೊಂಜಿಲ ಮನಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಎಂಕ್ ಬೋಡ್ಚಿಂದ್ ಪಂಡಲ್. ಅಂಚೆನೆ ಏಳ್ನೇಟ್ ಕಲ್ಪೊಂದಿಪ್ಪುನ ಮಗೆ ರಾಜೇಶಗ್ ಸಂಗೀತನ, ಮೃದಂಗನ, ಹಾರ್ಮೊನಿಯ ದಾದಂಡಲ ಕಲ್ಪಾವೊಲಿಂದ್ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತೆ. ಆಂಡ ಆಯೆಲ ಅಯಿಕೊಂಜೆಕ್ಲಾ ತರೆ ಕೊರಂದೆ ಟಿ.ವಿ, ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ದ ವಿಷಯೊಡೆ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಅಂಚಾದ್ ಸಂಕಪ್ಪಗ್ ಅವುಲ ಕೈಗೂಡ್‌ಜಿ. ಅಂಚೆನೆ ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ಕರಿದ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಮಾರ್ನೆಮಿ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಆ ವರ್ಷಲ ಸಂಕಪ್ಪೆ ಸಂಗೀತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ತಾನಿ ಪೋದು ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತೆ.

ಅಪಗಲ ಒಂಜಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದಾರ್ ಒಂಜಿ ಪದ್ಯೊನು ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಸಂಗೀತದ ರಾಗೊನು ಬಾರಿ ಖುಷಿಟ್ಟ್ ಕೇಂಡೊತ್ತಿನ ಸಂಕಪ್ಪನ ಕಣ್ಣ್ ಆ ಮೆಯಿಕ್ ತಿರ್ಗ್‌ಂಡ್. ತೂನಗ ಬುಡೆದಿ ಸೀತಾಲ ಮಗಳ್ ವನಿತಳ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಬರ್ಪಿನ ತೋಜಿಂಡ್. ಅಕ್ಲು ಬತ್ತಿನಕ್ಲ್ ಇಂಬ್ಯನ ಕೈತಲೇ ಬತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪನಿಪೊರ್ತು ಇಂಬ್ಯನ ಕೈತಲೇ ಉಂತುದಿಪ್ಪುನ, ‘ಸಂಗೀತ ಬಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡು. ನಿಕ್ಲೆಲ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ಕುಲ್ಲುದು ಕೇನ್ಲೆಂದ್’ ಪಂಡೆ. ಅಯಿಕ್ ಸೀತ ಪಂಡಲ್ ‘ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಮೂಲು ಕುಲ್ಲುಂಡ ಆವಂದ್. ಬೇಗ ಪೋದು ಇಲ್ಲಲ್ ಕಜಿಪಾವೊಡು’ ಪಂಡ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ಜನಲ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉಲಯಿ ಪೋಯೆರ್.

ಈತ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಗೀತೊನು ಕೇನಂದೆ ಮೊಕ್ಲು ಪೋಯೆರತ್ತ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗಾಂಡಲ, ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮನಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಿಂಡ ದಾಯೆಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎನ್ನಿಯೆ. ಅಕ್ಲ್ ಅಪ್ಪೆ, ಮಗಳ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊರ್ದುಲ ಪೋದಾಂಡ್.

ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾನಗ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆಗಾಯಿನೆರ್ದಾದ್ ಸಂಗೀತ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ಸಂಗೀತ ಉಂತಾಯೆರ್. ಸಂಕಪ್ಪೆ ಯಾನೊಂಜಿ ಪಡಿಕೆ ಮಯಿತ್‌ದ್ ಬರ್ಪೆಂದ್ ಪಿದಯಿ ಚೂರು ದುಂಬು ಪೋದು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಬನ್ನಗ ಆಮೆಯಿಕ್ ತೂಯೆ. ದಾನ್ನ ದಿಂಜ ದಿನ ಸೇರಿಲೆಕ ತೋಜಿಂಡ್. ದಾದಂದ್ ತೂಕಾಂದ್ ಅಂಚಿ ತಿರ್ಗ್‌ಯೆ.

ಅವುಲು ಒಂಜಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆದಕ್ಲೆನ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಣ್ಣ-ಬಣ್ಣದ ಲೈಟ್‌ದ ಬೊಲ್ಪುಗು ಸ್ಟೇಜಿ ಬಾರಿ ಸೋಕು ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಒಂಜಿ ಆಣ್‌ಲ-ಪೊಣ್ಣುಲ ಒಂಜಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಿಂದಿ ಸಿನೆಮಾದ ಪದ್ಯೊನು ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಒಟ್ಟುಗು ಮೃದಂಗ, ತಬಲ ಇಂಚಿನ ಮಾತ ವಾದ್ಯೊಲು ಸೇರ್‌ದ್, ಬೇತೆನೆ ಒಂಜಿ ಕಳೆದಿಂಜಿದಿತ್‌ಂಡ್.

ತುಮ್ ಪಾಸ್ ಆಯೆ, ಯೂಂ ಮುಸ್ಕುರಾಯೆ ॥ 2 ॥

ತುಮ್ನೆ ನಾ ಜಾನೆ ಕ್ಯಾ, ಸಪ್ನೆ ದಿಕಾಯೆ

ಈ ಪದ್ಯನ್ ಪಡೊಂದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಬಣ್ಣ-ಬಣ್ಣದ ಲೈಟ್‌ದ ಬೊಲ್ಪು, ಪದಪನ್ಪಿನಕ್ಲೆನ ಮೋನೆಗ್ ಬೂರ್ದ್ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಬೇತೆನೇ ಲೋಕದಲೆಕ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಂಕಪ್ಪೆ ಇಂಚಿ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ತೂಯೆ. ಜನೊಕುಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆನ್ ಬಾರಿ ದಿಂಜಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೂರ

ಜನಲ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಸೀಟ್ ಇಜ್ಜಂದಿನಕುಲು ಸರಿಯಾದ್ ತೋಜೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಆಯಿನಾತ್ ಎಕ್ಕಲೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ ಪಿರವುಡು ಕುಲ್ದಿನಕ್ಲೆನ ಕುರ್ಸಿಗ್ ಮಿತಾರ್ದ್ ಉಂತ್‌ದ್‌ಲ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸಂಕಪ್ಪಗ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಅಭಿರುಚಿ ತೂದ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಂಡ್. ಈತ್ ಜನ ಸೇರ್ದ್ ಇಪ್ಪುನಗ ಉಂದು ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನೇ ಆದುಪ್ಪೊಡುಂದು ಎನ್ನಿಯೆ. ಅಂಚೆನೆ ಆಯೆ ಇಂಚಿ ತಿರ್ಗ್‌ಯೆ. ತೂನಗ ಇಂಬ್ಯನ ಬುಡೆದಿ ಸೀತಲ,ವನಿತಲ ಉಂದುವೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ ಬಾರಿ ಖುಷಿಟ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸಂಕಪ್ಪಗ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಂಡ್. ಎಂಕ್ ಇಲ್ಲಲ್ ಕಜಿಪಾವೊಡುಂದು ಪಂಡ್ದಿತ್ತಿನ ಸೀತಾ ಬಾರಿ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಸಂಗೀತೊನು ಕೇನೊಂದಿತ್ತಲ್. ಅಯಿರ್ದ್ ಒಂತೆ ಖುಷಿಟ್ ವನಿತಾ ತೂವೊಂದಿತ್ತಲ್. ಅಕ್ಲ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಆ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ ಏತ್ ಮರ್ಲಾತೆರ್‌ಂದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಮೋನೆಡ್ ತೆರಿಯೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂದೆನ್ ಮಾತಾ ತೂದು ಅಂಚೆನೆ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉಲಯಿ ಬತ್ತೆ. ಬನ್ನಗ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಯೆರೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಮಾತೆರ್ಲ ಪ್ರಸಾದ ದೆತೊಂದು ಸಂಗೀತ ನಡಪುನ ಹಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಅರ್ದೊಡು ಉಂತಿದಿತ್ತಿನ ಸಂಗೀತ ಕುಡ ಸುರು ಆಂಡ್. ದುಂಬು ಸೇರ್ದಿತ್ತಿನ ಜನಲ ಪೂಜೆ ಕರಿಕೂಡ್ಲೆ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಒಂತೆ ಬಿರೆಲ್ ಲೆಕ್ಕದ ಜನ ಮಾತ್ರ ಸಂಗೀತ ಕೇನೆರೆ ಉಂತುದಿತ್ತೆರ್.

ಆಯೆ ಮನಸ್‌ಡೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೆ. 'ಅಲ್ಪ ಪಿದಯಿ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕ್ಕುಲ, ಉಲಯಿ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಈ ಸಂಗೀತೊನುಲ ಅಳತ್ತ್‌ದ್‌ತೂಯೆ. ಪಿದಯಿ ಆತ್ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿಯೆರೆ ಕಾರಣ ದಾದ, ಮೂಲು ಈತ್ ಜನ ಕಮ್ಮಿ ದಾನೆ? ಸಂಕಪ್ಪಗ್ ಒಂಜಿಲ ಅರ್ಥ ಆಯಿಜಿ. ಅಂಚೆನೆ ಆ ಒಂಜಿ ಸಂಗೀತಲ ಆನಿ ಮುಗಿಂಡ್.

ಆಯೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಏಪಲದಂಚೆನೆ ಕೋಣೆಗ್ ಜೆಪ್ಪರೆ ಪೋಯೆ. ಸೀತನ್‌ಲ ಮಗಳ್‌ನಲ ಅಲ್ಪ ತೂಯಿನ ವಿಶಯೊನು ದಾಲ ಪಂಡಿಜೆ. ಆಯನ ತರೆಟ್ ಎಕಡ್ ಕೇಂಡಿನ ಉತ್ತರಾದಿ ಸಂಗೀತೋನೆ ತರೆಟ್ ದಿಂಜಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೆ ಪದ್ಯದ ಸಾಲ್‌ಲು ಆಯನ ನಾಲಾಯಿಗ್ ಒಂಜಿ ಗೆರೆ ಸಲೀಸಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಜೆಪ್ಪೆರೆಂದ್ ಪಜೆ ಬುಡ್ಪಯೆ ಅಂಚೆನೆ ಆಯನ ತರೆಟೊಂಜಿ ಆಲೋಚನೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಯಾನ್‌ಲ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ತ್‌ಂಡ ದಾನೆ'. ಆಂಡ ಆಯನ ವರ್ಶೊನು ಗ್ರಹಿತ್‌ದ್ ಆಲೋಚನೆ ಅಡೆಗೇ ಮುರುಂಟ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಜೆಪ್ಪರೆ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿಂಡಲ ನಿದ್ರೆ ಬೂರುಜಿ. ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಪ್ರಾಯ ಅಡ ಬರ್ಪುಜಿಂದ್, ದುಂಬು ಒಂಜಿ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಉಪನ್ಯಾಸೊಡು ಪಂಡಿನ ನೆಂಪಾಂಡ್. ಅಯಿನೇ ಗ್ರಹಿತ್‌ದ್ ಆನಿ ಜೆತ್ತೆ.

ಮನದಾನಿ ಸಂಕಪ್ಪೆ ಅಂಗಡಿದಂಚಿ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ದೋರೊಡ್ದು ಸಂಗೀತದ ಶಂಕರ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಇಂಚಿ ಬರ್ಪಿನ ತೋಜಿಂಡ್. 'ಆರೆಡ ಸಂಗೀತದ ವಿಷಯ ಪಾತೆರ್‌ಂಡ ದಾನೆಂದ್' ಆಲೋಚನೆ ಆಂಡ್. ಮೂಲು ಸಾದಿಡ್ ಪಾತೆರುನ ಸಮ ಆಪುಜಿ, ಎಲ್ಲೆ ಆರೆನ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಪೋದು ಪನ್ಕ ಪಂಡ್ದ್ ಎನ್ನಿಯೆ. ಮನದಾನಿ ಸಂಕಪ್ಪೆ ಸೀದಾ ಸಂಗೀತ

ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲಡೆಗೇ ಪೋಯೆ. ಇಂಬ್ಯೆ ಪೋನಗ ಶಂಕರ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಇಲ್ಲಲೇ ಇತ್ತೆರ್. 'ಇಂಬ್ಯೆ ದಾಯೆ ಬತ್ತೆ'. ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಸಂಗೀತ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಸೇರ್ಸಾಯೆರೆ ಆದಿಪ್ಪುಂದು ಆದಿಪ್ಪುಂದು ಆರ್ ಗ್ರಹಿತೆರ್.

ಇಂಬೆ ಆರೆಡ 'ಎಂಕ್ ಒಂತೆ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪೊಡುಂದು ಉಂಡು. ಎನ್ನ ವರ್ಸೊಗು ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪೊಲಿಯ, ಇಂದೆನ್ ಕೇನಿಯೆರೆಂದ್ ಬತ್ತೆಂದ್' ಪಂಡೆ. ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಗ್ರಹಿಕೆ ತಪ್ಪಾದ್ ಇಂಬ್ಯೆನೇ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪೆರೆ ಬತ್ತಿನಿಂದ್ ಗೊತ್ತಾದ್ ಅರೆಗ್ ಬಾರೀ ಖುಶಿ ಆಂಡ್. ಆರ್ ಪಂಡೆರ್ 'ಕಲ್ಪೆರೆ ಮನಸ್ಸ್ ಇತ್ತ್ಂಡ ವರ್ಷ ಅಡ್ಡಿ ಬರ್ಪುಜಿ. ನಿಕ್ಕ್ ಧಾರಾಳ ಬರೋಲಿಂದ್' ಪಂಡೆರ್. ಅಯಿಕ್ ಆಯೆ 'ಯಾನ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಬರ್ಪುಜಿ, ಎಂಕ್ ಅಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ ಆವಂದ್, ಈಡೆಗೆ ಬರೊಡ' ಕೇಂಡೆ. ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್, 'ಆವಡ್, ನಿನ್ನ ಉಮೇದ್‌ಗ್ ಮೆಚ್ಚೊಡು, ನಿನ್ನ ಪೊರ್ತುಗು ಇಡೆಗೆ ಬಲಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ವಿಷಯನ್ ಆಯಡ ಕೇಂಡೆರ್. ದಾದ ಪಂಡ 'ನಿನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆಗೆ ದಾದಂಡಲ ಕಲ್ಪದನಾ ದಾನೆಂದ್' ಕೇನ್ನಗ ಸಂಕಪ್ಪನ ಮೋನೆ ಒಂತೆ ಎಲ್ಯ ಆಂಡ್. ಆಯೆ ಪಂಡೆ, "ಎಂಕ್ ಉಪ್ಪುನು ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲು, ಒಂಜಿ ಆಣ್, ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು. ರಡ್ಡ್ ಜನೊಕುಲು ಅಯಿಟ್ ದಾಲ ಮನಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಂದೆ, ನಮ ಬಜಿ ಬಾಯಿಡ್ ಪಾತೆರ್‌ಂಡ ಆಪುಂಡೆ, ಅಕ್ಲ್ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ಪೊಡತ್ತೆ.

ಆರ್ ಆಯಡ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ದಿನತಾನಿ ಬಲ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ದಿನಲ ಪಂಡೆರ್. ಅವ್ವೇ ರೀತಿ ಒಂಜಿ ದಿನ ಒಂಜಿ ಸೇರ್, ಅರಿ, ತಾರಾಯಿ, ಪಲ-ವಸ್ತುಲೆನ್ ಪತೊಂದು ಸಂಗೀತ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆ. ಆರ್ ಒಂಜಿ ಪಜೆ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪಾಡ್ದ್, ಇಂಬ್ಯೆ ಕನತ್ತಿನ ಪಲ-ವಸ್ತುಲೆನ್ ಶಾರದೆನ ಪಟತ್ತ ಎದುರುಗು ದೀದ್ ಆಯನ್ ಪಜೆಟ್ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಾಠದ ಮುಹೂರ್ತ ಮಲ್ತೆರ್.

ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾ... ಪಾ... ಸುರುವಾಂಡ್. ಸಂಕಪ್ಪೆ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಸರಿಗಮಪದನಿಸ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಅಂಚೆನೆ ತಾಳ ಪಾಡಿಯೆ. ಆಕಾರ, ಇಕಾರ, ಲ ಆಂಡ್. ಆರ್ ಒಂಜಿ ಬೂಕುಡು ಅಯಿತ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಬರೆದ್ ಕೊರ್ದು ಇಲ್ಲಲ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪಂಡೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಆಯನ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲಲ್ ಸುರುವಾಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಇಂಬ್ಯನ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಾಗೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಅಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲಲ್ದ ನೆರೆಕರೆತಕ್‌ಲೆಗ್ ಉಂದು ದಾದ ಚೋದ್ಯಂದ್ ಆಂಡ್. ಎಲ್ಯ ಜೋಕುಲು ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನೆಂದ್ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಸಂಕಪ್ಪೆ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನೆಂದ್ ಪಂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆವಂದೆ ಉಪ್ಪಾ?

ಸುರುಕು ಈ ವಿಷಯ ನೆರೆತ್ತ ಯಮುನಕ್ಕಗ್ ಗೊತ್ತಾದ್ ಈ ತಮಾಷೆನ್ ಬಾಕಿದಕ್ಲೆಗ್ ಪನಿಯೆರೆಗಾದ್ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಬೇಗೋನೆ ನೀರ್‌ದ ನಲ್ಲಿದಡೆ ಪೋದು ಉಂತಿಯೆರ್. ಬಾಕಿದ ಪೊಂಜೆನಕ್‌ಲ್‌ಲ ನೀರ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆರ್. 'ಸಂಕಪ್ಪಣ್ಣೆ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನ ವಿಷಯ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡಾ' ಕೇಂಡೆರ್ ಯಮುನಕ್ಕ. ಬಾಕಿದಕ್ಲೆಡ ಮಹಾ ಅದ್ಭುತನ್ ಪಂಡಿಲೆಕ 'ಅಯಿಕ್ ಏರ್? ಸಂಕಪ್ಪಣ್ಣನ ಮಗಳಾ? ಕೇಂಡೆರ್. ಬೊಕ್ಕೊರ್ತಿ 'ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ದ್‌ಲ

ಗೊತ್ತುದಾಂತಿಲೆಕ', 'ಮಗಳತ್ತ್ ಅಮ್ಮೆ. ಏರಾಂಡಲ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಸಂಗೀತನಾ, ಡ್ಯಾನ್ಸಾ ಕಲ್ಪಾವುನ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್, ಆರೇ ಪಿದಾಡ್ದೆರ್ ಪಂಡ', ಅಂಚೆನೆ ನೀರ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್‌ಲ ಬಾಕಿದಕ್ಲೆಗ್‌ಲ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಚರ್ಚೆದ ವಿಷಯವಾಂಡ್.

ಸಂಕಪ್ಪೆ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತು ಸಂಗೀತದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಅವು ಪಿದಯಿ ಸಾದಿಯೆ ಪೋಪಿನಕ್ಲೆಗ್‌ಲ ಕೇಂಡೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಇಂಚೆನೆ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಕರಿಂಡ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಸಂಗೀತ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋದಿತ್ತಿನಾಯೆ, ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ತೋಟೊಡು ಬಜ್ಜೆಯಿ ದೆಪ್ಪುನಾಯೆ ಬತ್ತಿನೆರ್ದಾದ್ ಬಜ್ಜೆಯಿ ಪೆಜ್ಜಿಯೆರೆ ಜನ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆಕ್ಕ್ ಇನಿ ಪಾತ ಮನ್ಪುಜಿ. ಈ ಎಲ್ಲೆ ಬಲಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ದಿನ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಬುಡೆದಿ ದಾನ್ನಾ ಪಂಡೆರ್‌ಂದ್ ಪಾತ ಉಂತಾದ್ ಲಕ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್.

ಉಂದುವೇ ರೀತಿ ಇಂಬ್ಯನ ಪಾತ ಅಪಗಪಗ ತಪ್ಪಿಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ದಿನದ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಪಂಡೆರ್, 'ಈ ನನ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಆಡೆಗೇ ಬಲ, ಇಲ್ಲಲ್ ರಗಳೆ ಆಪುಂಡು. ಅವು, ಇಂದು ಕೆಲಸ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಈ ವಾರ–ವಾರ ಬಲ. ಎಂಚಲ ನಿನ್ನಲೆಕ ಇತ್ತಿನಕ್‌ಲ್ ರಡ್–ಮೂಜಿ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಸಂಕಪ್ಪೆ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಒತ್ತೊಂಡೆ. ಬರ್ಪಿ ವಾರ ಆಯೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಪೋಯೆ. ಅಲ್ಪ ಐತಾರ ಮಾತ್ರ ಕ್ಲಾಸ್. ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನೆಕ್ಕ್ ಪೂರಾ ಸೇರ್ದೆರ್. ಅಯಿಟ್ ಸುಮಾರ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು, ಆಣ್ ಜೋಕುಲು ಇತ್ತೆರ್. ಹೆಚ್ಚಿನಕ್ಲ್ ಪೂರಾ ಇಂಬ್ಯನ ಗುರ್ತದಕ್ಲ್. ಅಕ್ಲೆನ್ ಮಾತ ತೂನಗ ಆಯನ ಮೋನೆ ಚಪ್ಪೆ ಆಂಡ್.

ಅಯಿಟ್ ಸೋಂಪಣ್ಣನ ಮಗಳ್ ಶ್ವೇತಾ, ಶೋಭಕ್ಕನ ಮಗಳ್ ಕವಿತ, ಇಂಚ ಮಾತ ಕೆಲವು ಗುರ್ತದಕ್ಲೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಕ್ಲ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಇಂಬ್ಯನ್ ತೂಯೆರ್. ಇಂಬ್ಯನ ಜೊತೆತ್ತಕಲ್‌ಲಾ ಮೂಜಿ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ಪಾತ ಶುರುವಾಂಡ್. ಸಂಕಪ್ಪಗ್ ಆತ್ ಜನತ್ತ ಎದುರುಗು ಮಾಸ್ಟ್ರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರಿನವು ಒಂಜಿಲ ಅವುಲು ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಸಾ...ಲ ಇಜ್ಜಿ ಪಾ... ಲ ಇಜ್ಜಿ. ಎಂಚಾಂಡಲ ಆನಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಗಿದ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೆ.

ಆನಿ ರಾತ್ರೆ ಸಂಗೀತದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಉಲಯಿದ್ದ್ ಇಂಬ್ಯನ ಸರಿಗಮ ಪಿದಾಯಿ ಕೇನೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಪಗ ಅಯಿಟ್ಟೆನೆ ಸಾದಿಯೆ ಪರ್ದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಶಂಕರಗ್ ಕೇನ್ದ್ ಇಂಬೆ ಇತ್ತೇನೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದೆನಾ ಭಾಗವತಿಗೆ ಇಂಚ ಪಂಡೊಂದು ಪೋಯೆ. ಇಂದೆನ್ ಸಂಕಪ್ಪನ ಬುಡೆದಿ ಬೆರ್ತಡಿ ಬಸಳೆದಡೆ ಬಟ್ಟಲ್‌ದ ನೀರ್ ಚೇಪೆರೆಂದ್ ಬತ್ತ್‌ನಾಳೆಗ್ ಕೇನ್‌ಂಡ್. ಆಳೆಗ್ ಒರೊನೆ ಬೇಜರ್‌ಲಾ, ಕೋಪಲಾ ಬತ್ತ್ಂಡ್. 'ಇಂಬೆರ್ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನೆರ್ದಾದ್ ಊರಿಡಿ ಪಾತೆರುಲೆಕ್ಕಾಂಡ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲಯಿ ಪೋಯಲ್.

ಅಯಿದ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಆಯೆ ಪೋಂಡಲಾ ಸರಿಯಾದ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಆವಂದೆ, ಅಕ್ಲೆನ ಇಡೆಟ್ ಸರಿಯಾವಂದೆಲಾ, ಕಷ್ಟ ಆಂಡ್. ಅಯಿದ್ದ್ ಬುಕ್ಕದ ಒಂಜಿ ವಾರ ಮದ್ಮೆ ಇತ್ತಿನೆರ್ದಾದ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಪೋಯೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ಒರ ಒಂಜಿ ಸಮ್ಮನ, ಅಕ್ಕನ ಮಗಳೆಗ್ ನಿಶ್ಚಯ. ಇಂಚ ಮಾತ ಸುಮಾರ್ ವಾರ ಪೋಯೆರೆ

ಆಯಿಜಿ. ಅಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಬ್ಯನ ಕಲ್ಪುನ ಉಮೇದ್ ಕಮ್ಮಿ ಆದ್ ದಾನ್ನಾ ಪೋಯೆರೆ ಮನಸ್ಸಾಯಿಜಿ. ಆಡೆಗ್ ಆಯನ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನವು ಉಂತ್‌ಂಡ್. ಐತ ಇಡೆಟ್ ಸಂಗೀತ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಒರ ಸಾದಿಡ್ 'ಈ ಇತ್ತೆ ದಾನೆ ಬರ್ಪುಜಂದ್ ಕೇಂಡಿನೆಕ್' ಪುರುಸೊತ್ತು ಆಪುಜಿಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಂಚಿ ತಿರ್ಗ್‌ಯೆ.

ಇಂಚಿರ್ದ್ ಆಯನ ಮಗಳ್ ವನಿತಾಗ್ ಶಾಲೆಡ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಡ್ಯಾನ್ಸ್‌ಗ್ ಪ್ರೈಸ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಲ್ಲಂಜಿದ ಸಮಾರಂಭೊಡು ಕೊರ್ಪುನೆಂದ್ ನಿಘಂಟಾಂಡ್. ಸಂಕಪ್ಪೆ ಆಡೆಗೇ ಆಲೋಚನೆಡ್ ಬೂರ್ಯೆ. ತಾನ್ ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತನ, ಭರತನಾಟ್ಯನ, ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಮೃದಂಗ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಇಂಚ ದಾದಾಂಡಲ ಕಲ್ಪಾವೊಡುಂದು ಎನ್ನಿದ್ ಇಪ್ಪುನಗ ಉಂದು ಒವುಲ ಕೈಕೂಡುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯಗ್ ಎತೆ ಆಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ದಿನ ಕರಿದ್ ಆಯನ ಬುಡೆದಿ ಸೀತಾ, ವನಿತನ ಡ್ಯಾನ್ಸ್‌ದ ಪ್ರೈಸ್ ಕೊರ್ಪಿನ ದಿನ ಆಯಿನೆರ್ದಾದ್ ಪೋಯೆರೆ ಪಿದಾಡ್ಯಲ್. ಪಿದಡ್ನಗ ಕಂಡನಿಯಡ ಪಂಡಲ್. 'ಈರ್ಲಾ ಬಲೆ ವನಿತನ ಶಾಲೆಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉಂಡು. ಆಲೆಗ್ ಇನಾಮು ತಿಕ್ಕರೆಲ ಉಂಡು. ಬಲೆ ಪಿದಾಡ್ಲೆಂದ್ ಪಂಡಲ್'. ದಾದನಾ ಆಲೋಚನೆಡಿತ್ತಿನ ಸಂಕಪ್ಪೆ ಇಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಅಸಮದಾನೊಡು 'ಯಾನ್ ಬರ್ಪುಜಿ, ನಿಕ್ಲ್ ಪೋಲೆಂದ್' ಪಂಡೆ. ಸೀತಗ್ ಒರೊನೆ ಕೋಪ ಬತ್ತ್‌ದ್, 'ಇನಾಮು ತಿಕ್ಕುನು ನಮ್ಮ ಮಗಳೆಗ್. ಅಯಿನ್ ತೂದು ನಮ ಖುಶಿ ಪಡೆಯೊಡು, ಅಯಿತ ಬದಲ್ ಏರೆಗಾ ಇನಾಮು ತಿಕ್ಕುಲೆಕ ಪಾತೆರುನೆ ದಾಯೆಂದ್' ರಡ್ಡ್ ಪರಂಚಿಯಲ್. ಆಯಗ್ ದಾದ ಪಾತೆರೆಲ ಆವಂದೆ 'ಆಯೆ ಓಲ್ಲೆಂದ್' ಮಗನ್ ಕೇಂಡೆ. 'ಆಯೆ ಆಡೆಗೇ ಬರ್ಪೆಗೆ, ನಮ ಪೋಯಿಂದ್' ಪಂಡಲ್.

ಸಂಕಪ್ಪೆ ಆಡೆಗೇ ಯೋಚನೆಡ್ ಬೂರ್ಯೆ. ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ರಂಗಭೂಮಿ, ಭರತನಾಟ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಒವ್ವ ಒಂಜಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಸಾಧನೆ ಆಪಿಲೆಕ ಮನ್ಪೊಡುಂದು ಮನಸ್ಸಿತ್‌ಂಡ್. ಅವು ಕೂಡ್‌ಜಿ. ಅತ್ತಂದೆ ತಾನೆ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪುನೆಂದ್ ಯೋಚನೆ ಆಂಡಲ ಅವುಲಾ ಆಯಿಜಿ. ಇಂಚ ಕೆಲವು ಯೋಚನೆಲು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆತೊರ್ತುಗು, 'ಈರ್ ದಾದ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನಿ, ಬರ್ಪರಾ ಇಜ್ಜ? ಪೊರ್ತಾಂಡ್' ಪಂಡಲ್ ಸೀತಾ.

ಆಯೆ ದಾಲ ಪಾತೆರಂದೆ ಮೌನೊಡು ಆಲೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪಿದಾಡ್ಯೆ. ಇರ್‌ವೆರ್‌ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಪುನ ಶಾಲೆದಂಚಿ ಪೋಯೆರ್.

ಬೋರಿ ಗಾಡಿ

ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಸಾದಾರಣ 50 ವರ್ಸೊರ್ದು ದುಂಬು ಬೋರಿ ಗಾಡಿಲು ತೂವೆರೆ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಮಾರ್ಗೊಡು ವಾಹನೊಲು ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತಿನ ಆ ಕಾಲೊಡು ಪ್ರತೀ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್‌ಲಾ ಬೋರಿ ಗಾಡಿಡ್ ಸಾಮಾನ್ ಸಾಗಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಗಡಿ ಸಾಮಾನ್, ಬಯಿ, ಮುಳಿ, ಓಡು, ಅರಿತ ಮುಡಿ ಅಂಚೆನೇ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಾಮಾನ್‌ಲೆನ್, ಹಳ್ಳಿರ್ದ್ ಪೇಂಟೆಗ್, ಪೇಂಟೆರ್ದ್ ಹಳ್ಳಿಗ್ ಸಾಗವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ಒಂಜಾಲ್‌ದಾತ್ ಎತ್ತರೊದ ಕನಡ ಬೋರ್ಲು ಗಾಡಿಡ್ ನಲ್ಪ, ಐವ ಅರಿತ ಮುಡಿ ಪಾಡ್‌ಂಡಲಾ ದಾಲಾ ಪಿಕ್‌ರ್ ದಾಂತೆ ಒಯಿತೊಂದು ಇತ್ತ. ದುಂಬುದ ದನಿ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದ ಕಾಲೊಡು ದನಿನ ಕಂಡ ಬೆಂದಿನ ಗೇಣಿದ ಅರಿ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಕ್ಲ್ ಒಟ್ಟುಮಲ್ತ್‌ದ್ ದನಿನ ಇಲ್ಲಗ್ ಗಾಡಿಡ್ ಕಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆನಿದ ಕಾಲೊಡು ಗಾಡಿ ಬೋರಿ ಇತ್ತಿನಾಯೆ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತೆ. ಕೆಲವುದಕ್ಲೆನ ನಾಲೈನ್ ಗಾಡಿ ಬೋರಿ ಕಟ್ಟಿನಾಯೆ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಸಾವುಕಾರೆ. ಅಕ್ಲೆಗ್ ತುಲುನಾಡ್‌ಡ್ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಪುಗಾರ್ತೆ ಉಂಡು. ಅಬ್ಬಂಜಾಲ್ ದೇಜು ಪೂಜಾರಿ, ತೋಡಾರ್ ಆಲಿ ಬ್ಯಾರಿ, ಸಂಪಾಯಿ ಬೊಸ್ತು ಪೊರ್ಬುಲು. ಕನ್ನಡಿಕಟ್ಟೆ ಆದಂ ಕುಂಞ ಮೊಕ್ಲೆಡ ಮಾತ ಎಡ್ಡೆ ಪುಗಾರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಬೋರಿ ಗಾಡಿಲು ಕೆಲವು ವರ್ಸ ಮುಟ್ಟ ಇತ್ತ.

"ಆನಿಗ್ ಅವ್ವೇ ಎಡ್ಡೆ, ಇನಿಕ್ಕ್ ಉಂದೇ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತೆ ಗಾಡಿ ಬೋರಿ ಇತ್ತ್ಂಡ ಈ ವಾಹನೊದ ಬರಾಟೆಡ್ ಗಾಡಿ ಬರಿತ್ತ ಚರಂಡಿಡ್ ಇಪ್ಪೊಡಾವು. ಗಾಡಿ ದೇರರೆ ಜನಲಾ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಅಂಚಿನ ಗಾಡಿ ಬೋರ್ಲುಲಾ ಇಪ್ಪಂದ್, ಅಂಚಿನ ಬೋರಿಗಾಡಿ ಮಲ್ಪರೆ ಕೆಲವು ಲಚ್ಚ ಕಾಸ್ ಬೋಡಾವು. ಡಾಮಾರ್ ಪಾಡಂದಿನ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಾರ್ಗೊಡೆ ಗಾಡಿ ಪೋಯಿನಲ್ಪ ರಡ್ಡ್ ಮೆಯಿಟೆ ತೋಡುದಲೆಕ್ಕ ಆಪೆದ್‌ಂಡ್. ಹಳ್ಳಿಡ್ ಗಾಡಿ ಪೋವೆರೆಂದೇ ಗರ್ತ್‌ದ್ ಮಾರ್ಗ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎಂಕ್ಲು ಜೋಕುಲು ಸಾಲೆಗ್ ಪೋನಗ ಎಂಕ್ಲೆ ಊರುದ ಕಿನ್ಯಯ ಶೆಟ್ರೆನ ಗಾಡಿ ಬೋರ್ಲು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರ್ ಬೈತ ಬೇರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬಯಿ ಲೋಡು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೋನಗ ಎಂಕ್ಲು ಗಾಡಿದ ಬೆರಿಯೆನೇ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ. ಮಲ್ಲ ಚಡವು ತಿಕ್ಕ್‌ನಗ, ಎಂಕ್ಲೆಡ ಗಾಡಿ ನೂಕರೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಎಂಕ್ಲೆನ ಬೂಕುದ ಚೀರವು ಗಾಡಿದ ದರಿಕ್ಕ್ ಅಕ್ಕ್‌ಡ್‌ದ್ ಗಾಡಿ ನೂಕೊಂದು ಇತ್ತ. ಗಾಡಿದ ಬಯಿ ಕಾಲಿ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಲಿ ಗಾಡಿ ಆಂಡ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಗಾಡಿಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಇಲ್ಲ ಕೈತಡೆ ಮುಟ್ಟ ಲೆತೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಗಾಡಿಡ್ ಕುಲೊಂದು, ಗಡಾ, ಬಡಾ ಆಡೊಂದು ಬನ್ನಗ ಬಾರೀ ಕುಷಿ ಆಪುಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಅಪಗ ಇಮಾನೊಡು ಕುಲ್ಲುನಾತ್ ಮಲ್ಲ ಸಂತೋಷ ಆಪೆದ್‌ಂಡ್. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿನಕ್ಲ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಮದ್ಮೆದ ಡಿಬ್ಬಣ ಬೋರಿಗಾಡಿಡ್ ಪೋತಿನಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಮದ್ಮೆದ ಡಿಬ್ಬಣ ಪಿದಾಡ್ನಗ ಗಾಡಿಗ್

ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಪೂ ಪಾಡ್ದ್ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಗಾಡಿದ ಬೋರ್ಲೆಗ್ ಬೆರಿಕ್ಕ್ ಪಾವಡೆ, ಕಂಟೆಲ್‌ಗ್ ಗೆಜ್ಜೆದ ಮಾಲೆ ಪಾಡ್ದ್ ಜೈಲ್,ಜೈಲ್‌ಂದ್ ಸಬ್ದ ಕೆಬಿಕ್ಕ್ ಕೇನರೆ ಇಂಪು ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಉಲ್ಲಾಸ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಗಾಡಿಡ್ ಒಂಜಿ ಕಡೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಡೆಕ್ಕ್ ಸಾಮಾನ್ ಸಾಗವೊಡಾಂಡ ಪಲ್ಯ ಕಾಂಡೆ ಬೇಗ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೋರ್ಲೆಗ್ ಬಯಿ ಪಾಡ್ದ್, ಕುಡು ತಿನ್ಪಾದ್ ಬಾಜೆಲ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಪರ್ಪಾದ್, ಬಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಗಾಡಿ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಗಾಡಿ ದೇರೊಂದು ಸೂರ್ಯದೇವೆರ್ ನೆತ್ತಿಗಾನಗ ಪತ್ತ್ ಪದಿನೈನ್ ಮೈಲ್ ಪೋದು ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ಟ್ ಗಾಡಿ ಉಂತುನ ಜಾಗೆ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಪದವು ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಗೋಳಿದ ಮರತ್ತ ತಂಪು ಜಾಗೆಡ್ ಬೋರ್ಲೆನ್ ಕಟ್ಟುಬೆರ್. ಬೋರ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೇನ ಬಾಸೆ ಕಲ್ಪಾದ್ ದೀಪೆರ್. ಅವೆಕ್ಕುಲು ಬಲಾ ಪಂಡ ಬರ್ಪ. ಪೋಯಿ ಪಂಡ ಪೋಪ. ಗಾಡಿದ ನುಗ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಒಡ್ದು ಪಂಡ ನುಗೊಕ್ಕು ಪುಗ್ಗೆಲ್ ಕೊರ್ಪ. ಗಾಡಿ ದೇರೊಂದು ಪೋದು ಬಚ್ಚೆಲ್ ಅರಪೆರೆ ಉಂತಾವುನ ಜಾಗೆದಲ್ಪ ಪೋದು ಉಂತುಬ. ಜಾನು ಶೆಟ್ಟ್ಯಾಲೆನ ಬಂಡಸಾಲೆದಲ್ಪ. ಉಂತ್ಯಂಡ, ಒಂಜೊಂಜಿ ಓಲೆಬೆಲ್ಲ ದೆತೊಂದು ಬೋರ್ಲೆಗ್ ತಿನ್ಪಾಯಿಜಿಂಡ ಅಲ್ತ್‌ರ್ದ್ ಕಾರ್ ದುಂಬು ದೀವಯ. ಅವು ಅವೆಕ್ಲೆಗ್ ಅಬ್ಬೆಸ ಆತ್‌ಂಡ್. ಗಾಡಿ ದೇರುನಾರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಕೊಂಡೆ ಪಕ್ಕು ಪೊರ್ಬುಲೆನ ಗೋಂಕುದ ಗಂಗಸರ ಪರಂದೆ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಪೋವಂದ್. ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ದೊಂಬು ಅರಪುನೇಟ ಗೋಳಿದ ಮರತ್ತ ನೆರೆಲೆಡ್ ಬೋರ್ಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್. ಬಯ್ಯದ ತಂಪು ಗಾಳಿ ಬೀಜನಗ ಕುಡ ಗಾಡಿ ಕಟೊಂದು ಪೋಪುನ ಜಾಗೆಗ್ ಪೋದು ಸಾಮಾನ್ ಕಾಲಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಹಳ್ಳಿಡ್ ಬುಲೆಯಿನ ಅರಿ ಬಾರ್, ತಾರಾಯಿ, ಗುಜ್ಜೆ, ಪೆಲಕಾಯಿ ಗಾಡಿಡ್ ದಿಂಜಾದ್ ಪೇಂಟೆಡ್ ಬೇರದಕ್ಲೆಗ್ ಮಾರ್ದ್ ಪಿರ ಊರುಗು ಬನ್ನಗ ಪೇಂಟೆದ ಮಲ್ಲ ಅಂಗಡಿರ್ದ್. ಸಾಮಾನ್ ದೆತೊಂದು ಪಿರ ಊರ್ದಂಚಿ ಗಾಡಿ ತಿರ್ಗಾವೆರ್. ಕತ್ತಲೆ ಆಂಡ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜರೆ ಸಾದಿ ತೆರಿಯೆರೆ ಲಾಟನ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ಗಾಡಿದ ಎದುರುಗು ಕಟ್ಟುಬೆರ್. ಪೇಂಟೆದ ಡಾಮರ್ ಮಾರ್ಗ ಬುಡ್ದು ಹಳ್ಳಿದ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಾರ್ಗಕಡತ್‌ದ್ ತಿರ್ತ್ ಬೈಲ್‌ಗ್ ಜಪ್ಪೆರೆ ಮಲ್ಲ ಅಣೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪುನಗ ಗಾಡಿಗ್ ತಿರಿ(ಬ್ರೇಕ್) ಪಾಡುವೆರ್. ಅವೆನ್ ಕಾರ್‌ಡ್ ಒತ್ತು ಪತೊಂದು ಮೆಲಾನೆ ಚಡವು ಜಪುಡಾಬೆರ್. ತಿರಿ ಪಾಡ್‌ನಗಟ್ರೊಟ್ರೊಂದ್ ಶಬ್ದ ಮೂಜಿನಾಲ್ ಮೈಲ್ ಮುಟ್ಟಲಾ ಕೇನುಂಡು. ಈ ಶಬ್ದೊಗು ಊರ್ದ ಇಲ್ಪಲಿತ್ತಿನ ನಾಯಿಲು ಕೊರೆಪರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುಬ. ಅಪಗ ಗಾಡಿ ಊರ್ದಂಚಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆ ತೆರಿಯೊನುಬೆರ್. ಗಾಡಿ ದೇರೊಂದು ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತು ಬನ್ನಗ, ಉರು ಆಪುನೆಕ್, ಸಾದಿ ಸಾಗೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಗಾಡಿದಾರ್, ಉರಲ್, ಬಂಟೆರೆನ ಸಂಧಿ ಪನ್ಪೆರ್.

ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತು ಗಾಡಿದ ಸಾಮಾನ್ ಕಾಲಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲದ ಸಾದಿ ಪತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಪೇಂಟೆದ ಕೈತಲ್ ಗಡಂಗ್‌ಗ್ ಪೋದು ನೂತ್ತಅಜಿಪ ಗಂಗಸರ ದೊಂಡೆಗ್ ಮೈತೊಂದು ಗಾಡಿ ದೇರೊಂದು ಬನ್ನಗ ಗಂಗಸರ ತರೆಕ್ಕ್ ಏರ್ದ್ ಅಡೇಗೆ

ಜೆಪ್ಪುವೆರ್. ಏಪದಲೆಕ್ಕ ಬೋರ್ಲು ಇಲ್ಲ ಸಾದಿ ಪತೊಂದು ಬರೊಂದಿಪ್ಪುವ. ಮೆರೆಗ್ ಪರ್ತಿನ ಅಮಲ್‌ಡ್ ಅಡೇಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಬರ್ಪುನ ಸಾದಿಡ್ ಮಲ್ಲ ಕಾಡ್‌ದ ಬರಿಯೆ ಬನ್ನಗ ಓಲುತ್ತಿಂಡ ದಾನ್ನ ಒಂಜಿ ಪಿಲಿ ಕಾಡ್‌ದ್ರ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಗಾಡಿಗ್ ಅಡ್ಡ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪಿಲಿನ್ ತೂಯಿನ ಬೋರ್ಲು ಪೋಡಿದ್ ಬೊಲ್ಚಿದ್ ಬಲಿಪೆರೆ ಸುರುಮಲ್ಪು. ಗಾಡಿನ್ ಒಯಿತೊಂದು ಬಲಿಪುನಗ ಒಂಜಿ ತಿರ್ಗಾಸ್‌ಡ್ ಗಾಡಿ ಅಡಿಮೇಲಾದ್ ಒಂಜಿ ಮುಪ್ಪ ಪೀಟ್‌ದ ಗುಂಡಿಗ್ ಬೂರುಂಡು. ಗಾಡಿ ದೇರುನಾರ್ ಗಾಡಿರ್ದ್ ರಟ್ಟ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಮುಳ್ಳುದ ಬಲ್ಲೆಗ್ ಬೂರುವೆರ್. ಆಂಡ ಗಾಡಿದ ಬೋರ್ಲು ಪಾರೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲದ ಕೈತಲ್ ಅವೆಕ್ಲೆನ್ ಕಟ್ಟುನ ಜಾಗೆಡ್ ಉಂತುವ. ಇಲ್ಲದಕ್ಲ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆದ್ ಚಿಮಿಣಿ ಪತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಕಾಲಿ ಬೋರ್ಲು... ಇತ್ತಿನ ತೂದು ಕಂಗಾಲಾಪೆರ್. ದಾದನಾ ಗಂಡಾಂತ್ರ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಜವಣೆರ್ ಲಾಟನ್ ಪತೊಂದು ನಾಡೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ಸುಮಾರ್ ಇಕಾರ ಬನ್ನಗ ಮಾರ್ಗೊದ ಮಲ್ಲ ತಿರ್ಗಾಸ್‌ಡ್ ಅಯ್ಯೊ, ಅಮ್ಮಾಂದ್ ನರಲುನ ಕೇಂಡು. ಗಾಡಿ ದೇರುನಾರ್ ತರೆಕ್ಕ್, ಕಾರ್‌ಗ್ ಪೆಟ್ಟಾದ್ ಬೂರ್ದಿನಾರೆನ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಕುಲ್ಲಾಬೆರ್. ಗಾಡಿದ ಚಕ್ರ ಬೇತೆ ಗಾಡಿ ಬೇತೆ ಆದ್ ತಿರ್ತ್ ಗಾಂತ್ರೊಡು ಇಪ್ಪುಂಡು. ಪೆಟ್ಟಾಯಿನ ಗಾಡಿದಾರೆನ್ ಆರೈಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜವಣೆರ್ ತುಂಬೊಂದು ಇಲ್ಲಡೆ ಬರ್ಪೆರ್. ಗಾಡಿರ್ದ್ ರಟ್‌ದ್ ಬೂರ್‌ನಗ ಸೊಂಟೊಗು ಪೆಟ್ಟಾದ್ ನಡಪೆರಾವಂದಿನಲೆಕ ಆಪುಂಡು. ಇಲ್ಲಲೆ ಪಂಡಿತೆರೆನ ಮರ್ದ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಒಂತೆ ಉಲಾಯಿ ಪಿದಾಯಿ ನಡಪುನಡೆ ಮುಟ್ಟ ಆಪುಂಡು. ಆರ್ ಜೆತೊಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ನನ ಎನ್ನ ಜೀವಮಾನ ಮುಟ್ಟ ಗಾಡಿಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ, ಗಾಡಿದ ಬೋರ್ಲುಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ ಬದ್‌ಕ್‌ಂಡ ಬೆಂದ್‌ದಾಂಡಲ ತಿನ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಡಿದ ಬೋರ್ಲೆನ್ ತೆನ್ಕಾಯಿದಕ್ಲೆಗ್ ಮಾರ್‌ಬೆರ್, ಗಾಡಿ ಬೋರಿದ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಮುಗಿತಲ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

- ❖ ರಡ್ಡ್ ಕೈಕುಲೆನ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್, ಮಾತಾ ಬಿರೆಲ್‌ಲೆನ್ ಜೋಡ್ಯಾದ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಂಡ, ತಿಗಲೆದ ಶ್ವಾಸಕೋಸದ ತೊಂದರೆ ಮಾಯ.
- ❖ ಕೈನ್ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಂಡ ಮೂಂಕು, ಕೆಬಿ, ಕಣ್ಣ್‌ದ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಪರಿಹಾರ.
- ❖ ಅಂಗೈ ಅಂಗೈ ತಾಗಾದ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಂಡ ಮದುಮೇಹ ಮಾಯ.
- ❖ ರಡ್ಡ್ ಕೈಕುಲೆನ್ ತರೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆ ಧ್ಯಾನ ಮಲ್ತೊಂದು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಂಡ ಮೆದುಳುದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ, ಬುದ್ಧಿಲಾ ಚುರುಕಾಪುಂಡು.
- ❖ ಬೊಟ್ಟುಲೆ ಬೊಟ್ಟುಲೆ ತಾಟಿ, ಅವು ಕುಸಿಕ್ಕಾದ್ ಉಪ್ಪಡ್, ಮಸ್ಕಿರಿಗಾದ್ ಅತ್ತ್

(ಸಂಗ್ರಹ)

ಈ ಬಾಲೆ ನಮ್ಮವು

ಸತೀಶ್ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ

ಅಮ್ಮಾ, ಈರ್ ಜೋಗ ಜಲಪಾತ ತೂತರೇ...? ಬಾಲೆ ಕಾವ್ಯ ಕೇಂಡಿನೆಕ್ ಅಪ್ಪೆ ಪಂಡೊಲು... ಇಜ್ಜಿ... ಮಗಾ... ಬಾಲೆ ಕುಡ ಕೇಂಡೊಲು... ಅವು ತೂವೆರೆ ಬಾರೀ ಲಾಯಿಕ್ ಉಂಡುಗೆತ್ತಾ...? ಅಮ್ಮಾ...! ಅಯಿತ ಬಗ್ಗೆ ಇರೆಗ್ ದಾಲ ಗೊತ್ತುಂಡೆ. ಕಣ್ಣ್ ಅಗಲ ಮಲ್ತ್ ಕೇಂಡೊಲು...

ಅಪಗ ಅಪ್ಪೆ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ಪೊಲು... ಬೊಕ್ಕ... ಆತ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾ... ಜೋಗ ಜಲಪಾತ ಲೋಕೊಡೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಅವೆನ್ ತೂವೆರೆ ಜನ ಒಲ್ತೊಲ್ತು ಬರ್ಪೆರ್. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಲೆದಕ್ಲು ಅಡೆಗ್ ಪ್ರವಾಸ ದೀದ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆರ್.

ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ... ಈ ದೇಗ್ ಅಯಿತ ಬಗ್ಗೆ ಕೇನೊಂದುಲ್ಲ...? ಈ ಸರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್‌ಲಾ 'ಜೋಗ'ಗ್ ಪ್ರವಾಸ ದೀತೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್.... ಅಮ್ಮಾ... ಅಮ್ಮಾ... ಯಾನ್ಲಾ ಪೋವೊಡೆ. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಒಂಥರಾ ಆಸೆ ದೀವೊಂದು ಕೇಂಡೊಲು... ಅವೆನ್ ಕೇಂಡಿನ ಅಪ್ಪೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ರಡ್ಡ್ ತೊಟ್ಟು ನೀರ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರುಂಡು. ದಾಂದಂದ್ ಉತ್ತರ ಕೊರುವಲ್... ಆಲ್... ಮಗಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಾವರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಡೆಗೇ ಒರೆಸಿಯೊಲು... ಆಂಡ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಪೊಣ್ಣು ಆಯಿನ ಕಾವ್ಯ ಅವೆನ್ ತೂದ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೊಲು... ಇಜ್ಜಮ್ಮ... ಯಾನ್ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪಂಡಿನಿ... ಪ್ರವಾಸಲಾ ಇಜ್ಜಿ... ದಾಲಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಪನೊಂದು ... ಪೋಯಲ್. ಆಂಡ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಅವು ಸುಳ್ಳು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೊತ್ತಾಂಡ್. ದಾಯೆಪಂಡ ಮಿತ್ತಿಲ್ಲದ ಶೀಲನ ಮಗಲ್ 'ತೀರ್ಥ' ಕಾವ್ಯನ ಅಪ್ಪೆಡ ಮುರಾನಿಯೇ ಕೇಂದೊಲು... ಈ ಸರ್ತಿ ನಮ ಶಾಲೆಡ್ ಜೋಗಗ್ ಪ್ರವಾಸ ದೀತೆರ್. 2,000 ರೂಪ್ಯಾ. ಯಾನ್ ಪೋಪೆ... ಕಾವ್ಯ... ಬರ್ಪೊಲಾ...?

ದಾದ ಪನ್ಪಿನಿ... ತೂಕ... ಎಲ್ಲೆಂಜತ್ತಾ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಲೆಗ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ದು ಬೈದೊಲು... ಬೊಕ್ಕ ನೆಂಪೇ ಇಜ್ಜಿ... ಆಂಡ ಕಾವ್ಯ. ಪನ್ನಗ ರಪ್ಪ ನೆನಪಾಂಡ್....

ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಬಾಲೆ ಕಾವ್ಯ ಅಪ್ಪೆನ ಪರಿಸ್ಥಿಲೆನ್ ಏತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದಲ್.... ಅಲೆನ ಕರ್ಲ್ ಕತ್ತೆರ್‌ಂಡ್... ಎಂಕ್‌ಲ್ನಂಚಿನ ಪಾಪಿನ ಬಂಜಿಡ್ ಈ ದಾಯೆ ಪುಟ್ಟಿಯ ಬಾಲೆ...? ನಿಕ್ಕ್ ಎಂಕುಲು ಒವು ಸುಖಲಾ ಕೊರ್ರೆ ಆಯಿಜತ್ತಾ.... ನಮ್ಮ ಇತ್ತೆದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ತೂದು ಈ ಪನ್ಪ... ಪ್ರವಾಸ ಇಜ್ಜಮ್ಮಾ... ಯಾನ್ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪನ್ನಿ. ಈತ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡು ನಿಕ್ಕ್ ಏತ್ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ...? "ಓ! ದೇವರೇ ಈ ಜನ್ಮೊಡು ಮಸ್ತ್ ಕಷ್ಟ ಕೊರ್‌ಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಬಾಲೆನ್ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಒದಗದ... ಆತ್ ಯಾವು... ಬಹುಶಃ ನನ ಅಲೆನ ಮುಖಾಂತರ ನನ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಸುಖ ಸಿಕ್ಕೊಡಾ ದಾನ್ನ... ಅಲ್ಪನೇ ಕುಲ್ಲುವಲ್... ಅಪಗ ಮಂಚೊಡು ಜೆಯಿದಿನ ಕಾವ್ಯನ ಅಮ್ಮೆ

ದಾದನಾ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆ... ಕಾವ್ಯನ ಅಪ್ಪೆ..." ಎಂಚಿನೆಯೇ ಇರೆನ ಕಿರಿಕಿರಿ? ಪರ್ರೆ ನೀರ್... ಬೋಡಾ...?

"ಇಜ್ಜಿಯಾ... ನೀರ್ ಬೊಡ್ಚಿ.. ಆಂಡ ಈ ಸರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯನ್ ಪ್ರವಾಸಗ್ ಕಡಪುಡು... ಪೋಯಿಸರ್ತಿಲಾ ಅಲೆಗ್ ಪೋವೆರೆ ಆತ್‌ಜಿ... ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಇತ್ತಿನನೇ ಬುಡು". ಅಮ್ಮ ಜೆತೊಂದೇ ಪಂಡೆ.

ಅಂದ್ ಈರ್ ಜೆಸೊಂದು ಪೊರ್ಲುಡೇ ಪನ್ಪರೇ... ಆಲ್ ಪ್ರವಾಸಗ್ ಪೋವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಂಡ ದುಡ್ಡು ಒಲ್ತುಯೇ...? ಅವುಲಾ ರಡ್ಡ್‌ಸಾರ... ಅಪ್ಪೆ ಜೋರು ಮಲ್ಪುವಲ್... ಅವೆನ್ ಕೇಂಡಿನ ಕಾವ್ಯನ ಪಪ್ಪ ಜೆಯಿದಿನಲ್ಪ ಮೆಲ್ಲನೇ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆ. ಈ ಸರ್ತಿ ಎನ್ನ ಮರ್ದ್‌ಗ ಕನಪಿನಿ ಬೊಡ್ಚಿಯಾ... ಆ ದುಡ್ಡುನು ಅಲೆಗ್ ಕೊರು... ಪಾಪ ಏತ್ ಆಸೆ ದೀವೊಂದೊಲಾ ದಾನ್ನ...

ಅಲ್ಪನೇ ಬರೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಾವ್ಯ ಅವೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೊಲು... ಇಜ್ಜಿ ಪಪ್ಪಾ...? ಆಸೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ... ಮಣ್ಣ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ... ಸುರುಕು ಈರ್ ಉಸಾರ್ ಆಲೆ... ಉಸಾರಾದ್ ಎಂಕ್‌ಮಸ್ತ್ ಕಲ್ಪಾಲೆ... ಬೊಕ್ಕ ಈರ್, ಯಾನ್, ಅಮ್ಮಾ ಮಾತ ಒಟ್ಟುಡೇ ಪ್ರವಾಸಗ್ ಪೋಯಿ... ಖಾಲಿ ಜೋಗ ಜಲಪಾತ ದಾಯೆ... ಮೈಸೂರು, ಊಟಿ, ಕೊಡೆಕೈನಲ್ ಆತೇ ಅತ್ತ್ ತಾಜ್‌ಮಹಲ್, ಕುತುಬ್‌ಮಿನಾರ್ ಮಾತ ತೂಕ ಆವಂದಾ... ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೊಲು... ವಾವ್! ಏತೊಂಜಿ ತಿಳುವಳಿಕೆದ ಪೊಣ್ಣು... ನಿನನ್ ಬಾಲೆ ಆದ್ ಪಡೆಯಿನ ಎಂಕುಲು ಪುಣ್ಯವಂತೆರ್... ಇರ್ವೆರ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ಲಾ ಸಂತಸದ ನೀರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಇಂಚೆನೇ ದಿನ ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕಾವ್ಯನ ಪಪ್ಪ ಹದೋಟು ಉಸಾರ್ ಆವೊಂದುಲ್ಲೆರ್...

ಕಾವ್ಯನ ಅಮ್ಮ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎಣ್ಣಿವೊಲು... ಆರ್ ಉಸಾರಾದ್... ಮೊವೊಡ್ಡಾ ನನಲಾ ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಲಾಂಡಲಾ ಪೋವೊಡು. ಅಯ್ಯೋ! ಅದಮುಟ್ಟ ದಾದ ಮಲ್ಪುನು.... ಅತ್ತ್ ನಂಕೇ ಈತ್ ಕಷ್ಟ ದಾಯೆ ಬರ್ಪುಂಡು... ಕೆಲವು ಜನ ಏತೊಂಜಿ ಖುಷಿಟ್ ತೆಲ್ತೊಂದು ನಲ್ತೊಂದು ಇಪ್ಪುಜೆರ್... ಅಗಲೆನ ದಿನ ಕುಷಿಟೇ ಪೋಪುಂಡು. ಆಂಡ ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಈ ಖುಷಿ, ಸಂತಸ ಉಂದುಮಾತ ಒಂಜಿ ಕನ....

ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್ ಸಯ್ಯಡ್... ಪಾಪ ಬಾಲೆ ಕಾವ್ಯ... ಆಲ್ ದಾದ ಮಲ್ದೊಲು... ಅಲೆಗ್ ದಾಯೆ ಕಷ್ಟ.. ಇಜ್ಜಿ... ನನ ಆಂಡಲಾ ಅಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತೂವೊನೊಡು. ಅಲೆಗ್ ಕಷ್ಟ ಆವರೆ ಬಲ್ಲಿ... ಇದಮುಟ್ಟ ರಡ್ಡ್ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ.... ನನಲಾ ರಡ್ಡ್ ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆ ಸಿಕ್ಕುಂಡಾ ತೂವೊಡು... ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾವ್ಯನೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುಡು ತೂವೊಡು... ಬೊಕ್ಕ ಮೆರೆನ ಮರ್ದ್‌ಗ್‌ಲಾ ಆಪುಂಡು... ಇಂಚ ಮಾತ ಎಣ್ಣೊಂದು ನಿದ್ರೆ ಪತ್ತನಗ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕರಿಂಡ್...

ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತೂಪೊಲು... ಕಾವ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂ ಕೊಯಿದ್ ಮಾಲೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪನ್ಪೊಲು... ಅಮ್ಮಾ ಮಲ್ಲಿಗೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ದುಗ ಬರ್ಪೆ... ನಮುಡ ದೈ ಮಸ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ ಉಲ್ಲ... ನನಾತ್ ದೈ ನಡೊಡು... ಪಾಪ ಪಪ್ಪಗ್ ತೀರುಜತ್ತೇ... ಮಲ್ಲಿಗೆಗ್ ಗುರಿ ಕಲೆವೊರೆ...

ಅಪ್ಪುಮಾಮ ಸಿಕ್ಕಿಯೆರ್ಡ್ಲ ಅರೆಡ ಕೇನೊಡು... ಮಲ್ಲಿಗೆದ ಗುರಿ ದೆಪ್ಪುವರಾ ಪಂಡ್‌ದ್... ಅವೆನ್ ಕೇಂಡಿನ ಅಪ್ಪೆ ಮರಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪೋಯಲ್... ಯಾನ್ ಎಣ್ಣಿನ್ ಮಾತ್ರ, ಅವು ಮಲ್ಪೊಡು, ಉಂದು ಮಲ್ಪೊಡಾ ಪಂಡ್‌ದ್. ಆಂಡ ಕಾವ್ಯ ಅವೆನ್ ಮಲ್ತ್ ತೋಜಾವೊಲು... ಈ ಬಿರ್ಸೆದಿ ಬಾಲೆ..., ಖಂಡಿತಾ ಈ ಮಲ್ಲೆ ಆದ್ ಒಂಜಿ ಪುದರ್ ಕನಪ ಅಪ್ಪೆ..., ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ ಕೈ ತನ್ನಿಂತಾನೆ ಮಿತ್ತ್ ಅಪ್ಪೆ... ಟಾ ಟಾ ಪಾಡುನು ಪಂಡ್‌ದ್... ಬಾಯ್ ಪನ್ಪೊಲು... ತೆಲಿತೊಂದು ಜಿಂಕೆದಲೆಕ ಬಲಿಪುವೊಲು.

ಇಂಚೆನೇ ಒಂಜಿ ದಿನ ಇಲದ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಅಪ್ಪೆ, ಮಗಲ್ ಕುಲ್ಲುದು ಪಾತೆರೊಂದು ಇಪ್ಪುನಗ ಬರಿತ್ತ ಇಲ್ಲದ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋವೆರೆ ವ್ಯಾನ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಯಿಕುಲು ನೀಟ್‌ದ ಡ್ರೆಸ್ ಬೂಟು ಪಾಡೊಂದು ಬಾಯ್ ಮಮ್ಮಿ, ಬಾಯ್ ಡ್ಯಾಡಿ ಪನೊಂದು ಪೋಪಿನವೆನ್ ಕಾವ್ಯ ಕಣ್ಣ್ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ದು ತೂಪೊಲು... ಅಪ್ಪೆ ಮಗಲೆಡ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕೇನೊವೊಲು... ಈಲ ಅಗಲೆಕ್ಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಪನಾ...?

ಒವ್ವಾ ದ್ಯಾನಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕಾವ್ಯ ಪನ್ಪೊಲು... 'ಅಂದಮ್ಮಾ, ಅಗಲೆನ ಡ್ರೆಸ್ ತೂಲಗೆ ಏತ್ ಪೊರ್ಲುಂಡು, ಅತ್ತ್ ಅಗಲೆಗ್ ನಡಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದೇ ಇಜ್ಜಿ... ಗಾಡಿ ಇಲ್ಲ ಮುಟ್ಟ ಬರ್ಪುಂಡು, ಕುಡ ಸ್ಕೂಲ್ ಮುಟ್ಟ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪುಂಡು... ಒಂಚೂರ್ಲಾ ಸಾಕೇ ಆವಂದ್... ಅಗಲೆಗ್ ಏತ್ ಲಾಯಿಕ್ಕಮ್ಮ... ಅಪ್ಪೆ ಮನಿಪುಜೊಲು... ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ದಾಲ ಶಬ್ದ ಬರಂದಿನ ತೂದು ಕಾವ್ಯ ಕೇಂಡೊಲು... ದಾನೆಮ್ಮಾ ದಾಲ ಮನಿಪುಜರ್...?

ಅಪಗ ಅಪ್ಪೆ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ ಪನ್ಪೊಲು... ಕಾವ್ಯ ನಮನ ಇತ್ತೆದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಲೆಡ್ ನಿಕ್ಕ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವೆರೆ ಆವಾ...?

ಅಯಿಕ್ ಆಲ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೊಲು... ಏರ್ ಪಂಡಿನಿ ಅಮ್ಮ ಯಾನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗ್ ಪೋಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್... ಯಾನ್ ಪಂಡಿನಿ ಅಗಲೆಗ್ ಏತ್ ಆರಾಮ, ಪೊರ್ಲುದ ಡ್ರೆಸ್. ಪೋಯೆರೆ ಬರಿಯೆರೆ ಗಾಡಿ ಇಂಚ ಮಾತ...

ಆಂಡ ನಂಕ್ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆನೇ ಬೆಸ್ಟ್... ಅಮ್ಮಾ... ಮುಲ್ಪತ್ತಿನ ಶುಭ್ರ ವಾತವರಣ, ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದ ಪರಿಸರ ತುದೆ, ತೋಡು ನೆಟ್ಟ್ ಮಾತ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಪೋವೆರೆ ಉಂಡು, ಆಂಡಲಾ ಸೀದಾ ಗಾಡಿಡ್ ಪೋಯೆರ್. ಗಾಡಿಡ್ ಬತ್ತೆರ್...

ಅಮ್ಮಾ, ಅಗುಲು ಏತಾಂಡಲ ಫ್ರಿಡ್ಜ್ ಇತಿನ ತರಕಾರಿದಲಕ್ಕ ಅತ್ತಮ್ಮಾ... ಅಂಚ ಬೊಕ್ಕೊರಿಯನ ಬಗ್ಗೆ ತಮಾಸೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಮಗಾ ಕಾವ್ಯ... ಅಪ್ಪೆ ಬುದ್ದಿ ಪನ್ಪೊಲು.

ಇಜ್ಜಮ್ಮಾ... ಯಾನ್ ಅಗಲೆಗ್ ಮಕ್ಕರ್ ಮಲ್ತಿನಿ ಅತ್ತ್. ಆಂಡಲಾ ಅಗುಲು ಒಂಥರಾ ಕಾಯಿಲೆ ಇತ್ತಿನ ಮನುಷ್ಯೆರ್‌ಲೆಕ್ಕ ಅತ್ತಾ... ಜಿಲೇಬಿ ಎದುರುಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಅವೆನ್ ತಿನಿಯಿರೆ ಮನಸ್ಸಾಂಡಲ ಅವೆನ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಆವಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಗಲೆನಾ... ಪಂಡ ನಮ್ಮ ಊರ್ದ ಪೊರ್ಲುನು ತೂಂಡಲಾ ಅವೆನ್ ಅನುಭವಿಸುನ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಅಗುಲು ಇಪ್ಪುಜೆರ್... ಅಂಚಿನ ಶಾಲೆ ಎಂಕ್ ಬೊಡ್ಚಿ ಅಮ್ಮಾ... ಎಂಕ್ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆನೇ

ಇಷ್ಟ.. 'ಕನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಗೆ"... ಪಟಪಟಾಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿಪುವೊಲು... ಕಾವ್ಯ... ಅಪ್ಪೆಗ್ ಸಂತಸ, ಗೊಂದಲ... ಅಯಿತ ನಡುಟೇ ಕೇನುವೊಲು... ದಾನೆ ಕಾವ್ಯ... ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಬಾರೀ ಬಾಷಣ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲಾ... ಉಂದು ಕೇವಲ ಎನ್ನ ಸಮದಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರನ ಅತ್ತ್ ನಿಜವಾದ್ಲ ಈ, ಪಾತೆರ ಪನೊಂದುಲ್ಲನಾ...? ಇಜ್ಜಮ್ಮಾ ಉಂದು ಇರೆನ್ ಮೆಚ್ಚಿಸಾವೆರೆ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ ಅತ್ತಮ್ಮಾ... ಉಂದು ಎನ್ನ ಉಡಲ್ದ ಪಾತೆರ... ಉಂದೆಡ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಯಾನ್ ದಾಲ ಪನಯೆ... ಕಾವ್ಯ ಮಲ್ಲ ಪಂಡಿತೆರ್‌ಲೆಕ ತೋಜುವಲ್ ಅಪ್ಪೆಗ್... ಇಂಚನೇ ದಿನ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾವ್ಯ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಬತ್ತೊಲು...

ಒಂಜಿ ದಿನ ಶಾಲೆದ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟ್ರು ಕಾವ್ಯನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆನ್ ಶಾಲೆಗ್ ಲೆತ್ತೆರ್... ಮೊಕುಲು ಪೋಡಿ-ಪೋಡಿದ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಯೆರ್... ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ದಾದ ಪನ್ಪೆರಾ..? ಕಾವ್ಯ ದಾದ ಮಲ್ದೊಲಾ...? ನನ ಮಿತ್ತ್ ಶಾಲೆಗ್ ಬರ್ಪಿನಿ ಬೊಡ್ಚಿ ಪನ್ಪೆರಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆಂಡ್. ಅಕುಲು ಎಣ್ಣಿನ ಸುಳ್ಳಾಂಡ್... ಮಾಸ್ಟ್ರು ಬಾರೀ ಕೊಂಡಾಟಡ್ ಕಾವ್ಯನ್ ಪುಗರುವೆರ್... ಬೊಕ್ಕ ಪನ್ಪೆರ್... 'ತೂಲೆ ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಇತ್ತೆ ಪತ್ತನೇ ಕ್ಲಾಸ್... ಅಲೆಗ್ ಈ ಸರ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಓದರೆ ಉಂಡು... ಅಂಚ ನಿಕುಲು ಅಲೆಡ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ದಾಲ ಮಲ್ಪಾವುನು ಬೊಡ್ಚಿ..." ಆವಂದಾ...

ಮೊಗುಲು ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಮಂಡೆ ಅಲ್‌ಗಾದ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬರ್ಪೆರ್... ಎಂಚಾಂಡಲ ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಒಂಜಿ ಪಾಸಾಯೊಲುಡಾ ಯಾವು... ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿಪೆರ್... ಪತ್ತ್‌ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ದ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬರ್ಪುಂಡು... ಕಾವ್ಯ ರಾಜ್ಯಡೇ ರಡ್ಡನೇ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ಬರ್ಪೊಲು...

ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬಾರೀ ಕುಸಿ... ಅಪ್ಪೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಸಂತಸದ ಪನ್ನೀರ್..., ಅಮ್ಮೆರ್ನ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಆ ದಿನ ಒಣಸೇ ಸೇರುಜಿ. ಮಾತೆರ್ನ ಬಾಯಿಡ್ಲಾ ಕಾವ್ಯನನೇ ಪುದರ್... ಬಾಲೆ ಪಂಡ ಕಾವ್ಯ ಅಲೆನ್ ತೂದು ನಿಕುಲು ಕಲ್ಪೊಡು...

ಪೇಪರ್‌ದಕ್ಲು, ಟಿ.ವಿದಕ್ಲು ಕೇಂಡೆರ್... ನನ ದುಂಬುಗು ಈ ದಾದ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲ್ಲಾ...?

ಆಲ್ ರಪ್ಪ ಪಂಡೊಲು... 'ಯಾನ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲ್ಲೆ' ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ...! ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಕೇಂಡೆರ್... ಅಂದಾ! ವೆರಿಗುಡ್... ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾದ್ ಈ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲ್ಲಾ... ಆಲ್ ಪನ್ಪೊಲು... 'ಯಾನ್ ಈ ದುಡ್ಡುನೇ ಬಂದ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲ್ಲೆ'.

ದುಡ್ಡು-ದುಡ್ಡು-ದುಡ್ಡು ಪ್ರತಿಯೊಂಜೆಕ್‌ಲಾ ದುಡ್ಡು. ಈ ದುಡ್ಡುದಾತ್ರ ಎಂಕ್ಲ್‌ನಂಚಿನ ಬಡವೆರೆಗ್ ಏತ್ ಕಷ್ಟ...? ಎನನ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಪೆರೆ, ಕಲ್ಪಾವೆರೆ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಏತ್ ಕಷ್ಟ ಬೈದೆರ್... ಅಗುಲು ಉಪವಾಸ ಕುಲ್ಲುದು ಎಂಕ್ ಗಂಜಿ ಪಾಡಿಯೆರ್...' ಪನೊಂದು... ಪನೊಂದು ಅಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಜತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್... ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆನ್ ಅರಾದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬಾಯಿಬುಡುದು ಬುಲಿತೊಲು... ಅಲೆನ ಉಡಲ್ಡ್ ಏತೋ ಸಮಯಡ್

ಇತ್ತಿನ ಪಾತೆರ ಇನಿ ಕಣ್ಣ ನೀರ್ದ ಮುಖಾಂತರ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್ಂಡ್.

ಅಪಗನೇ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಪತ್ರಕರ್ತ ಮಿತ್ರೆರ್ ಒಂಜಿ ತೀರ್ಮಾನ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆರ್... ಈ ಬಾಲೆದ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಕಲ್ಪಾವುನ ಖರ್ಚಿ ನಮ್ಮವು. ಅವೆನ್ ಅಲ್ಪನೇ ಘೋಷಣೆಲಾ ಮಲ್ತೆರ್.... 'ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಈ ಬಾಲೆ ನಮ್ಮವು...'

ಅವೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಕುಷಿ ಆಂಡ್. ಕಾವ್ಯನ ಕಣ್ಣ್ ಕುಡೊರ ದಿಂಜಿಂಡ್. ಬಾಯಿ ಮಗ್‌ರಂದೇ ಅಲ್ಪನೇ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಕೈ ಮುಗಿಪೊಲು... ದೂರಡ್ ಪದ್ಯ ಕೇನುಂಡು, 'ಒಂಜೇ ಗೂಡುಡ್ ಮೂಜಿ, ಪಕ್ಕಿಲು ತೆಲಿತೊಂದುಲ್ಲಗೇ... ಅವೆನ್ ತೂದು ಬಾಕಿ ಪಕ್ಕಿಲು ನಲಿತೊಂದುಲ್ಲಗೇ...

ಗುರುಕುಲೆ ಗುರು ನಾರಾಯಣೆ

ಬರೆತಿನಾರ್:- **ಪೇರೂರು ಜಾರು,**

ತೂಟೆ ಪ್ರಕಟನಾಲಯ, ಅಂಗಡಿ ಮನೆ, ಪೇರೂರು, 2017

ನಾರಾಯಣ ಗುರುಕ್ಕುಲೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆ ಅರೆನ ಸಂದೇಶದ ಬಗೆಟ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬೈದ್‌ಂಡ್ ಆಂಡ ಪೇರೂರು ಜಾರು ಬರೆಯಿನ 'ಗುರುಕ್ಕುಲೆ ಗುರು ನಾರಾಯಣ' ಪನ್ಪಿ ಬೂಕು ಒಂಜಿ ಬಿನ್ನವಾಯಿನವು ಆದುಂಡು. ನಾರಾಯಣ ಗುರುಕ್ಕುಲೆ ಚರಿತ್ರೆನ್ ಕಾವ್ಯ ರೂಪೊಡು ಬರೆತಿನವು ನೆಟ್ಟೆ ವಿಶೇಷ.

ಮುಲ್ತ ಬಿರುವೆರೆ ಜನನಟ ತೆರಿಪದ್
ಅಲ್ತ್ ಗುರಿಕಾರೆರೆನ್ ಅಜತ್‌ದ್
ಮಲ್ತ್ ಗುಂಪೊಂಜಾದ್ ಪಿದಡ್‌ಗ
ಬಲ್ತ್ ಆವೊಡು ಇಂದೆರಾರ್‌ಯೆ
ತೆಲ್ತ್ ಸಾವ್ಕಾರೆರ್
ಸಾರತ್ತೊರುಂಬ ಎಡ್ಮನೆ ಇಸವಿಡ್
ಬಿರುವೆರೆ ನಾಕೆರ್ ಸೇರ್‌ದಿ ಪತ್ತೆರ್
ಗುರು ನಾರಾಣೆರೆನ್ ತೂವೆರೆ ಲಕಿ
ಯೆರ್ ಪುಸತಾದಿತೆ ಕುಡ್ಲಗಬ್ ಬಯ್ದಿನ
ಆ ರಯಿಲ್‌ಗ್ ಮಿತ್ತೆರ್ದ್

ಇಂಚ ಅರೆನ ಶೈಲಿಡೇ ಬರೆತಿನ ಕಾವ್ಯ ರೂಪದ ಈ ಬೂಕು 2018ಟ್ಟ್ ಕನ್ನಡೊಡುಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ಬರೆಯಿನೆಟ್ಟ್, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕಥಾಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಲ್ಪನಗ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪಂಡ್ದ್ ಪೇರೂರು ಜಾರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಒರ ಓದುದು ತೂಲೆ.

ಬಿ.ಜೆ.ಎ

ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನೆತ್ತ ಅರ್ತ ದಾದ

ಜಯಕರ ದೇಜಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒವ್ವೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ/ಸಾಮಾಜಿಕ, ಜಾನಪದ ಕಜ್ಜೊಲು ಆನಗ, ಐಟ್ಲಾ ಕಲಾಕಾರೆರೆನ ಕಜ್ಜ ಆನಗ ಸುದರ್ಕೆದಕುಲು ತೂವೆರೆ ಸೇರ್ದಿನ ಮಂದೆಲೆಗ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್. "ನಿಕ್ಲೆನ ಎದುರು ಇತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಕಲಾಕಾರೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್, ಆಕ್ಲೆನ್ ಜೋರುಡು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುದು ಎದ್ರೊಂದು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ಲೆ. ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನೆಕ್ಕ್ ದುಡ್ಡು ಕೊರೊಂಡುಂದು ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಜೋರುಡೇ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಲೆ. ಅಪಗಪಗ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟೊಂದು ಕಲಾಕಾರೆರೆಗ್ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊರ್ಲೆ". ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಅಂಚಿನ ಸಮಯೊಡು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರ್ತ ಉಂಡು. ಬಾಸನ ಪನರೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಿನಪಗಲಾ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುವೆರ್, ಬಾಸನ,ಪನ್ನಗಲಾ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುವೆರ್. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಬಾಸನ ಅವೊಂದುಪ್ಪುನಗ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ನೆತ್ತ ಅರ್ತ ಕಲಾಕಾರೆರೆಗ್ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊರ್ಪುನ, ಬಾಸನಗಾರರೆನ್ ಪುಗರುನ ಅರ್ತ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಬಾಸನ ಕೊರ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ಬೇಗ ಮುಗಿಪವೆರೆಲಾ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುವೆರ್. ಒರ ಒರಿ ಬಾಸನಗಾರೆ ಒಂಜಿ ತುಲು ಕಜ್ಜೊಡು ಬಾಸನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿನಾಯೆ ಆಯೆ ಪಾತೆರುನ ಆತ್ ಕೇನುಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಂಡಲಾ ಪಾತೆರೊಂದೇ ಇತ್ತೆ. ತನ್ನ ಬಾಸನ ಕೇನೊಂದೆ ಕುಲ್ಲುಂಡ ಬಾಕಿದ ಕಜ್ಜೊಲು ಕಜೆರುವ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯೆ ತೆರಿಯೊಂದಿತ್ತ್‌ಜೆ. ಆಯನ ಬಾಸನ ಬೇಗ ಮುಗಿಪವರೆ ಸಬೆಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನಕುಲು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬಾಸನ ಮಲ್ಪುನಾಯಗ್ ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಬಾರೀ ಕುಸಿ ಆಂಡ್. ಆಯೆ ಎನ್ನ್‌ದಿನ ತನ್ನ ಬಾಸನ ಬಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಅವೊಂದುಂಡು. ಮಂದೆಲೆಗ್ ನನಾತ್ ಕೇನೊಡಾಪುಂಡ ದಾನ್ನಾ. ಅಂಚಾದ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಬಾಸನ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ. ಆತಾನಗ ಸಬೆಡ್ದ್ ಒರಿ ಬರಿಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಬಡು/ಕೊಲು ಪತೊಂದು ಬಾಸನ ಮಲ್ಪುನಾಯನಡೆ ಚಾವಡಿ/ಮಿತ್ತರ್ಮೆಗ್ ಪೋಯೆ. ಅವೆನ್ ತೂದು ಬಾಸನ ಪನ್ಪುನಾಯಗ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆಂಡ್. ತಾನ್ ಮಲ್ದಿನ ಬಾಸನೊಡು ದಾಲಾ ಮನಸ್ ಬೇನೆ ಆತ್‌ಂಡ ದಾನ್ನ ಪಂಡ್‌ದ್ ತನ್ನ ಬಾಸನ ಉಂತಯೆಗೆ. ಅಪಗ ಬಡು ಪತ್ತೊಂದು ಬೈದಿನಾಯೆ ಆಯಡ ಪಂಡೆಗೆ, ಈರ್ ಇರೆನ ಬಾಸನೊನು ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುಲೆ. ಆಂಡ ಇರೆನ್ ಇಡೆ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬೈದಿನಾಯನ್ ಎಂಕ್ ಒರ ತೊಜಪಲೆ. ಇಂಚ ಪನ್ನಗ ಬಾಸನಲಾ ಉಂತುಂಡು. ಸಬೆತ್ತಕ್ಲೆನ ತಾಟಿ ಒರೊಕ್ಕು ಎಚ್ಚಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಒರಾನೇ ಉಂತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ತಾಟಿದ ಸಕ್ತಿ. ಅಂಚ ತಾಟಿದ ಸಕ್ತಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಒರುಟ್ಟು ಗಲಸೊಲಿ. ನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಒಂತೆಡ್ ತೆರಿಗ.

ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ಟ್ ಕಜ್ಜ ನಡಪುನಗ 'ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಲೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಎದ್‌ರ್‌ಡೇ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಂಡ ಉತ್ತೇಜನ ತಿಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ಲಾ ಅಕುಲೇ ಪನ್ಪೆರ್. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ಟ್ ತಾಟಿದ ಅರ್ತನೇ ಬೇತೆ. ಎಚ್ಚ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಂಡಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಅತ್ತ್. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ತಾಟಿ ಏತ್ ಮೆಲ್ಲ ಬೊಟ್ಟುಂಡಲಾ ಅವು ಐತ ಅರ್ತ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಉದಾರನೆಗ್ ಬಜನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟಿನೆತ್ತ ಸಬ್ದ ಕೇನೊಡುಂದು ಇಜ್ಜಿ. ಕಾಲಿ ಕೈ ಪಂದೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ ಯಾವು. ಕೆಲವುದಪಗ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟೆರೆನೇ ಬಲ್ಲಿ(ಬಲ್ಲಿಗೆ). ಉದಾರನೆ ದುಕ್ಕದ ಸಬೆಟ್ಟ್ ಮರನ ಆತಿನಕ್ಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ದುಕ್ಕ ಸಂತಾಪ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿಪುನಗ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟೆರೆ ಬಲ್ಲಿ(ಬಲ್ಲಿಗೆ.) ಉಂದು ಸರಿಯಾಂದ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಎಚ್ಚೊಡು ದುಂಬುಗು ತೆರಿಯೊನುಗ. ಕೆಲವು ತಾಟಿಲು ಮುಟ್ಟ ಬರೆರೆ, ಅತ್ತ್‌ಡ ದೂರ ಪೋಯೆರೆ, ಅತ್ತ್‌ಡ ಬೇಗ ಮುಗಿಪೆರೆ, ಅತ್ತ್‌ಡ ನನಲಾ ಪನೆರೆ ಆದ್ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಕೆಲವು ತಾಟಿಲೆಡ್ ತಮಾಸೆಲಾ ಮಲ್ಪುನ ಉಂಡು. ಕೆಲವು ತಾಟಿ ದೂರದಕ್ಲೆನ್ ಲೆಪ್ಪೆರೆ ಇಂಚ ಮಾತಾ ಉಪ್ಪುಂಡು

ಅಪಗಾಂಡ 'ತಾಟಿ' ಪಂಡ ದಾದ. ಅವು ಎಂಚ ಪುಟ್ಟಿನಿ, ಅವು ಮೂಲತ ಬಾಸೆ ಆದ್ ಪುಟ್ಟಿನಾ, ಅತ್ತ್‌ಡ ದಾರ್ಮಿಕ ಕಜ್ಜೊಡ್ದು ಪುಟ್ಟಿನ. ಉಂದೆನ್ ಒಂತೆಡ್ ತೆರಿಯೊನುಗ ತಾಟಿ (ಚಪ್ಪಾಳೆ) (media or means to link between the stimulous and response. That is the briefest definetion but with full fledged meaning. Itis applicable in all cases. Let us see how)

ಕಲಾಕಾರೆ/ಬಾಸನಗಾರೆ ಚಾವಡಿಗ್ ಬನ್ನಗಲಾ ತಾಟಿ, ಆಯೆ ಕಲೆತ್ತ ಪ್ರದರ್ಶನ/ ಬಾಸನ ಮಲ್ಪುನಗಲಾ ತಾಟಿ, ಆಯೆ ಪಿರ ಪೋನಗಲಾ ತಾಟಿ. ಮನಾದಿಗೆದ ಬಿನ್ನೆರ್ ಅಂಗನೊಗು ಬನ್ನಗಲಾ ತಾಟಿ, ಚಾವಡಿಡ್ ಪೊದು ಕುಲ್ಲುನಗಲಾ ತಾಟಿ, ಬಾಸನ ಪನರೆ ಲಕ್ಕ್‌ನಗಲಾ ತಾಟಿ, ಬಾಸನ ಆದ್ ಕುಲ್ಲುನಗಲಾ ತಾಟಿ. ನೆಟ್ಟ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಮಯೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರ್ತದ ತಾಟಿಲು ಉಪ್ಪುವ. ಬಾಸನ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತ್ಂಡ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಕೇನರೆ ಕುಸಿ ಆಯಿನೆಕ್ಕ್ ತಾಟಿ. ಬಾಸನ ಎಡ್ಡೆ ಇಜ್ಜಿಡ ಬೇಗ ಮುಗಿಪೆರೆ ತಾಟಿ. (ಈ ಮಿತ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಕತೆತ್ತ ಲೆಕ್ಕ) ಅಂಚಿನ ಬಾಸನ ಮುಗ್ಗಿಂಡ ಅವೆನ್ ಮುಗಿತ್ತಿನೆಕ್ಕ್ ತಾಟಿ. ಅಂಚಾಂಡ ಒಂಜಿ ಸಬೆಟ್ಟ್ ಒರಿಯನ ಬಾಸನ ಕೆಲವುದಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಆವು, ಕೆಲವುದಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಆವಂದ್. ಆಂಡಲಾ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರ್ತೊಡು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುವೆರ್.

ತಾಟಿ ರಡ್ಡ್ ನಮೂನೆದ ಸಂಪರ್ಕ. ಎಡ್ಡೆಗ್ಲಾ ತಾಟಿ, ಪೊಕ್ಕಡೆಗ್ಲಾ ತಾಟಿ.

ಬಜನೆ ಪನ್ನಗ, ಕುಲ್ಲುದಿನ ಬಕ್ತೆರ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುದು ತಾಲಗ್ ತಾಲ ಸೇರ್ಸದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ದೇವೆರನ ದ್ಯಾನೊಡು ಉಪ್ಪುವೆರ್. (ಮೂಲು ಬಕ್ತೆರ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನ ನಿಜವಾದ ಕಿರಿಮೆ ಎಂಚ ಉಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪುನ ಇಸಯ ತೆರಿಂಡ ಎಡ್ಡೆ. ಬಜನೆಡ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನಗ ದತ್ತ ಕೈತ ಐನ್ ಬಿರೆಲ್ದ ಕೊಡಿ ಬಲ್ತ ಕೈತ ಐನ್ ಬಿರೆಲ್ದ ಕೊಡಿಕ್ ತಾಗಾದ್ ಕೈ ತನ್ನ ತಿಗಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಎದ್‌ರ್ದ ದೇವೆರೆನ ಮೂರ್ತಿದ ನಡುಟ್ಟು ದೀದ್ ತಾಟಿ

ಬೊಟ್ಟೊಡು. ಇಂಚ ಬೊಟ್ಟುನಗ ಐತ ಸಬ್ದ ಮುಕ್ಯ ಅತ್ತ್. ಐತ ಬಾವನೆ ಮುಕ್ಯ. ಬಕ್ತನ ಬೊಕ್ಕ ದೇವೆರೆನ ನಡುತ್ತ ಮಲೀನತೆದ ಇಸೇಸತೆನ್ ತಾಟಿ ದೆಪ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ದಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆ. ಅಂಚಾದ್, ಬಜನೆದ ಸಮಯ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನಗ ಮೋನೆ ಅತ್ತ್‌ಡ ತಿಗಲೆದ ಎದ್‌ರ್ ಕೈಕ್ಲೆನ್ ಕನತ್ತ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಡು. ಇಂಚ ಬೊಟ್ಟುನಗ, ಬಕ್ತನ ಮನಸ್ ಬೊಕ್ಕ ದೇವೆರೆನ ನಡುಟ್ಟು ಇತ್ತಿನ ಕಲ್ಮಸದ ಬಾವನೆ ಮಾಯಕ ಆದ್ ಮಲ್ದಿನ ಪ್ರಾರ್ತನೆ ಸಾರ್ತಕ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ. ಅಂಚಾದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪುನಗ ತಿಗಲೆದಲ್ಪ ಕೈ ಜೋಡಿಸಾದ್ ಕೈ ಮುಗ್ಗಿವೆರ್. ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಬಾರಿ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಆಂಡ ಪ್ರಾಯ ಆತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಿರೆಲ್‌ಲೆನ್ ಸೇರ್ಸದ್ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಂಡ ಬೊಟ್ಟುನಾಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸೂರ್ಯನ ನಡುತ್ತ ತಾದಿ ಸುದ್ದ ಆಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಅಬಿಪ್ರಾಯ.

ತಾಟಿದ ಬಗ್ಗೆ ನನೊಂಜಿ ಇಸಯೊನು ಒಂತೆಡ್ ತೆರಿಯೊನುಗ. ಮರನದ ದುಕ್ಕದ ಸಬೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟೊಲಿ. ಆಂಡ ಅವೆನ್ ಬೊಟ್ಟುನ ಕಿರಿಮೆ ಬೇತೆನೇ. ಮರನ ಅತಿನಾಯನ ಬಗ್ಗೆ ಎಡ್ಡೆ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಪನರೆಗಾತ್ರ ಕೆಲವು ಸಂಗೊಲೆಡ್ ಸೇರ್ನಗ ಅವುಲು ಮರನದಾಯನ ಬಗ್ಗೆ ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರ ಪನ್ನಗ ಸೇರ್ದಿನಕುಲು ಮೆಲ್ಲೊಡು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟಿಯೆಡ್ಡ ಪಂಡಿನಾಯನ ಇಸಯ ಸರಿ, ಐಕ್ ಕೇನುನಕುಲುಲಾ ಸಮ್ಮತ. ಆಯನ ಆತ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಲ್ದಿನ ಪ್ರಾರ್ತನೆ ಕೇನುಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಸರಿ ಇಂದ್ ಆಂಡ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ. ತಾಟಿ ಮಾತಾ ಸಮಯೊಡು ಸಂತೋಸೊನು ಪನ್ಪುನು/ ತೋಜಪವುನುಂದು ಅತ್ತ್. ಅವು ಕೇನಿನ ಪಾತೆರೊಲೆಗ್ ಸಮ್ಮತಿನ್‌ಲಾ ಕೊರ್ಪುನುಂದು ಅರ್ತ.

ಅಂಚಾದ್ ಮರನ ಸೋಕ ಸಬೆತ್ತ ಸಮಯೊಡು ತೀರ್ ಪೋತಿನ ಆತ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರಿನಕ್ಲೆನ ಕೇಂದ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಜಿಡ, ಕೇನುನಕುಲು ಪಂಡಿನಕ್ಲೆನ ಇಸಯೊಗು ಸಮ್ಮತಿ ಇಜ್ಜಿ ಇಂದ್ ಆಂಡ್. ನಿಜವಾದಾಂಡ ಸೋಕ ಸಬೆಟ್ಟ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಮೆಲ್ಲೊಡು ಕೈ ಚಪ್ಪಾಲೆ ಬೊಟ್ಟುದು ಕೇನುನಕ್ಲೆನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆನ್ ಸೋಕ ಸಂತಾಪ ಪಂಡಿನಕ್ಲೆಗ್ ತೋಜಪಾವೊಡು. ಆಂಡ ಅವೆನ್ ಬೊಟ್ಟುನ ಕಿರಿಮೆ ಬೇತೆ. ಸೇರ್ದಿನಕ್ಲೆನ ಎದ್ರ್ ದುಃಖದ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ನಗ ಸೇರ್ದಿನಕುಲು ತನ್ನ ಪತ್ತ್ ಬಿರೆಲ್‌ಲೆನ ಕೊಡಿಕ್ಲೆನ್ನ್ ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಸೇರ್ಸದ್ ತನ್ನ ತಿಗಲೆದಲ್ಪ ಪತ್ತೊಂದು ಮೆಲ್ಲೊಡು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಡು. ಅಪಗ ಪಂಡಿನ ಇಸಯೊಗು ಕೇನುನ ಸಬಿಕೆರೆನ ಸಮ್ಮತಿ ಉಂಡು ಇಂದ್‌ದ್ ಅರ್ತ ಆಂಡ್.

ಇಂಚಪ್ಪದ ಒಂಜಿ ಗಟನೆ. ಒಂಜಿ ಅಂಚಿನ ಸೋಕ ಸಂತಾಪನ ಸಬೆಟ್ಟ್ ಯಾನ್ ಸಬಿಕೆ ಆದ್ ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತೆ. ತೀರ್ದಿನ ಜನ ಮುಂಬಯಿಡ್ ಸಮಾಜೊಡು, ಸಮಾಜದ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುಗಾತ್ರ ಎಡೇನ ಉದಿಯ ಬೆಂದಿನಾರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಯಾನ್ಲಾ ತೀರ್ದಿನಾರೆನ ಬಗ್ಗೆ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆ. ಬಾಕಿದಕ್ಲೆನ ಬಾಸನ ಕೇನಿ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಮೆಲ್ಲೊಡೆ ಎನ್ನ ತೆರಿಕೆದ ಪಿರಿಕಾರ ಕೈ ಚಪ್ಪಾಲೆ ಬೊಟ್ಟಿಯೆ. (ಮೋನೆದಡೆ ರಡ್ಡ್ ಕೈನ್ ಕೊನೊದು ಜೋಡಿಸದ್ ಬಿರೆಲ್‌ಲೆನ್ ಪಂದಾದ್ ಪನ್ನಿನಕ್ಲೆನ ಪಾತೆರೊಗು ಸಮ್ಮತಿ ಕೊರಿಯೆ)

ಅವು ಮೆಲ್ಲೊಡೆ ಆಂಡಲಾ ಎನ್ನ ಉದ್ದೇಸ ಸೋಕ ಸಂತಾಪ ಪಂಡಿನರೆನ ಪಾತೆರೊಗು ಎನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ತೀರ್ದಿನಾರೆನ ಆತ್ಮೊಗು ಸಾಂತಿ ತಿಕ್ಕಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಪಾತೆರೊಗು ಎನ್ನ ಸಮ್ಮತಿ. ಆಂಡ ಎನ್ನ ಬರಿಟ್ಟ್ ಒರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗೊಡು ಪುದರ್ ಪಡೆತ್ತಿನ ಜನ ಇತ್ತೆರ್. ಅರೆಗ್ ಎನ್ನ ಪರಿಚಯಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಇದ್ಯೆದ ಬೊಕ್ಕ ಬರವು ಸರವುದ ಮಜಲ್‌ಡ್ ಆ ಜನ ಆತ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚೆಂಚಿ ತೂನಗ ಬಾಕಿದಕುಲುಲ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುಜೆರ್. ಉಂದು ಪರಂಪರೆ ಆದುಪ್ಪು ಇಂದ್‌ದ್ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲಿಯೆ. ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಸಬೆತ್ತ ಸ್ಪಂದನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಡ್ಡೆ ತೋಜಿಜಿ/ಆಯಿಜಿ. ಅಂಚೆನೇ ನನೊಂಜಿ ಕೋಡಿಡ್ ಅಂಚಿನ ಮರನ ಸಂತಾಪದ ಸಬೆಟ್ಟ್ ದುಃಖ ಸೂಚನೆದ ಬಾಸನ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನ ಕೆಲವುದಕ್ಲೆನ್ ತೂದು ಕುಸಿ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಅಕುಲು ಇಸಯ ತೆರಿದಾ ಅತ್ತ್‌ಡ ತೆರಿಯಂದೆನಾ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟಿನ ಪನ್ಪಿನ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುಂಡು. ಮರನದ ಸಬೆಟ್ಟ್ ಮರನ ಸಂತಾಪದ ಬಾಸನ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ತೀರಿನಾಯನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಡಿನೆನ್ ಕೇನುನಕುಲು ಒಪ್ಪುವೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್‌ಡ ತೀರ್ದಿನರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಡಿನ ಕೇಂದ್ ಆತ್ಮ ಸಾಂತಿದ ಸುಗಿಪನೆದಂಚಿ ಸಲ್ಮಂತ ಆಯಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾವರೆ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟೊಡು. ಅವೆನ್ ಬೊಟ್ಟುನ ಕಿರಿಮೊಡು ಬೇಜಾರ್ ತೆರಿಯೊಡು ಅತ. ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬಾಸನ ಮಲ್ಪುನ ಅತ್ತ್‌ಡ ಬಾಸನ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಅವು ಎಡ್ಡೆ ಆವಡ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಆವಡ್ ಸೇರ್ದಿನಕುಲು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುವೆರ್. ಕೆಲವುದಕುಲು ಮೆಲ್ಲೊಡು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುವೆರ್. ಕೆಲವುದಕುಲು ಜೋರುಡು. ಬಾಸನ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಆಂಡಲಾ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುವೆರ್. ಅವು ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ ಬಾಸನದ ನಿಜಾರ್ತ ತೆರಿಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಸನ್ನೆಡ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುವೆರ್. ನಪುಂಸಕೆನ್ ಬೊಟ್ಟುನ ತಾಟಿದ ಅರ್ತಲಾ ಬೇತೆ. ಐತ ಸಬ್ದಲಾ ಬೇತೆ. ಆಂಡಲಾ ಅವುಲಾ ಅಕುಲು ಬೊಟ್ಟುನ ತಾಟಿದ ಕಿರಿಮ ಅಂಚೆನೆ ಐತ ಉದ್ದೇಸ ಒಂಜೆ.

ಅಪಗಾಂಡ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುನೆಟ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಬಾವನೆ ತೆರಿಯುಂಡು ಅತ್ತ್ಂಡ ತೆರಿಯೊಡಾಂಡ ತಾಟಿ ಒಂಜಿ ತರತ್ತ ಬಾಸೆ ಆಂಡ್.

ಅಂಚಾದ್ ತಾಟಿ ಲೆಪ್ಪುನ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಪನ್ಪುನ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ತೆರಿವುನ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಒಪ್ಪಿಗೆದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಸಂತೋಷದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ದುಕ್ಕದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಬಕ್ತಿದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಸಕ್ತಿ ಬಾಸೆ, (ಕುಸ್ತಿದಕುಲು ಕುಸ್ತಿದ ಚೌಕೊಡು ಕುಸ್ತಿ ಮಲ್ಪುನಗ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುದು ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕನ್ಪೆರ್), ತಾಟಿ ಉತ್ತೇಜನದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಸಂಕೇತದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಗಾದೆದ ಲೆಕ್ಕ 'ತಾಟಿ ದಾಂತಿ ಕೂಟ ಇಜ್ಜಿ, ಕೂಟ ದಾಂತೆ ತಾಟಿ ಇಜ್ಜಿ'.

ಅಂಚಾದ್ ತಾಟಿ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದ ಒಂಜಿ ಲಿಪಿ ದಾಂತಿ ಬಾಸೆ. ತಾಟಿ ಸರವುಲಾ ಅತ್ತ್, ಕಾಲಿ ದೈಹಿಕ ಸ್ಪಂದನ. ತಾಟಿ ಬಾಸೆ ದಾಂತಿ ಬಾಸೆ. ಬರವು ಸರವು ದಾಂತಿ ಬಾಸೆ. ತಾಟಿ ಆಸೆದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಮೋಸದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಲೇಸ್‌ದ ಬಾಸೆ, ತಾಟಿ ಕೋಪದ ಬಾಸೆ, ಅವು ತಾಪದ ಬಾಸೆ, ಅವು ದುಃಖದ ಬಾಸೆ, ಅವು ಸುಕತ್ತ

ಬಾಸೆ, ಅವು ಬೇಜಾರ್ದ ಬಾಸೆ, ಅವು ತೋಜಂದಿ ಬಾಸೆ, ಅವು ಕೇನುನಕ್ಲೆನ ಬಾಸೆ, ಅವು ತೆರಿವುನಕ್ಲೆನ ಬಾಸೆ, ಅವು ತೆರಿವುನ ಬಾಸೆ, ಅವು ತೆರಿಯಿನ ಬಾಸೆ. ಅವು ಮೋಕೆದ ಬಾಸೆ, ಅವು ಕೇಕದ ಬಾಸೆ, ಅವು ಜೋಕೆದ ಬಾಸೆ, ಅವು ಸೋಕದ ಬಾಸೆ. ಅವ್ವೇ ಬೀಸದ ಬಾಸೆ (ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುದು ಬಾಸನ ಮುಗಿಪವುನ ಬಾಸೆ). ಮೂಲು ದುಕ್ಕದ ಸಬೆತ್ತ ಸಮಯೊಡು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟೊಲಿಯ ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಸ್ನೆ. ಸೇರ್ದಿನವುಲು ದುಕ್ಕದ ಮನಸ್ಸ್‌ಲೆನ್ ಒತ್ತೊನುನೇ ತಾಟಿದ ಒರುಟ್ಟು. ದುಕ್ಕದ ವನಸ್ ಉಪ್ಪುನಗ ದುಕ್ಕದ ತಾಟಿ ಲಾ ಉಪ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಬಿಪ್ರಾಯ. ಅಂಚಾದ್ ತಾಟಿ ಏಪಲಾ ಬೊಟ್ಟೊಲಿ, ಆಂಡ ಅವೆನ್ ಸಂದರ್ಬೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಬೊಟ್ಟುಂಡನೇ ಐತ ಪೊರ್ಲು ಬೊಕ್ಕ ಐಕ್ ಅರ್ತ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಉಂದು ಪರಂಪರೆದ ಒರುಟ್ಟು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಬದಲಾವರೆ ಸಾದ್ಯ ಕಡಿಮೆ. ಆಂಡಲಾ ಇಸಯದ ಅರ್ತ ಅತ್ತ್‌ಡ ಇಸೇಸತೆನ್ ತೆರಿಂಡ ಎಡ್ಡೆ. ಬದಲಾಪಿ ಈ ಸಮಾಜೊಡು ನನತ್ತ ಪೀಲಿಗೆ ಐತ ಬಗ್ಗೆಲಾ ಅವು ದಾಯೆ, ಅವು ದಾಯೆಗ್ ಅತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನರೆಲಾ ಸಾದ್ಯ ಉಂಡು.

ತುಳು ಗಾದೆಲು

- ಬೈಕ್ ತೂ ದೀಲ ಅನ್ನಡ ಬೈತ ಮುಟ್ಟೆಗ್ ತೂ ದೀಯೆ
- ಬೈತ ಮುಟ್ಟೆಗ್ ತೂ ದೀದ್ ಪೊದ್ದೊಲು ತಿಂದಿಲೆಕ್ಕ್
- ಬೊಂಡ ಪರಿಯೆರೆ ಆವು, ತಾರಾಯಿ ಕಜಿಪುಗು ಆವು, ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ಒಯಿಕ್ ಆವು
- ಬೊಣ್ಣೊಡು ಜೆಪ್ಪು ಬೊಗ್ರ್ಗ್ ಅರಮನೆದ ಕನ ಕಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕ
- ಬೊರಿಯೆರೆ ಪೋನಗ ಬೋರಿ, ದಪ್ಪೆರೆ ಪೋನಗ ಪೆತ್ತ
- ಬೊಲ್ಲೊಡು ಪೋಪಿನಾಯನ್ ಜಲ್ಲೊಡು ನೂಕಿಲೆಕ್ಕ
- ಅಡ್ಡೈಡ್ ಮೇಲ್ ಕಡ್‌ಂಬು, ವಾದ್ಯೊಡು ಮೇಲ್ ದಿಡ್‌ಂಬು
- ಅಡಿ ನೀರ್‌ದ ಕೆಯಿ ಎಡ್ಡೆ, ಪೊಡಿ ನೇಜಿದ ಬೈ ಎಡ್ಡೆ
- ಉಳಯಿ ಮುಳ್ಳು ದೀದ್, ಪಿದಯಿ ಮರ್ದ್ ಪೂಜಿ ಲೆಕ್ಕ

ಅಗಸ್ಟ್ ಮೆನ್ನರ್

ತೌಳವ ಗಾಥಾಮಂಜರಿ ಅಮದ್‌ಂಡ ಸಾರ ತುಳು ಗಾದೆಲು, 1896,

ಬೂಕುಡ್ದು ಅಜತ್‌ದಿನವು

ತುಳುವ ಜನಪದ ನಲಿಕೆಲು

ಶ್ರೀ 'ಮುಂಧಪಾರಾಜಾ' ಮುಂಡೋಡು

ದುಂಬುದ ಮದರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನ ಉಪ್ಪುನಗ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಾಸರಗೋಡುಲಾ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಾವಿರತ ಒರ್‌ಂಬನೂತ ಅಯ್ವತ್ತಾಜಿ ನವಂಬರ ಒಂಜನೇ ದಿನೋ ಬಾಷಾವಾರ್ ಪ್ರಾಂತ ವಿಭಜನೆ ಆದ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕನ್ನಡನಾಡು ಕಾಸರಗೋಡು ಪನ್ಪಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಂಜಿ ತುಂಡು, ಕೇರಳ ಸಂಸ್ಥಾನೊಗು ಸೇರ್‌ಂಡ್. ಕಾಸರಗೋಡು ಪೂರ್ತಿ ಮಲಯಾಳ ಆಂಡ್. ಅಲ್ಪದ ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಮರಾಠಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುನಕುಲು ಮಾತ ಇತ್ತೆ ಮಲಯಾಳಿ ಬಾಸೆನೇ ಪಾತೆರುವೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಇಲ್ಲಲ್ ತುಳುವೆರ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುವೆರ್. ಕನ್ನಡತಕುಲು ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುವೆರ್, ಕೊಂಕಣಿ, ಮರಾಠಿ, ಬಾಸೆತಕುಲು ಅಕುಲಕುಲೆನ ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುವೆರ್. ದಾದ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಜನಪದ ಸಾಯಿತ್ಯೊ 'ಪಾಡ್ದನ' ದುಂಬು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಇನಿಲ ಒರಿತ್‌ಂಡ್ ಪನಿಯೆರೆ ಸಂತೊಸ ಆಪುಂಡು. ತುಳು ಪಾಡ್ದನ ಜನಪದ ನಲಿಕೆಡ್, ಪ್ರಾಮುಕ್ಯವಾದ್ ಐನ್ ನಲಿಕೆಲೆನ್ ಪರವೆರ್, ಹರಿಜನ, ಕೋಪಾಳ ವರ್ಗದಕುಲು ನಡತ್ತೋಂದು ಬತ್ತ್‌ದುಲ್ಲೆರ್., ನಡತೊಂದ್ ಬರ್ಪೆರ್‌ಲ. ಒಂಜಿ–ಚೆನ್ನು ನಲಿಕೆ. ರಡ್ಡ್–ಕನ್ಯಾಪು ನಲಿಕೆ. ಮೂಜಿ–ಮಾಯ್ಲ. ನಾಲ್–ಆಟಿಕಳಂಜೆ. ಐನ್–ಸೋನದ ಜೋಗಿ. ಉಂದು ಅತ್ತಾಂದೆ ದಟ್ಟಿಗೆಡ್ (ಇಲ್ಲ್) ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕತೆ ಪನೋಂದು ಮಲ್ಪುನ ನಲಿಕೆಲ ಉಂಡು.

ಚೆನ್ನು

ಚೆನ್ನು ನಲಿಕೆ: ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ್ ಏಲ್(7) 'ದುಡಿ'ದ ಒಟ್ಟುಗೇ ಪದ ಪನೋಂದು ಎಳ್ಪ(70) ಜನಕುಲು ಒಟ್ಟುಗೇ ನಲಿಪುವೆರ್. ಮುಲ್ಪ ಪದೊನೇ ಬೇತೆ, ಪದತ ದಾಟಿನೇ ಬೇತೆ, ನಲಿಕೆನೇ ಬೇತೆ. ಚೆನ್ನು ನಲಿಕೆದ ಪದೊಟ್, ಚೆನ್ನುನ ಬಗ್ಗೆ ದಾದಲ ತೆರಿಪುಜ್ಜಿ. ಉಂದು ನಲಿಕೆ ಬುಕ್ಕ ಆರಾದನೆಗ್ ಪ್ರಾಮುಕ್ಯನೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ಕತೆಗ್ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇಜ್ಜಿ. 'ಚೆನ್ನು'ನ್, ಒನಸ್ ಕೊರ್ಪುನಾಲ್, ಭಾಗ್ಯ ದೇವತೆ, ಜನಕುಲೆನ್ ರಕ್ಷಿಸಾಪುನ ದೇವತೆ ಪಂದ್ ಆರಾದನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಚೆನ್ನು 'ಕಂಚಿದ ದಂಬೆಡ್' (ಚೆನ್ನಮಣೆ) ಪುಟ್ಟಿನಾಲ್ ಪಂದ್ ಪ್ರತೀತಿ. ಚೆನ್ನುಗ್ ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮೆ, ಬಂದು, ಬಳಗೊ, ಏರ್ಲ ಇತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಅಯೋನಿಜೆಯಾಯಿನ ಈ ಪೊಣ್ಣು ಹರಿಜನರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರೋಂದಲ್ ಪಂದ್ ಕತೆಟ್ಟ್ ಪನ್‌ಪುಂಡು.

ಎಂಕ್‌ಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರೊಂದಿನ ಆ ಪೊಣ್ಣಗ್ ದಾದ ಪುದರ್ ಪಾಡುನೀ?

ಪಂದ್ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆನ ಉಲಯಿ ಚರ್ಚೆ ಆಂಡ್. ಅಕೇರಿಗ್ 'ಚೆನ್ನಮಣೆ'ಡ್ ಪುಟ್ಟಿನೆಡ್ತಾವರ 'ಚೆನ್ನು' ಪಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ಆ ಬಾಲೆಗ್ ಏಳ್ ವರ್ಸ ಪ್ರಾಯ ಆನಗ ದೈವಿಕ ಶಕ್ತಿದ ದಾನ್ಯೊ; ನನ ದುಂಬುದ ಜೀವನೊ ಯಾನ್ ಪುಟ್ಟಿನೆಕ್ಕ್ ಸಾರ್ತಕ ಪಡೆಯೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತಲ್. ಬುಕ್ಕ ನನ ದುಂಬಗ್ ಎನನ್ ತಾಂಕಿನಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಪೊರ್ಲು ಆವೊಡುಂದಾಂಡ, ವಾ ಕಾರ್ಯೊನು ಮಲ್ತ್ಂಡ ಎಡ್ಡೆ? ಐಕ್ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡು? ಪಂದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಲ್. ವರ್ಸೊ ಕರಿದ್ ಕರಿದ್ ಚೆನ್ನು ಷೋಡಶಿ ಆಯಾಲ್. ಚೆನ್ನು ಜವ್ವಂದಿ ಆಯಲ್. ಬುದ್ದಿಲ ಎಚ್ಚ ಬುಲೆತ್ತ್ಂಡ್.

ಎನನ್ ಈತ್ ವರ್ಸೊ ತಾಂಕಿನ ಪರವೆರ್, ಹರಿಜನ, ಕೋಪಾಳ ಇಲ್ಲ್‌ದಕುಲೆನ, ಬುಕ್ಕ ಅಕುಲೆನ ಜನಾಂಗದಕುಲೆನ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡಲ್ "ಈತ್ ಮುಟ್ಟ ನಿಕುಲು ಎನನ್ ತಾಂಕಿಯರ್. ಯಾನ್ ಇತ್ತೆ ಮಲ್ಲ ಆದ್, ಜವ್ವನ್ದಿ ಪೊಣ್ಣಾತೆ. ಐಕ್ ಕಾರಣೊ ನಿಕುಲು. ಕಂಚಿದ ದಂಬೆಡ್ ಅಯೋನಿಜೆಯಾದ್ ನಿಕುಲೆನ್ ಉದ್ದಾರ ಮಲ್ಪರ ಬೋಡಾದ್ ಯಾನ್ ಪುಟ್ಟಿಯೆ. ಎಂಕ್ ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮೆ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ದೇವೇರೇ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪೆ. ನಿಕುಲೇ ಎನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವೊ, ಪುಟ್ಟಿನವು ಸೆನ್‌ಕಾಯಿಡ್, ಬುಲೆತಿನವು ಬಡಕಾಯಿಡ್. ಈತ್ ಮಾತ್ರ ನಿಕುಲೆಗ್ ಗೊತ್ತು. ಎನ್ನ ಪುಟ್ಟು ದಾಯೆಗ್ ಪಂದ್ ಲೋಕೊದ ಜನಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಪ್ಪಾವೋಡು. ಎಣ್‌ಮ ದಿಕ್ಕ್‌ಗ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಸತ್ಯದ ಕತೆನ್ ಪನೊಡು. ಐಕ್ ಬೋಡಾದ್ ನಿಕುಲು ಮಾತ ಎಂಕ್ ಸಾಯ ಮಲ್ಪೊಡು." ಪಂದ್ ಮಾತೆರ್‌ಡ್‌ಲಾ ಕೇನೊಂಡಲ್.

ಚೆನ್ನುನ ಪಾತೆರ ಕೇಂದ್ ಅಳೆನ ಜನಾಂಗದಕುಲು ಸಂತೋಸೊಡ್ ನಲಿತೆರ್. ಅಲೆಗಾದ್ ವಾ ಸಾಯಲ ಮಲ್‌ಪಿಯರ ನಿಚ್ಚಯ ಮಲ್ತೆರ್. 'ಎಂಕುಲು ನಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ತಯಾರುಲ್ಲೊ' ಪಂದ್ ಜನಾಂಗದಕುಲು ಪ್ರೀತಿಡ್ ಒತ್ತೊಂದೆರ್. 'ಅಂಚಾಂಡ ನಲಿಕೆ ಲೆತ್ತೊಂದ್ ಬಲೆ' ಪಂದ್ ಪಂಡಲ್. ಅಕುಲು ದುಡಿ ನುಡಿಸ್ಯಾಯೆರೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ನ ಒರಿ ಪರಬನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಆ ಪರಬೆ ಸೋಕುಡೆ ದುಡಿ ಬೊಟ್ಟಿಯೆ. ಚೆನ್ನುಗ್‌ಲ ಬಾರೀ ಕೊಸಿಯಾಂಡ್.

ಚೆನ್ನು ತಾಳೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ನಲಿತ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾಯಾಳ್. ದುಡಿ ಬೊಟ್ಟು ನಾಯೆಗ್‌ಲಾ ಕೊಸಿಯಾಂಡ್. ಚೆನ್ನು ತನ್ನೊಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನಕುಲೆನ ಮಾತ ಸೇರ್‌ಸಾದ್ ನಲಿಕೆದ ಅಬ್ಯಾಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ದರ್ಮಾತ್ಮೆರಾಯಿನ ದನಿಕುಲ್ನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋದ್ 'ದುಡಿ'ದ ತಾಳೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ನಲಿತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಸತ್ಯದ ಕತೆನ್ ಲೋಕೊಗು ನಲಿಕೆದ ರೂಪೊಡ್ ತೆರಿಪ್ಪಾಯಲ್. ದನಿಕ್ಕುಲು ಕೊರ್ನ ಬಿಕ್ಷೆಡ್ ತಾಂಕಿನಕುಲೆನ ಜೀವನ ಪೊರ್ಲುಡು ಸಾಗಿಸಾಯೆರ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಾದಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯಾಲ್. ಉಂದು ಚೆನ್ನು ಪನ್ಪಿನ ಪೊಣ್ಣುನ ಕತೆ.

ಹರಿಜನ ವರ್ಗತಕುಲು(ಪರವೆರ್, ಕೋಪಾಳೆತ್, ಹರಿಜನೆರ್) ವರ್ಸೊಗೊಂಜಿ ಸಾರಿ ಬರ್ಪಿನ 'ಮಾಯಿ ತಿಂಗೊಳುದ ಪುಣ್ಣಮೆ' ದಿನೊ ಸತ್ಯದ ಪೊಣ್ಣು ಚೆನ್ನುನ

ನೇಮದ ಪರ್ಬೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪರ್ಬೊಗ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕರ್ಮೊ ಉಂಡು. 'ಮಾಯಿ ಪುಣ್ಣಮೆ'ಗ್ ನಾಲ್ ದಿನೊ, ಆಜಿ ದಿನೊ, ಎಚ್ಚಾಂಡ ಎಣ್ಮ ದಿನೊ ಉಪ್ಪುನಗ, ದನಿಕ್ಕುಲೆನ, ಮಲ್ಲಕುಲೆನ, ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪೋದು ದುಡಿ(ತೆಂಬರೆ) ಬೊಟ್ಟ್‌ದ್ ಚೆನ್ನುನ ಸತ್ಯ ಕತೆನ್ ಪಂದ್, ಗುಂಪುಡೆ ನಲಿಪುವೆರ್.

ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಲೇಚೆನು ಲೇಲೇಗಾ। ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಲೇಚೆನ್ನು ಲೇಲೇಗಾ॥ ಕಂಚಿದ ದಂಬೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಗಾ। ಪರೆವೆರ್‌ನ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್‌ನ ಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಗಾ॥ ಬಾಗ್ಯದ ದೇವತೆ ಬತ್ತಾಲ್ ಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಗಾ। ಅಮ್ಮೆದಾಂತಿ ಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಗಾ॥ ಅಪ್ಪೆದಾಂತಿ ಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಗಾ॥ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಲೇಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇಗಾ॥ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇಗಾ॥ ಚೆನ್ನಮಣೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಾಳ್ ಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇಗಾ। ಜವ್ವಂದಿ ಪೊಣ್ಣು ಆಯಾಲ್ ಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಗಾ॥ ಬುದ್ದಿಲ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಚೆನ್ನು ಪೊಣ್ಣಗ್ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಗಾ॥ ಇಲ್ಲ್‌ದಕುಲೆಗ್ ಉದ್ದಾರ ಮಲ್ತಲ್ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಗಾ॥ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಲೇಚೆನ್ನು ಲೇ ಲೇ ಗಾ॥

ದನಿಕುಲು ದಾನಕೊರ್ನ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಒರ್‌ಂಬನೆ ದಿನೊ ಮಾತೆರ್ಲ ಇಲ್ಲಗ್ ಒಪ್ಪಿಸಾವೊಡು. ದಾನ ತಿಕ್ಕಿನ ಬಾರ್‌ದ ಅರ್ದ ಬಾಗೊಡು ಬೊಳಂತರಿ, ಒರಿದಿನ ಅರ್ದಬಾಗದ ಬಾರ್‌ನ್ ಬೆಯ್ಪಾದ್ ಉರ್ಪೆಲರಿ ಮಲ್‌ಪುವೆರ್. ಐಟ್ ನುಪ್ಪು, ಪುಂಡಿ, ರೊಟ್ಟಿ, ಬಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್‌ಪುವೆರ್. ಮೂಜಿ, ನಾಲ್‌ಬಗೆ ಕಜಿಪುಲ ಮಲ್‌ಪುವೆರ್. ಒರ್‌ಂಬನೆ ದಿನೊ (ಮಾಯಿ ಪುಣ್ಣಮೆದ ಇರ್ಲ್) ಮಾತೆರ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೆ ಸೇರುವೆರ್. ಏಳ್ (7) ದುಡಿ ಬೊಟ್ಟುನ ಒಟ್ಟುಗೆ ಎಳ್ಪ (70) ಜನೊ ಪದ ಪನೋಂದು ನಲಿಪ್ಪುವೆರ್.

ನಲಿಕೆ ಕರಿನ ಬುಕ್ಕ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನ ದಿನೊತ ಕ್ರಮೊಡು, ಬಾರೆದ ಇರೆಟ್ಟ್ 'ಪಾಲು' ಬಳಸ್‌ದ್ ದೀಪೆರ್. ನಾಲ್ ದಿನೊ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ನಾಲ್ ಪಾಲ್, ಐನ್‌ದಿನೊ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಐನ್ ಪಾಲ್, ಆಜಿ ದಿನೊ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಅಜಿ ಪಾಲ್, ಏಲ್ ದಿನೊ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಏಲ್ ಪಾಲ್, ಎಣ್ಮ ದಿನೊ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಎಣ್ಮ ಇರೆ ಪಾಲ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಆನಿ ಪಾತ್ರಿನ ಮೈಟ್ ಚೆನ್ನು ಬರುವಾಲ್. ಚೆನ್ನು ಪಾತ್ರಿನ ಕೈಟ್ ಬಾರೆದ ಇರೆಟ್ ಒಂಜಿ 'ಅಗೆಲ್ ಬಲಸ್‌ದ್' ಕೊರ್ದು, ಐನ್ ಅಲ್ಪನೆ ಉಪ್ಪುನ ತಾರೆತ ಮುದೆಲ್‌ಗ್ ದೀದ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪಾತ್ರಿನ ಸರೀರೊಡ್ ಚೆನ್ನು ಆವೇಸ ಆದ್ ಭಕ್ತೆರೆಗ್ ದರ್ಸನ ಕೊರುವಾಲ್ ಪಂದ್ ಇಸ್ವಾಸೊ. ದರ್ಸನೊ ಕರಿನ ಬೊಕ್ಕ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಕೊರ್ದು, ಒರಿತಿನ ನುಪ್ಪುನು ಪ್ರಸಾದ ಪಂದ್ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ಸಂತೋಸೊಡ್ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಮಾತ ಒನಸ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬತ್ತಿನ ಮಾತ ಜನಕುಲು ತೃಪ್ತಿ ಪಡ್‌ಂಡ ಚೆನ್ನುಲ ಸಂತೋಸ ಪಡೆವಲ್ ಪಂದ್ ಇಸ್ವಾಸೊ. (ಪದೊನು ಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಪಂಡ್‌ದ್, ದುಡಿ ಬೊಟ್ಟೋಂದು ಎಜ್ಜೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ನಲಿಪುವೆರ್.) ಮೂಲು, ಚೆನ್ನು ಪಾಡ್ದನೊಡು, ಚೆನ್ನುನ ಆರಾದನಾ ದಿನವಾಯಿನ ಮಾಯಿ ಪುಣ್ಣಮೆಗ್ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಎಚ್ಚ.

'ಕುಡು ಅರಿ' ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂಡಾತಿನ ತುಲುನಾಡ್

ಇರ್ವತ್ತೂರು ಗೋವಿಂದ ಭಂಡಾರಿ

ಮಲಬಾರ್ ಗಟ್ಟದ ಮಲೆಡ್ದ್ ಪಿದಾಡೊಂದು ಬತ್ತಿನ, ಕುಬಲ್‌ಗ್ ಆವಂದಿ (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಕಾಟಾಚಾರ) ದ್ರಾವಿಡ ಸೂದ್ರ ಜನಾಂಗ ಒಂಜಿ ಪಡೆಪಡೆ(ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ) ಆದ್ ಒತ್ತೊತ್ತ ಕಾಡ್‌ದ, ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊರ್ತಿನ, ನೀರ್‌ದ ಕೊಲಂಬೆದ, ತುಲು(ಮೆದು) ಮನ್ನ್‌ದ ತುಲುಕಾಡ್‌ಗ್ ಜತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ತುಲು ಕಾಡ್‌ದ ಮುಡಾಯಿ ಗಟ್ಟದ ಕೋರೆಡ್ ವಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿನ ಆದಿ ದ್ರಾವಿಡ ಕೊರಗ ಜನಾಂಗ ಬೊಕ್ಕ ದಿಕ್ಕ್ ದೇಸ ದಾಂತಿನ(ಮಲಯಾಲಿ, ತಮಿಲ್, ತೆಲುಗು) ಆದಿದ್ರಾವಿಡ ದಲಿತ ಪಡೆಕುಲು ಅಪಗಪಗ ತುಲು ಕಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮುಲ್ಪದ ಕಾಡ್‌ದ ಉತ್ಪತ್ತಿಲೆನ್ ತುಂಬೊಂದು ಕೊನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಮೊಕುಲೆಗ್ ಮುಲ್ಪ ಶಾಶ್ವತ ಆದ್ ನೆಲೆ ಆವರೆ ಧೈರ್ಯ ಇತ್ತಿಜಿ. ದಾಯೆಪಂಡ ಮುಲ್ಪ ಈ ಕಾಡ್‌ಡ್ ದಿಂಜ ದಿಂಜ ನಾಗಸರ್ಪೆ, ಮರಿ ಉಚ್ಚುಲು ಇತ್ತೊ. ಅತ್ತಂದೆ ಮಾತೊ ಜಾತಿದ ಮುರ್ಗ ಪಕ್ಕಿಲು ಇತ್ತ. ಅವತ್ತಂದೆ ಮುಲ್ಪ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸುದೆ, ತೋಡು ಇತ್ತಿಜಿ. ಅಲ್ಪ ಅಲ್ಪ ಕಾಡ್‌ದ ಮದ್ಯೊಡು ಉಂಡಾತಿ ಕೆರೆ ಪಲ್ಲೊಲೆಡ್ ನೀರ್ ಉಂತುದ್ ವರ್ಸದ ಪದ್ರಾಡ್ ತಿಂಗೊಲುಲಾ 'ಉಂಬುರು' ಪನ್ಪಿನ ಪುರಿ ಮುಲ್ಪ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಗೆ ಬಗೆತ್ತ ಉಚ್ಚುಲೆಡ್ ಕಾರ್ ಪಾಡುನ ಲೆಕ್ಕೊ ಇತ್ತಿಜಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್, ತಿಂಗೊಳುಕಟ್ಲೆ ಮುಲ್ಪ ಪನಿಕಡ್ಯಂದಿನ ಬರ್ಸ ಬರೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಲ ಕಂಬ್ಲದ (ಕೆಸರ್‌ದ ನೆಲ) ಲೆಕ್ಕ ಜಾರೊಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊರ್ತಿನ ತುಲುಕಾಡ್‌ಡ್ ಶಾಶ್ವತವಾದ್ ನೆಲೆ ಆಪುನವು ಆತ್ ಸುಲಭನ? ಆಂಡಲಾ ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಸೂದ್ರ ಜನಾಂಗ, ಅಲ್ಪದ ಜಾತಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಒಡ್ಡೋಲಗ ನೆಟ್ಟ್ ಸೈತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಉಪ್ಪುನ್ನೈಡ್ದ್ ಈ ತುಲು ಕಾಡ್‌ಡ್ ನೆಲೆ ಆವರೆ ನಿಚ್ಚಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಈ ನಿಶ್ಚಯದ ನಿರ್ಧಾರದ ಕಾಡ್‌ವಾಸನೆ ಕೆಡ್ವಾಸ, ಕೆಡ್ಡೊಸ, ಕೆಡ್ಡಸ ಪಂಡೆರ್.

ತುಲುನಾಡ್‌ನ್ ಕಟ್ಟರೆ, ಉದಿಪನೆಗ್ ಕಲ್ಲ್‌ಪಾಡಿನ ದಿನನೇ ಕೆಡ್ಡಸ. ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾದಕೆರ್ ಆಯಿನ ಸೂದ್ರೆರ್ ಒಟ್ಟಾದ್ ಬೂಮಿ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. "ಅಪ್ಪೆರೆ ಈರ್ ಇನಿ ಮದ್ಮಲ್(ಪುಷ್ಪವತಿ) ಆಯರ್. ಇರೆನ ಮೆದುಮನ್ನ್‌ಡ್ ಜತೊಂದು ಪೋವಡ್ ತೋಡು ಸುದೆಕುಲು. ಮುಲ್ಪ ಆವಡ್ ಎನೆಲ್, ಮಜಲ್, ಬೊಟ್ಟು, ಕುಮೇರ್ ಕಂಡೊಲು ಜಾಗೊಲು. ಕುಡು ಅರಿ(ಕುಡರಿ) ದಕ್ಕ್‌ದ್(ಬಿತ್ತ್‌ದ್) ಸೃಷ್ಟಿ ಆವಡ್ ತುಲುನಾಡ್. ಕಂಡೊಲೆಗ್ ರೂಪ ಕೊರ್ನಗ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಸುರುಕ್ಕಾದ್ ನಾಗಾರಾದನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಈತೇ ಈತೇ ದೂರಗೊಂಜಿ 'ನಾಗಬನ'ಕ್ ಎಕ್ರೆ ಗಟ್ಟಲೆ ಜಾಗ ಬುಡ್ಪ. ಈ ಜಾಗಡ್

ನಾಗ ಉಚ್ಚುಲೆನ ವಂಶ ಬುಲೆಯಡ್. ಅಂಚೆನೆ ತತ್‌ಮೊಸೊಡು ಹತ್ಯೆ ಆಯಿನ ಅತ್ತ್‌ಡ ಆಯುಷ್ಯ ತೀರ್‌ದ್ ಸೈತಿನ ಉಚ್ಚುಲೆನ್ ಈ ನಾಗ ಬನೊಟ್ಟು ದಫನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಲ್ಲ್‌ಪಾಡ್ದ್ ನಂಬುವ. ನಾಗ ಪ್ರೇತಾತ್ಮೊಲೆಗ್ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಪೇರ್ ಮಯಿತ್‌ದ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೇಯಿ ಪೂವು ದೀದ್ ತಂಬಿಲ(ತಾಂಬೂಲ) ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುವ. ಮುಲ್ಪದ ಉಚ್ಚು, ಮುರ್ಗ, ಪಕ್ಕಿಲೊಟ್ಟಿಗೆ ಎಂಕ್ಲೆನ್ಲಾ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುಲೆ" ಪಂದ್ ಬೂಮಿ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುದು ನಟ್ಟೊನುವೆರ್.

ತುಲುವ ಬೂಮಿ ಮದ್ಮಾಲ್ ಆಯೆರ್ ಪಂದ್ ಅರೆಗ್ ಮೀವರೆ ನರುವೊಲು, ಸೀಗೆ, ತಾರೊಲು ಇರೆ ದೀಪೆರ್. ಮೀದ್ ಪೊರ್ಲು ಆವರೆ ಬೂಮಿಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಮಯಿಪುವೆರ್, ಮಂಜಲ್, ಕುಂಕುಮ, ಕಾಟ್ ಪೂವು ದೀಪೆರ್. ಕುಕ್ಕು ಪೆಲಕಾಯಿದ ತಪ್ಪು ದೀಪೆರ್. ತುಡಾರ್ ಪೊತ್ತವರೆ ಮಜ್ಜಿ ತುಂಡುಲೆನ್ ಗೆಂಡಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಗ್ನಿಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಗೆಂಡೊಗು ಚೆಕ್ಕೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಬೂಮಿಗ್ ಪುಗೆ ಪತ್ತುವೆರ್. ತುಲು ಕಾಡ್‌ಡ್ ವಾಸಮಲ್ಪರೆ ತುಲುನಾಡ್‌ಡ್ ಉದಯ ಆವರೆ ನಡತಿನ ಪೂಜೆನೆ ಕೆಡ್ವಾಸ ಆಂಡ್. ತುಲುನಾಡ್‌ಡ್ ದೇವರಾದನೆ ಸುರು ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಈ ಆಚರನೆ ತುಲಸಿ ಕಟ್ಟೆದ ಎದುರು ಮಲ್ಪುನ ಪದ್ಧತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಬೂಮಿ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪ್ರಕೃತಿ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುದು ತುಲುಕಾಡ್‌ಡ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ವಾಸಮಲ್ಪೆರೆ ತಾರಿಮರತ್ತ ಮಡಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಐತ್ತ ದಂಡ್‌ಡ್ ಗುಡ್ಜಿಲ್ ಪಾಡುವೆರ್. ಕುಲ್ಲರೆ, ಜೆಪ್ಪರೆ ತಾರಿ ಪಾಂದಾವುದ ಮಂಚ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಈ ತಾರಿಮರ ತುಲುನಾಡ್‌ದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಕನಪುಂಡು ಆ ಕಾಲೊಡು ತಾರೆ ಕಂಗ್ ಮುಲ್ಪ ಇತ್ತಿಜಿ.

ತುಲುನಾಡ್ ಕಟ್ಟರೆ ಕೆಸರ್‌ಕಲ್ಲ್ ಪಾಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಮುಲ್ಪ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಸುರುಕ್ಕಾದ್ ಬಿತ್ತಿನಿ 'ಕುಡು'(ಹುರುಳಿ). ಅರಿ ಬುಲೆಪವರೆ ಕಂಡೊಲು ಇತ್ತಿಜಿ. ಬರ್ಸದ ನೀರ್ ಜತೊಂದು ಪೋವರೆ ಇತ್ತೆದ ಲೆಕೊ ತೋಡು, ತುದೆ ಇತ್ತಿಜಿ. ನೀರ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ ಬತ್ತಿಲೆಕೊ ತಗ್ಗ್ ತಗ್ಗ್ ಜಾಗೊಲೆನ್ ನಾಡೊಂದು ಕೆರೆಪಲ್ಲ ಮಲ್ತೊಂದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಜತೊಂದು, ಪರತೊಂದು ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಮುದ್ರ ಸೇರೊಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತುಲುಕಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ಸೂದ್ರ ಜನಾಂಗ ಕುಮೇರ್ ಜಿಡ್ಡ್ ಜಾಗಲೊಡ್ 'ಕುಡು' ದಕ್ಕಿಯೆರ್(ಬಿತ್ತಿದರು, ಎಸೆದರು). ನೆಕ್ಕ್ ನೀರ್ ಕಟ್ಟುನ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತಿಜಿ. ನೀರ್‌ದ ಪಸೆಟ್ಟ್ ಬುಲೆವುನ ಧಾನ್ಯ ತುಲುಕಾಡ್‌ಡ್ ಬಡವುಗು ಬದ್‌ಕರೆ ಮುಲ್ಪ ಬುಲೆಪಾಯಿನ ಸುರುತ್ತ ಧಾನ್ಯ ಪಂಡ ಅವ್ವೆ 'ಕುಡು'. ಕುಡು ಬೆಯಿಪಾದ್ ತಿಂದೆರ್.

ಮುಲ್ಪ ಕುಡು ಬುಲೆಪಾಯಿನ ದುಂಬು ಬಂಜಿಗ್ ತಿಂದಿನ ವಸ್ತುಲು ಪಂಡ ಇರೊಲು, ತಾರಿಪಂದ್ರ್, ಗುಜ್ಜೆ ಪೆಲಕಾಯಿ, ಕುಕ್ಕು, ಪೆಜಕಾಯಿ, ನಾನಿಲ್ ಪಂದ್ರ್, ತುದೆತ್ತ ಮೀನ್, ಬೋಂಟೆ ದೇರ್‌ದ್ ಮುರ್ಗದ ಮಾಸ, ಪೆಲತ್ತರಿ, ಪೆಜಕ್ಕಾಯಿ ಬಿತ್ತ್, ಕೇನೆ ಜಲ್ಲಂಗಾಯಿ, ತಾರಿದ ಪುಂಗು ಇಂಚ ಪ್ರಕೃತಿಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ವಸ್ತುಲು, ಐತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಅಕುಲು ಬನ್ನಗ ತುಂಬೊಂದು ಬೈದಿನ ಮರಕೆರೆಂಗ್.

ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾದಕೆರಾಯಿನ ಸೂದ್ರ ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗದಕುಲು ತುಲುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಾತೊ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ಪರೆ ಯೋಜನೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಸುರುಕ್ಕಾದ್ ಗಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಬರ್ಪುನ ನೀರ್ ಬೊಕ್ಕ ಮುಲ್ಪದ ಬರ್ಸದ ನೀರ್ ಸರಿಯಾದ್ ಜತೊಂದ್ ಪೋವರೆ ನೀರ್ ಪೋದು ಸಮುದ್ರ ಸೇರಿಯರೆ ಕೈ ತೋಡು, ಸುದೆತ್ತ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಸುದೆತ್ತ ರಡ್ಡ್ ಮೆಯಿಟ್ ಕಂಡೊಲೆನ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಪುಂಡು. ಸುದೆತ್ತ ರಡ್ಡ್ ಮೆಯಿಟ್‌ಲಾ ಕಟ್ಟ ಪುನಿಕ್ಲೆನ್ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಪಲ್ಲ ಜಾಗ್‌ಲೆನ್ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಕೆರೆತ್ತ ರೂಪ ಕೊರ್ಪೆರ್. ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಪೋವರೆ ತಾದಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಬೈಲ್ ಮಜಲ್, ಬೊಟ್ಟು ಕಂಡ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ದೀಪೆರ್. ಕಂಡೊಲೆನ್ ಮಲ್ತಿನಪ್ಪ ಇತೀತೆ ದೂರಗೊಂಜಿ ನಾಗಬನೊಕ್ಕು ಎಕ್ರೆಗಟ್ಟಲೆ ಜಾಗದೀಯೆರ್. ನೆತ್ತ ಉದ್ದೇಸ ದಾದ ಪಂಡ, ಆಯಾಯ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಸೈತಿನ, ತತ್ಮೋಸೊಡು ಹತ್ಯೆ ಆಯಿನ ನಾಗಸರ್ಪೆ ಮರಿ ಉಚ್ಚುಲೆನ್ ನಾಗ ಬನೊಟ್ಟು ಕೌಂತುದು/ದಫನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಲ್ಲ್‌ಪಾಡ್ದ್ ನಂಬುನು. ದೋಸ ಪರಿಹಾರೊಗು ಪಾಡ್ದಿನ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪೇರ್ ಮೈತ್‌ದ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಲು, ಪೂವು (ತಂಬಿಲ, ಬೂಲ್ಯ, ತಾಂಬೂ) ದೀದ್ ಮಾಪು ನಟ್ಟುನು. ಆರಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇಪ್ಪುನು. ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಉಚ್ಚುಲೆನ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಈ ಬನೊಟ್ಟು ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಸ. 'ಉಂದು ನಾಗಬನ' ಪಂದ್ ತೋಜರೆ ಮುಲ್ಪ ಮರ ದೈ ಬುಲಪಯೆರ್. ಮುಲ್ಪ ನಾಗಾರಾದನೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ. ಮುಲ್ಪ ಉಚ್ಚುಲೆಗ್ ತಂಪುದ ಪರಿಸರದೊಟ್ಟುಗು ನಿಶಬ್ಧವಾಯಿನ ವಾತಾವರಣ, ಐಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡ್ತಿನ ಆಹಾರ ತಿಕ್ಕುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ.

ತುಲುಕಾಡ್‌ಡ್ ಶಾಶ್ವತವಾದ್ ವಾಸ ಮಲ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರ ನಿಚ್ಚಯ ಮಲ್ತಿನ ದಿನನೇ ಕೆಡ್ಡಸ ಆಂಡ್. ಉಂದೇ ತುಲುನಾಡ್ ಉಂಡಾತಿನ ದಿನ ಪಂದೇ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

'ಕುಡರಿ' ಪಂಡ ಒರಾನೆ ಎದುರು ಬರ್ಪುನು ಪರಸು ರಾಮನ ಕುಡರಿ (ಕೊಡಲಿ). ಆಯೆ ಕುಡರಿ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ತುಲುನಾಡ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೆ ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ. ಬರೆಪುನ ಮಾತಾ ಜನಕುಲುಲಾ ಮಂಡೆಗ್ ಬೇನೆ (ಚಿಂತನೆ) ಕೊರಂದೆ ಪರಸುರಾಮಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರೊಂದು ದುಂಬುದಕ್ಲೆನ ಭಾವನೆನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಪೊಲಿಪರೆ ತೂಯಿಜೆರ್. ಅವ್ವೇ ಸರಿಪಂದ್ ಮುಂದುವರಿತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಟೀವಿ, ಪೇಪರ್‌ದಕುಲು, ಸಿನೇಮಾದಕುಲು, ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪಿನಕುಲು, ಸ್ವಾಮಿನಕ್ಲು, ಆಲಯದ ಗುರಿಕಾರೆನಕುಲು ಉಂದೆನ್ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಉರ್ದೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಬೂತ ಕಟ್ಟುನಕುಲು, ಪಾತ್ರಿನಕುಲು, ಸಂದಿಬೀರ, ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ ಜೋಡಿಸವೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

ದೀರ್ಘವಾದ್ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತ್ಂಡ, ನಾಗದೇವೆರೆಡ ನಟ್ಟ್ಂಡ, ಮಂಡೆದ ಬೊಂಡುಗು ದಿಂಜ ಬೇನೆ ಕೊರುಂಡ ಈ 'ಕುಡರಿ'ತ್ತ ಅರ್ತೊ ಸುಲಭೊಡು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಭಾರಿ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ ಅರ್ಥ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಮುಲ್ಪ 'ಕುಡರಿ' ಪಂಡ 'ಕೊಡಲಿ' ಅತ್ತ್. ಬೊಕ್ಕದಾದೆ? ಬೊಕ್ಕ ದಾಲಾ ಅತ್ತ್, ಅವ್ವೆ 'ಕುಡು' ಬೊಕ್ಕ 'ಅರಿ'. ಕುಡುಲಾ ಅರಿಲಾ

(ಹುರುಳಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ). ಏರೋ ಕನ್ನಡ! ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಪ್ರಬಾವೊಡು ಸೂದ್ರ ತುಲುವೆರೆನ್ ಬೇತೆ ಕಡೆ ಒಯಿತ್‌ದ್ ನಂಬದಿನಿ ಆತೆ.

ತುಲು ನಾಡ್‌ಡ್ ಸುರುಕ್ಕಾದ್ ಬುಲೆಪಯಿನಿ 'ಕುಡು'. ಉಂದು ನೀರ್‌ದ ಪಸೆಟ್ಟ್ ಬುಲೆವುನ ಬುಲೆ. ನೆಕ್ಕ್ ನೀರ್ ಕಟ್ಟುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಬೊಕ್ಕದ ಬುಲೆನೆ 'ಅರಿ'. ತುಲುಮನ್ನ್‌ಡ್ ಕುಡು ಅರಿ ದಕ್ಕ್‌ದ್(ಬಿತ್ತ್‌ದ್, ಎಸೆದು) ತುಲುನಾಡ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಂಡ್. ಪಂಡ ಮುಲ್ಪ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬಡವುಗು ಬಂಜಿಗ್ ತಿನರೆ ಕುಡುಅರಿ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆರ್. ಕುಡು ಅರಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಮುಲ್ಪದ ಸುರುತ್ತ ಅರಿತ್ತ ಬಿದೆನೆ ಕುಮೇರ ಬಿದೆ. ಉಂದುಲಾ ಕುಡುತ್ತ ಲೆಕೊನೆ ಪಸೆಟ್ಟ್ ಬುಲೆವುನು.

ಈ 'ಕುಡರಿ'ಟ್ ಕುಡು ಬಿತ್ತ್‌ದ್ ಕುಡುಬುಲೆ ದೆಪ್ಪೊಲಿ. ಆಂಡ ಅರಿ ಬಿತ್ತ್‌ದ್ ಅರಿಬುಲೆ ದೆಪ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡ ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರು ಬರ್ಪುಂಡು. ಮುಲ್ಪ 'ಅರಿಬಾರ್' ಪನ್ಪೆರ್ ಶಿವಾಯಿ 'ಬಾರ್‌ಅರಿ' ಪಂದ್ ಪನ್ಪುಜೆರ್. ಉಂದು ಆದಿಡ್ದ್ ಇಂಚಿ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಅರಿಬುಲೆ ವುಂಡು ಪನ್ಪೆರ್. ಬಾರ್ ಬಿತ್ತುನು, ಬಾರ್‌ದಕ್ಕುನು ಪನ್ಪುಜೆರ್. ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್ತುನು, ಬಿತ್ತ್ ದಕ್ಕುನು ಪನ್ಪೆರ್. ಒಟ್ಟಾರೆ ಅರಿ ಬಾರ್‌ಡ್ದ್ ಪವಿತ್ರ. ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ಲಾ ಅರಿ ಬೋಡು ಅವು ನಮ್ಮ ಬಡವುನು ತಗ್ಗವುನ ಅಮೃತವಾದುಂಡು. ತುಲುನಾಡ್‌ದ ಮೂಜನೆ ಬುಲೆನೆ ತಾರಾಯಿ. ಕಂಡದ ಪುನಿಕ್ಲೆಡ್ ನಡ್‌ದ್ ಬುಲಪಯೆರ್. ಕುಡುತಾರಾಯಿ ಅರಿತಾರಾಯಿ ಪಂಡೆರ್. ಮುಲ್ಪ ದೇವಾರಾದನೆ ಸುರು ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಸುರುಕ್ಕು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ದಿನ 'ಕುಡು'ನು ಆಲಡೆಡ್(ಆಲಯ) ತಾರಾಯಿದ ಒಟ್ಟುಗು ಕುಡುತಾರಾಯಿ ಪಾಡುನ ಪದ್ಧತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತುಲುನಾಡ್ ಉಂಡಾತಿನ ದಿನೊತ್ತ ನೆನಪುಗು ಪಂಡ ಕೆಡ್ಡಸದ ದಿನ ಬೂಮಿಗ್ ಆರಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಸಾದದ ರೂಪೊಡು ತುಲುನಾಡ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತಿನ 'ಕುಡರಿ'ನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊತ್ತುದು ತಿನ್ಪುನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆನಿಡ್ದ್ ಇನಿಮುಟ್ಟಲಾ ಉಂಡು. ಬೊಕ್ಕೊದ ವರ್ಸೊಡು ಮೂಜನೆ ಬುಲೆ ತಾರಾಯಿನ್ ಕುಡರಿತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ತಿಂದೆರ್.

ಬೊಕ್ಕದ ಕಾಲೊಡು ಕುಡರಿತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಪದೆಂಗಿ, ಉರ್ದು, ಎಡ್ಮೆ ದಾನ್ಯೊಲೆನ್ ಬುಲಪ್ಪುಯೆರ್. ಕುಡರಿತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಉಂದೆನ್ಲಾ ಬೆರೆಕೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಪೊತ್ತುದು ತುಲುನಾಡ್ ಉಂಡಾತಿನ ದಿನ ಕೆಡ್ಡಸದಾನಿ ತಿಂದೆರ್. ತುಲುನಾಡ್ದ ಪಂಚ ದಾನ್ಯೊಲು ಪಂಡ ಕುಡು, ಅರಿ, ಪದೆಂಗಿ, ಉರ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಎಡ್ಮೆ.

ತುಲುನಾಡ್ ಸಮುದ್ರ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪರಶುರಾಮ ದೇವೆರ್ ಅರೆನ ಕುಡರಿ (ಕೊಡಲಿನ್) ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂಮಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಕತೆ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನಕುಲು ಪಂಡೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಪಾಪದ ಸೂದ್ರ ಜನಕುಲ್ ನಂಬಿಯೆರ್. 'ಕುಡರಿ' ಪಂಡ ಕನ್ನಡದ 'ಕೊಡಲಿ' ಪಂದ್ ಅಕುಲು ತಪ್ಪು ಅರ್ತ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಪರಶುರಾಮ ದೇವೆರ್ ಅರೆನ ಕೊಡಲಿನ್ ಸಮುದ್ರೊಗು ದಕ್ಕುವೆರಾ? ಅರೆಗ್ ಕೊಡಲಿ ಬೊಡ್ಚಾ? ಅರೆಗ್ ಅರೆನ ಕೊಡಲಿ ದಕ್ಕ್‌ದೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂದಿಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿಕಲ್ಲ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್

ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ದೊಲಿ. ಅರೆನ ಕಮಂಡಲ್‌ದ ನೀರ್‌ನ್ ರಟ್ಟಾದ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಂಡ್. ಆರ್ ಪರಾಕ್ರಮಿ. ಈ ಎತ್ತ್‌ತಗ್ಗ್ ಕೊಂಪೆದ ಕಾಡ್‌ನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂದಿತ್ತಿಜಿ. ಪೊರ್ಲುದ ಸೇಬಿ(ಮೈದಾನ) ಜಾಗ್‌ನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ದೊಲಿ. ಈ ತುಲುಕಾಡ್ ಪರಶುರಾಮೆರ್ ಮಲ್ತಿನವು ಅತ್ತ್. ಅವು ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊರ್ತಿನವು. ಕೊಲಂಬಸ್ ಅಮೇರಿಕಾನ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತಿಲೆಕೊ ದಲಿತ ಸೂದ್ರ ಆದಿ ದ್ರಾವಿಡ/ ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗದಕುಲು ತುಲುಕಾಡ್‌ಡ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಪತ್ತಿಯೆರ್.

ಪರಶುರಾಮ ದೇವೆರ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತಿನವು ಸತ್ಯ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮುಲ್ಪ ಅರೆನ ಆಲಯ (ದೇವಾಲಯ) ಕೊಡಿಕಡೆಲಾ ಇಪ್ಪೊಡುತ್ತುಂಡು. ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲ್ ಅರೆನ್ ಆರಾದನೆ ಮಲ್ತುದುವೆರ್. ಮುಲ್ಪ ನಾಗಾರಾದನೆ, ಬೂತಾರಾದನೆ ಖಂಡಿತ ಇತ್‌ದಂದ್. ನಾಗಬನ, ಬೂತಸ್ಥಾನ, ಆದಿ, ಆಲಡೆ (ಶಿವಾಲಯ) ಇಪ್ಪೆರೆನೆ ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತಿಜಿ.

ತುಲುಕಾಡ್‌ಡ್ 'ಕೆಡ್ಡಸನೇ' ಪೊಸವರ್ಷ. ನಾಡ್‌ದ ಊರುದ ಮಲ್ಲಪರ್ಬ 'ಕೆಡ್ಡಸನೇ'. ಬೂಮಿ, ಆಕಾಸ, ಸಮುದ್ರ, ಗಾಳಿ, ನಾಗೆ, ನಕ್ಷತ್ರ ಇಂಚ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಕೃತಿನೇ ಆರಾದನೆ ಮಲ್ಪುನ ದಿನ. ಗೌಜಿಗಡ್ದ್‌ದ ದಿನ. ಇಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ದಿನೊಟ್ಟೆ ಬೊಕ್ಕದ ಕಾಲೊಡು ರಾಮದೇವೆರೆನ ಬುಡೆದಿ ಸೀತಮ್ಮ ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್.

ಜೈ ತುಲುಕಾಡ್, ಜೈ ತುಲುನಾಡ್, ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ.

ಪರ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಇತಿಹಾಸ (ತುಳುವ ಚರಿತ್ರೆ)
ಬರೆತಿನಾರ್ : ಕೇಶವ ಕುಡ್ವ, ಕಾರ್ಕಳ. 1948

ಕನ್ನಡೊಡು ಪ್ರಕಟ ಆತಿ ಈ ಬೂಕುಡು ತುಳುನಾಡು, ತುಳುಭಾಷೆ, ತುಳು ಜನರು, ತುಳುವೋತ್ಪತ್ತಿ, ಆರ್ಯದ್ರಾವಿಡದ ಪ್ರವೇಶ, ಬುದ್ಧ, ಮಹಾವೀರ, ಆಶೋಕ, ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ, ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನ, ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯ, ಅಳಿಯಕಟ್ಟು, ಇಂಚಿತ್ತಿನ ವಿಚಾರೊಲತ್ತಂದೆ ಮಯೂರ ವರ್ಮನ ಕಾಲೊಡ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆ ಕಾಲ ಮುಟ್ಟದ ಚರಿತ್ರೆ ನೆಟ್ಟ್ ಉಂಡು. 174 ಪುಟತ್ತ ಈ ಬೂಕುದ ಕಡೆಟ್ಟ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳು ಪನ್ಪಿ ಲೇಖನಲಾ ಉಂಡು. ಈ ಪುಸ್ತಕ 2009 ಡು ಉಜಿರೆಡ್ ನಡತಿ ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಪ್ರಕಟಲಾ ಆತ್‌ಂಡ್. ಓದೋಡಾಯಿನ ತುಳುವ ಚರಿತ್ರೆ ಬೂಕು ಉಂದು.

ಬಿ.ಜಿ.ಎ.

ಯು. ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರ್

ಜೆ.ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ

ಉಳ್ಳಾಲ ನಾಗಪ್ಪ ಪಂಡಿತ್ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಮ್ಮ ಮೊಕ್ಲೆನ ಕಡೇರ ಮಗೆ ಆದ್ ದಿನ: 10.3.1931ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಜಪ್ಪುದ ಮುಗೇರ್ದ ಕಟ್ಟಪುಣಿಟಿತ್ತಿ ಇಲ್ಲಲ್ ಜನನ. ಪುಟ್ಟಿ ಬಾಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆಮ್ಮೆ ದೀಯಿ ಪುದರ್ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆಂದ್.

ಜಪ್ಪು ಬಪ್ಪಾಲ್‌ಗುಡ್ಡೆ ಸಾಲೆಡ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಿನ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರ್ ಜಪ್ಪುದ ಕಾಸಿಯಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ಡ್ ತನ್ನ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣೊನು ಪಡೆದ್ ದುಂಬುಗು ಕಾಲೇಜ್ ಶಿಕ್ಷಣೊನು ಪಡೆಯೆರ್. (ಕಾಲೇಜ್ ಒವುಂದು ತೆರಿದಿಜಿ).

ಎಲ್ಲಿಡೆ ಗೊಬ್ಬುದ ಬಗೆಟ್ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರೆಗ್ ತಾನ್ ಗೊಬ್ಬಾವುನ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆಡ್ (ಪಿ.ಟಿ.ಮಾಸ್ಟ್ರ) ಮೆಡ್ರಾಸ್‌ಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಮೆಡ್ರಾಸ್‌ಡ್ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ್ ಬತ್ತಿನರೆಗ್ ಕುಡ್ಲದ ಮಿಲಾಗ್ರೀಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್ ಪಿ.ಟಿ. ಮಾಸ್ಟ್ರ್ಆದ್ 1956ಟ್ಟ್ ಉದ್ಯೋಗೊಗು ಸೇರ್ಯೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ದು ಕುಡ್ಲಗ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಬಸ್‌ತ ಸೌಕರ್ಯ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ನಡತ್‌ದೇ ಬರೊಂದಿತ್ತಿ ಪೊರ್ತು. ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರ್ ಸೈಕಲ್ಡ್ ಬತ್‌ದ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ರೈಲ್‌ದ ಸಂಕೊಡೆ ಸೈಕಲ್‌ನ್ ನೂಕೊಂದು ಬತ್‌ದ್ ಪಿರಪ್ಪ ಮಹಾಕಾಳಿ ಪಡ್ಪುಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಸೈಕಲ್ಡ್ ಕುಲೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗ್ ಪೋದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಗೊಬ್ಬುನ ಆಸಕ್ತಿದೊಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ ಗೋದ ಸಾಲೆಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಗೋದ ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಗೋದ ಕಲ್ತಿನಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಕುಸ್ತಿಲ್ ಪತ್‌ದೆರ್‌ಂದ್ ಅರ್ನ ಮೆಗ್ಗಿ ವಿಜಯೆರ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಮಾತಾ ಆಸಕ್ತಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನಿ ನಾಟಕೊಡು. ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗ್ ಪೋನಗನೇ ನಾಟಕದ ಮರ್ಲ್‌ರ್ದಾದ್ ಒರೊರ ನಡೀರ್‌ಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಗೊತ್ತಾದ್ ಅಮ್ಮೆರೆ ನೆರಡೆ ಪೆಟ್ಟ್‌ಲ ತಿನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಬೀಗ ಪಾಡ್ದ್ ಜೆಪ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಮ್ಮೆರೆ ಕಣ್ಣ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಬನ್ನಗ ಅಪ್ಪೆ ಮೆಲ್ಲ ಬೀಗ ದೆತ್‌ದ್ ಉಲಾಯಿ ಬುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

ಸಾಲೆಡ್ದ್ ಬತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಕೋಣೆಡ್ ಕುಲ್ದು ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರೆ ಸುರು. ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನ, ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನ ಆಸೆ ದಿನೊಡ್ದಿನ ಎಚ್ಚೊಂದೆ ಪೋಂಡು. ಮಗೆ ನಾಟಕೊಗು ಪೋಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ತಾಕಿತ್ ಅಮ್ಮೆರ್‌ನ. ಇಂಚ ಅಮ್ಮೆರೆ ಕಣ್ಣ್ ತಪ್ಪಾದ್, ದೆಂಗ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಗೊಬ್ಬುನ ನಾಟಕ ದುಂಬು ಪೋಂಡು. ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ಜವನೆರೆ ಕೂಟ ಕಟ್‌ದ್ ಈ ನಾಟಕೊಲೆನ ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಕ್ಲಬ್‌ದ ಜವನೆರ್ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರ್‌ನ ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕೊನು ಗೊಬುದೆರ್.

ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಕಣ್ಣೀರ್‌ದ ಕರಿಯಣಿ ಪನ್ಪಿ ನಾಟಕೊನು ಗೊಬ್ಬುನಗ ಸಬೆಟಿತ್ತಿನ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬುಲಿತ್‌ದೆರ್‌ಗೆ. ಅಕೇರಿಗ್ ನಾಟಕ ಮುಗಿದಾನಗ ಒಂಜಿ ಅಜ್ಜಿ ನಾಟಕದ ರಂಗ್ ಪಾಡುನ ಕೊಟ್ಯಗ್ ಬತ್‌ದ್ ಆ ನಾಟಕೊಡು ಪೊನ್ನು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದಿನಿ ನಿಜ ಪೊನ್ನೇ ಪಂಡ್ದ್ ಎನ್ನಿದ್ ಅಲ್ಪ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಈ ಇಂಚಿನ ಏಸ ಪಾಡಡ ಮಗ ನಿಕ್ಕ್ ದುಂಬುಗು ಪೊದು ಬರಂದ್ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. (ಆ ಪೊರ್ತುಡು ನಾಟಕೊಡು ಆನುಲೆ ಪೊನ್ನನ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಿ) ನಾಟಕೊಗು ಆರ್ ಎಂಕ್‌ಲ್ನ ಗುರು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆನಿ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಆ ಕ್ಲಬ್‌ದ ಕೆಲವೆರ್ ಇನಿಲಾ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ನಾಗಪ್ಪ ಪಂಡಿತೆರ್ ಕುಟುಮದಕ್‌ಲ್ನ ತಕರಾರ್‌ಡ್ದಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲದ ಜಾಗೆನ್ ಮಾರ್ದ್ ಜಪ್ಪುದ ಮುಗೇರ್ದ ಬೊಡೆದಿನ ಇಲ್ಲಡೆಗೇ ಬತ್‌ದ್ ಸಂಸಾರ ನಡಪಾಯೆರ್. ಅಂಚ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಕಂಕನಾಡಿದ ವೆಲೆನ್ಸಿಯಾಡ್ ಒಂಜಿ ಮರ್ದ್‌ದ ಅಂಗಡಿ ದೀದ್ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. (ಆರ್ ಗಿರಾವು, ಮಲ್ಪತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ದು ಆ ಸೀಕ್‌ಲೆನ್ ಗುಣ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

1958ಟ್ ಪಡೀಲ್ದ ಲೀಲಾವತಿ ಪನ್ಪಿನರೆನ್ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಸಂಸಾರ ಜೀವನೊಗು ಕಾರ್ ದೀಯೆರ್ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರೆರ್.

ಅರ್ನ ಮದಿಮೆದಾನಿ ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಡೆ ರಂಗಪರೇಜಿ ಕಟ್‌ದ್ ಆನಿದ ಇರ್ಲ್‌ಗ್ ನಾಟಕ ಗೊಬುದೆರ್‌ಗೆ. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆದಕ್ಲೆಗ್ ನಾಟಕ ಕೊರ್ದು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಆ ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆಯಿನಾರ್ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರ್. ತನ್ನನೇ ಆಯಿನ ಸೊಂತ ಕೂಟ ಕಟೊಂದು ದೂರದ ಊರುಲೆಗ್ ಪೋದು ನಾಟಕ ಗೊಂಬೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅರ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ನ ಮೆಗ್ಗಿ ಜೀವರತ್ನ ಚನಿಲೆಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಎಲ್ಯ ಮೆಗ್ಗಿ ವಿಜಯೆರ್ಲ ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ನಾಲನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು ಒಂಜಿ ಘಟನೆ ನಡತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ದು ಜಪ್ಪುದ ಮುಗೇರ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ಸೀತಮ್ಮಕ್ಕ ಅರ್ನ ಸಮ್ಮಲೆನ ಜಾಗೆಡೇ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಕಂಡೊಲೆನ್ಲಾ ಸಾಗೊಲಿ ಮಲ್ಪುವಂದ್ ಕಂಡ ಬೆನಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಜಾಗೆ ಕೊರ್ತಿನ ಸಮ್ಮಲೆ ತೀರ್ದಿನ ಪೊರ್ತು ಅರ್ನ ಎಲ್ಯ ಸಮ್ಮಲೆ ಬತ್‌ದ್ ಜೋರು ಮಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಈ ಸಾಗೊಲಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಈ ಎಂಚ ಸಾಗೊಲಿ ಮಲ್ಪುವ ತೂಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಲ್ನ ಕಂಡೊಗು ಏರ್ಲಾ ಎರು ಜಪುಡಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕ ನಡಿಯೆರ್‌ಲಾ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾಕಿದಕ್ಲೆನ್ಲಾ ತರೆ ತಿರ್ಗಾಯೆ. ಆಂಡಲ ಒಯಿಕ್ಕ್‌ಲ ಪೋಡ್ಯಂದಿನ ಸೀತಮ್ಮಕ್ಕ ಕೈತಲ್‌ದ ಸೆಟ್ರೆಡ ಎರು ಕೇನ್ದ್ ಬರಿ ದಪ್ಪುನ ಮಾನ್ಯಡ ನಿಕ್ಕ್ ನೂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊರ್ಪೆ ಎಲ್ಲೆ ಎನ್ನ ಕಂಡೊನು ದತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರೊಡು ಪನ್ನಗ ಆಯೆಲಾ ಒತ್ತೊಂದು, ಮನದಾನಿ ಕಂಡೊಡು ಎರು ಕಟ್‌ದ್ ದಪ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆಗೆ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ಅರ್ನ ಸಿದ್ಯಮ್ಮೆರ್ ತನ್ನ ಮಗಟ ಎಲ್ಲೆ ಕಾಂಡೆ ಈಲಾ ಒಂಜಿ ಜತೆ ಎರ್ಲೆನ್ ದೇರೊಂದು ಪೋದು ಅಲ್ಪ ಕಂಡೊನು ದತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರು

ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲ ಎಚ್ಚಿಕಮ್ಮಿ ಆದ್ ಎನ್ನ ಒರಿ ಮಗೆ ಸೈತ್‌ಡ ಸೈಯ್ಯಡ್. ಒರಿದಿನ ನಾಲ್ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್‌ಂದ್ ತನ್ನ ಮಗನ್ಲಾ ಕಡಪುಡುವೆರ್‌ಗೆ. ಮೊಕುಲು ಕಂಡ ದಪ್ಪುನ ಸುದ್ದಿ ತೆರಿಯಿನ ಸಮ್ಮಲೆ ಕೈಟ್ ಬೆಡಿ ಪತೊಂದು ಒಟ್ಟುಗು ನಾಲ್ಯೆನ್ ಜನೊನು ಪತೊಂದು ಕಂಡದಡೆ ಬನ್ನಗ ಕಂಡದ ಪುಣಿಟ್ ಉಂತುದಿನ ಸೀತಮ್ಮಕ್ಕ ಸೊಂಟೊಡಿತ್ತಿನ ಬಿಸತ್ತಿನ್ ದೆತ್‌ದ್, ಆರ್ ಎನ್ನ ಸಮ್ಮಲೆ ಎನನ್ ಕೆರ್ಪೆರ್‌ಡ ಕೆರಡ್. ಆಂಡ ನಿಕುಲು ಏರ್? ಒಂಜಿ ಅಜ್ಜ ದುಂಬು ಬತ್ತರ್‌ಡ ಜಾಗ್ರತೆ. ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಿಸತಿ ತೋಜಾನಗ ಅಕುಲು ಬಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಬೊಕ್ಕ ಸಮ್ಮಲೆಲಾ ಈ ಎಂಚ ಬೆನ್ಪಂದ್ ತೂಪೆ ಪಂಡೊಂದು ಪಿರ ಪೋಯೆರ್‌ಗೆ.

ಈ ಸುದ್ದಿನ್ ಸಾಲೆಡ್ದ್ ಬರೊಂದಿತ್ತಿ ಆನಡ ನಿರೆತ ಹರಿಜನ ಪೊಂಜೋವು ಒರ್ತಿ ಪನ್ಪಲ್‌ಗೆ. ಅವೆನ್ ಕೇಂಡಿನ ಆನ್ ಅಲ್ಪನೇ ಇತ್ತಿನ ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೋದು ಎಂಕೊರ ಬಿಸತ್ತಿ ಕೊರ್ಲೆಂದ್ ಬಿಸತಿನ್ ಚೇರಾವುಡು ದೀವೊಂದು ಸೀದಾ ತನ್ನ ಅಜ್ಜೆರ್‌ನ ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಪಿದಯಿ ಬತ್ತಿನ ಅಜ್ಜಿ ಆರ್ ಇಜ್ಜೆರ್ ಮಗಾ ಪನ್ನಗ ಅಜ್ಜೆ ಕಾಂತಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ ಅಟ್ಟೊಡು ಕುಲ್ದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಪಗ ಕೋಪ ತಡೆಯೆರೆ ತೀರಂದೆ ಜಾಲ್‌ದ ಬರಿಟ್ ಪೆಲತ ಮರಟತ್ತಿ ಪೆಲಕಾಯಿಗ್ ಬಿಸತ್ತಿ ಪಾಡ್‌ದ್ ಉಂದು ಅರೆಗ್ ಪಾಡೊಡಾಯಿನ ಬಿಸತ್ತಿ. ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನಿ ತಿಕ್ಕಿಜೆರೆತ್ತಾ ಪಂಡೊಂದು ಕೋಪೊಡು ಪೋಪೆರ್ಗ್ಗೆ ಉಂದುವೆ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರ್.

ಮೆಡ್ರಾಸ್‌ಗ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗ್ ಪೋತಿನಾರ್ ಊರುಗು ಬನ್ನಗ ಮೈಸೂರುಪಾಕ್ ಕನತ್‌ದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಪಗ ನಿರೆಕರೆತ ತೋಮು ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಡಿತ್ತಲ್‌ಗೆ. ಇಲ್ಲದ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಕೊರ್ನಗ ಅಲೆಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಮೈಸೂರುಪಾಕ್ ಕೊರ್ಯೆರ್‌ಗೆ. ಆ ತುಂಡುನು ಪತೊಂದು ಪೋಯಿನಾಲ್ ಇಲ್ಲ ಕೈತಲ್‌ದ ತೋಡುಡು ಪರತ್ ಪೋಪಿ ನೀರ್‌ಡ್ ಮಿದ್ ಆತ್‌ಂಡ್. ಸಾಬೂನ್‌ದ ತುಂಡುಂದು ಎನ್ನಿದ್ ತರೆಕ್ಕ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ತಿಕ್ಕನಗ ಚೀಪೆ ಚೀಪೆದ ನೀರ್ ಬಾಯಿಗ್ ಜಪ್ಪುನ ತೂದು ಬೈದೆರೆ ಸಾಬೂನು ಚೀಪೆ ಚೀಪೆ, ಬೈದೆರೆ ಸಾಬೂನು ಚೀಪೆ ಚೀಪೆಂದ್ ನಲಿಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಲ್‌ಗೆ. ಕಂಡದಡೆ ಬತ್ತಿನ ಸೀತಮಕ್ಕ ಅಲೆನ್ ತೂದು ದಾದಯ ಚೀಪೆ ಚೀಪೆಂದ್ ಕೇನ್ನಗ; ಬೈದುಲು ಕೊರ್ನ ಸಾಬೂನು ಚೀಪೆ ಚೀಪೆ ಉಂಡು ಪಂಡಲ್‌ಗೆ. ಅವು ಸಾಬೂನು ಅತ್ತ್‌ಯಾ ಅವು ನಿಕ್ಕ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಕೊರ್ತಿನ ಮೈಸೂರುಪಾಕ್‌ಯಾ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಅಪಗ ಬೈತ್ ಪೋವಡ್ ಎಂಕ್ ದಾನೆ ಗೊತ್ತು ಪಂಡಲ್‌ಗೆ. (ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಅಂಚಿನ ಸಾಬೂನ್‌ದ ತುಂಡು ತಿಕೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.) ಅಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ರಂಗ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಬೈದೆರೆ ಸಾಬೂನು ಚೀಪೆ ಚೀಪೆಂದ್.

1956 ಪಿ.ಟಿ. ಮಾಸ್ಟರ್ ಆದ್ ಮಿಲಾಗ್ರೀಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗ್ ಸೇರ್ದಿನ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರ್ ಶಾಲೆಡ್ಲಾ ಆತೇ ನಿಯತ್ತ್‌ಡಿತ್ತೆರ್. ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಒರ ಕಣ್ಣ್ ಮರಳ್ತೆರ್ಡ ಯಾವು ಜೋಕುಲು ಗಪ್‌ಚಿಪ್. ಶಾಲೆಡ್ ಕೆಲವು ಜೋಕುಲು ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಬಾಕಿ ಮಾಸ್ಟರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ಕೇನಂದೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಂಚಿನ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಸೀದಾ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಕೈತಡೆ ಕಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ ಏತ್

ಜೋರುದ ಜೋಕುಲ್ಲಾ ಅರ್ನ ಕೈತಡೆ ಬತ್ತಡ, ಆ ಜೋಕ್ಲೆನಾರ್ ಸರಿ ಮಲ್ಪೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

ಮಚ್ಚೆಂದ್ರನಾಥೆರೆಗ್ ಪ್ರವೀಣ್, ನವೀನ್, ಬೊಕ್ಕ ಅಮೃತ ಪನ್ಪಿ ಮೂಜಿ ಜನ ಜೋಕುಲಾಯ. ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನೆತ್ತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಾಟಕೊಗು ಬೋಡಾಪಿ ಪರದೆಲೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನ ಬಾಕಿದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರದಾರಿಲೆಗ್ ಮೋನೆಗ್ ಬಣ್ಣ ಪೂಜುನ ಬೇಲೆಲಾ ಮಲ್ಪೊಂದು ಮಸ್ತ್ ಮೋನೆಲೆಗ್ ಬಣ್ಣಲಾ ಪೂಜ್ಯೆರ್. ನನ ಬೋಡಾಯಿನಿ ಸಂಗೀತ. ಈ ಸಂಗೀತೊನು ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಕಲ್ಪಾದ್ ನವೀನ್ ಪ್ರವೀಣ್ ಬಳಗ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗೀತ ತಂಡೊನು ಕಟ್‌ದ್ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಅಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಸಂಗೀತ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಸುರು. ಇಂಚ ನಾಟಕೊಗು ಬೋಡಾಪಿನ ಮಾತಲಾ ಒಂಜೇ ಕಡೆಟ್ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರಿಯುತ ಮಚ್ಚೆಂದ್ರನಾಥೆರ್. ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತುಡು ನವೀನ್ ಪ್ರವೀಣ್ ಬಳಗ ರಸಮಂಜರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್‌ದ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದಾರ್ ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮಚ್ಚೆಂದ್ರನಾಥೆರ್ಲಾ ಮೆಗ್ಗಿ ಜೀವರತ್ನೆರ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನಲ್ಪ ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯೆರ್‌ಂದೇ ಜನ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

ಕಣ್ಣೀರ್ದ ಕರಿಯಣಿ, ಎನ್ನ ಮರ್ಮಲ್, ಅಂಗುಲಿಮಾಲ, ಭಯಂಕರ ಬೈರವ, ಸತ್ಯಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ, ದೇವು ಪೂಂಜ ಪ್ರತಾಪ, ಲಚ್ಚುನ ಕೊರಗೆ(ಲಚ್ಚುನ ಕೊರಗೆ ನಾಟಕೊನು ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಿ ಮಚ್ಚೆಂದ್ರನಾಥೆರ್) ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಬರೆದ್, ಗೊಬುದು, ಗೊಬ್ಬಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್ ಮಚ್ಚೆಂದ್ರನಾಥೆರ್.

ಸಂಸಾರದೊಟ್ಟಿಗೆಲ ಬಾರೀ ಮೋಕೆಡಿತ್ತೊಂದು, ತನ್ನ ತಂಗಡಿಯಲ್ಲೆನ್ಲಾ ಆತೇ ಮೋಕೆಡ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್. ಬೊಡೆದಿ ಲೀಲಾವತಿಗ್ ಕಂಡನಿ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಆತೇ ಅರ್ತಿಪಿರ್ತಿ.

ಒರಿ ನರಮಾನಿ ಏತ್ ವರ್ಸ ಬದ್‌ಕ್‌ದೆ ಪನ್ಪಿನೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಬದ್ಕ್‌ದಿತ್ತಿನಾತ್ ಕಾಲ ದಾನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆ ಪನ್ಪಿನವೆ ಮುಖ್ಯ. ತನ್ನ ಇಡೀ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ನಾಟಕ ರಂಗೊಗೇ ಮುಡಿಪಾದ್ ದೀದ್ ಎಡೇನ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನ ಯು. ಮಚ್ಚೆಂದ್ರನಾಥೆರ್ ತನ್ನ 52ನೇ ವರ್ಸೊಡು ತನ್ನ ಜೀವನ ನಾಟಕದ ರಂಗೊಗು ಅಂಕದ ಪರದೆ ಒಯ್ತ್‌ದ್ 1983ನೆ ಇಸವಿಡ್ ವಿಧಿನ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾದ್ ಈ ಲೋಕೊನು ಬುಡ್ದು ಪೋಯಿನಾರ್ ಶ್ರಿಯುತ ಯು. ಮಚ್ಚೆಂದ್ರನಾಥೆರ್.

(ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಿನೆಟ್ಟ್ ಅಜತ್ತಿನ ಲೇಖನ)

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಬೊಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆಲು

ನಳಿನಿ ಭಾಸ್ಕರ ರೈ

ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ ಬೆನ್ನಿದಕ್ಲು ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ದುಂಬುರ್ದೇ ಇತ್ತಿನ ನಂಬಿಕೆ. ಆ ಕಾಲ ಇತ್ತೆ ಒಂತೊಂತೆ ಕರವೊಂದೇ ಪೋದು ಬೆನ್ನಿ ಪನ್ಪಿನವು ಮೂಲೆ ಸೇರೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡಲಾ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

ಆ ಕಾಲಡ್ ಪ್ರತಿಯೊರಿನ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್, ಬೈತತುಪ್ಪೆ, ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಡ್,ಕದಿಕೆ ನಿಲ್ಕೆ ಅರಿ ಬಾರ್‌ದ ರಾಶಿ ಉರ್ಕರೊಂದು ಇಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಅವು ಪೂರಾ ಮಾಯನೇ ಆದ್ ಪೋತುಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆ ಬೆನ್ನಿನ್ ಮದತ್‌ದೇ ಬುಡುತೆರ್. ಅವೆಕ್ ಒಂಜಿ ಕಾರಣಲಾ ಇಪ್ಪು. ದಾದ ಪಂಡ ಬದಲಾಯಿನ ಕಾಲ. ಪಚ್ಚೆ ಸೀರೆನ್ ತುತ್ತುದು ಸಂಪಾಯಿನ ಸ್ವಚ್ಚ ಗಾಳಿನ್ ಬೀಜಾವೊಂದು ಉಪ್ಪೊಡಾಯಿನ ನಮ್ಮ ತುಳು ಅಪ್ಪೆ ಇನಿ ವಾ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಉಲ್ಲಳ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮಕ್ ಪೂರಾ ತೆರಿದಿತ್ತಿನವು.

ಬರಿ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಪುಣಿ ಪೂಜಿದ್ ಮದಿಮಾಳೆನಂಚ ಮೆಣ್ಕುನ ಕಟ್ಟಪುಣಿನ್ ತೂನಗನೇ ಮೈ ಇರ್ಮೆನ ಆಪೆದ್‌ಂಡ್. ಮದಿಮಾಳೆನ್ ಅೃತ ಮಲ್ಪಾದ್ ಕನತಿಲೆಕ ತೋಜೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಆ ಪೊರ್ಲ ಐಸಿರಿ. ಬರ್ಸ ಬನ್ನಗ ಪನೊಲಿ ಪಾಡೊಂದು, ನೇಜಿ ನಡ್‌ಪುನ ಪೊರ್ಲು ದಾನೆ. ಓ, ಬೇಲೆದ ಸ್ವರತೊಟ್ಟುಗು, ಆ ಕಂಡ ದಪ್ಪುನಗ ಉರಳ್ ಪಾಡುನ ಆ ಪೊರ್ಲ ಸಂಗೀತ ಇತ್ತೆ ಓಲುಂಡು? ಒಡ್ದ ನೀರ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಕಟ್‌ದ್ ಮಕ್ಕೆರಿ ದೀದ್, ತರು ಪತ್ತುಬಿ, ಪೊರ್ಲು, ತೋಡುದ ಒಡ್ಡ ನೀರ್ ಕಮ್ಮಿ ಆನಗ ಕಟ್ಟದ ಬಾಯಿಗ್ ಕುಂತು ಪಾಡ್‌ದ್ ದಂಬೆಡ್ ನೀರ್ ಮಗತ್‌ದ್ ತೋಡುಗು ಒಡ್ದಾದ್, ತೋಟೊಲೆಗ್ ಬುಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಆ ಕಾಲನೆ ಪೊರ್ಲು.

ಇತ್ತೆ ಅಂಚಿನವುಲು ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟುಗ್‌ಲಾ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಗುವೆಲ್‌ಲಾ ಪೊಟ್ಟಾದ್ ಪೋತುಂಡು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ ಮಹಿಮೆನೇ ಅಂಚೆನೆ, ವರ್ಷ ಇಡೀ ಬೋಡಾಪಿನಾತ್ ಅರಿತ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟಾದ್ ಅಟ್ಟಡ್ ದೀವೊಂತೆರ್. ಬೊಳಂತೆ ಉರ್ಪೆಳ್ ಪಗರುನೆಕ್ ಮಾರ್ನಾಲಿ ಪಾಡ್‌ದ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್.(ಮಾರ್ನಾಲಿ), ಒಂಜಿ ಚಮುಚದಂಚಿನ ಸಪೂರದ ಕರ್ಬದ ವಸ್ತ್. ಅವೆನ್ ಮುಡಿತುಲಯಿ ಪಾಡ್‌ದ್‌ಒಯಿಪುನಗ ಒಂಜಿ ಅತ್ ಅರಿ ಅವೆಟ್ ಬರ್ಪುಂಡು ಅವು ಬೊಲಂತೆನಾ, ಉರ್ಪೆಳಾಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು).

ಮುಡಿ ಕಟ್ಟುನಾಯೆಲ ಬಾರಿ ಬಿರ್ಸೆ ಆದಿಪ್ಪೊಡು, ಕಂಬುಳದ ಎರುತೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಲಿಪುನಾಯನಲೆಕ್ಕ, ಬೈಯಿತ ಸೂಡಿ ಅಡಿಕ್ ಪಾಡ್‌ದ್, ಅವೆಕ್ ಅರಿ ಪಾಡ್‌ದ್, ಮೊರಜದ ಬಲ್ಲ್‌ಡ್ ಬಿಗಿತ್‌ದ್ ಮೊರಂಪು ಬಗ್ಗಾದ್(ಕಲ್ಲೆ) ಮಡಿಕ್ ಹಾಕ್‌ದ್

ಗಟ್ಟಿಮಲ್ಪುನ ಕೊದಂಟಿ. ಅವೆಟ್ ಹಾಕ್‌ದ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಉಂದು ವಾ ಕಾಲೊಗುಲಾ ಹಾಳಾಪುಜಿ.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೊರ್ಲ ಪೊಳಿಗೆದ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಳು ಇನಿ ಮಾಯೊನೇ ಆದ್ ಪೋತುಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಕೈಲ್ ಪಂಡ ದಾದಂದೇ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ದುಂಬುದ ಕಾಲಡ್, ಪೊಸ ಪುದ್ವಾರ್, ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾವುನ ಒಂಜಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುಮಾರ್ ಬಗೆತ ತರಕಾರಿ ಅರಿ, ತಾರಾಯಿ, ಕುರಳ್, ದಡ್ಡೊಲ್ದ ನಾರ್, ಇಂಚ ಕೆಲವು ಬಗೆ ಕನತ್‌ದ್, ಧೂಪ, ದೀಪ ಪೊತ್ತಾದ್ ಆ ಕುರಳ್‌ನ್ ಇಲ್ಲದ ಬಾಜಿರದ ಕಂಬೊಗು ದೀಪದ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್, ನುಗನಾಯರ್‌ಗ್, ಇಂಚ ಪೂರಾ ಕಟ್ಟುನ ಆ ಪೊರ್ಲು ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜೊಂದುಂಡು. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪೂರಾ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿದ ಕಡೆಟ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಅತ್ತುಂದೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಳಿದಳಿದ್ ಪೋವೊಂದುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ದಾಯೆ ನಮಕ್ ಒರಿಪೆರಾಪುಜಿ. ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಬೇಜಾರ್‌ದ ಸಂಗತಿ ಉಂದು. ಕಂಜಿ, ಕೈಕಂಜಿಳು ತಾಂಕೆರೆ ಕಷ್ಟ ಆವೊಂದುಂಡು. ಅಳೆ, ಪೇರ್‌ನ್ ತೂವೊಡಾಂಡ ದೂರದ ಪೇಂಟೆಗ್ ಪೋವೊಡು.

ಪರಶುರಾಮನ ಕುಡರಿದ ಸೃಷ್ಟಿ ಈ ತುಳುನಾಡ್, ಸರ್ವೆರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿದಿನವು. ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಳು ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತ್ ದಿಂಜಿದಿನ ಬೂಡು ನಮ್ಮವು. ಉಂದೆನ್ ನಮನೇ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು ನಮಕ್ ಪಂಡ್ದ್ ಕೊರಿನೆನ್ ನಮ್ಮ ಜೋಕ್ಲೆಲೆಗ್ ನಮ ಕಲ್ಪಾಪಾಯರೆ ದಾಯೆ ಆಪುಜಿ, ಮಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆವೊಡು, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆವೊಡು ಪಂಡೊಂದು, ಬರಿತ ಇಲ್ಲದಾಯೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂಗ್ ಸೇರ್‌ಸಾಯ ಪಂಡ್‌ದ್, ಸಾಲ ಮೂಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈಪೆದ ಇಲ್ಲದಕುಲುಲಾ ಆ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾದ್, ಶಾಲೆಗೆ ಕಡಪುಡುವೆರ್. ಉಂದು ಮಾತಾ ಸರಿ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಡ್ ಕಲ್ಪಾದಿನ ಅವೆತೋ ಮಹಾನುಬಾವೆರ್ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರೆ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮೆ ಬೇಲೆದ ಅಂಗಲಾಪುಡು, ಜೋಕ್ಲೆನ್, ದೂರದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಬುಡ್ದು ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಡೆಗ್ ಮುಗಿಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಕೊಸಿಟ್, ಆರಾಮಡುಪ್ಪುವೆರ್. ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿನ ಮೋಕೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ, ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮನ ಪ್ರೀತಿಲಾ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಆ ಕಿನ್ಯ ಬಾಲೆ, ಮನಸಿಜ್ಜಾಂದಿ ಮನಸ್‌ಡ್, ಆತಾತ್ ದುನ್ನದ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬೆರಿಕ್ ಪಾಡೊಂದು, ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಪುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ನಮ ದಾಯೆಗ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನುಜ, ಸಮಾಜಡ್ ಇಂಚ ಪೂರಾ ದಾಯೆಗ್ ಆವೊಂದುಂಡು. ಉತ್ತರ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ.

ಕಾಲ ಬದಲಾಂಡ ಅತ್ತ್, ನಮನೇ ಬದಲಾತನಾ ಅಂದ್... ಸತ್ಯ. ಕಾಲ ಏಪಲದಂಚೆನೇ ಉಂಡು, ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್. ವೇಷ, ಭೂಷಣ, ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್, ತಿನ್ಪಿ ತೆನಸುಲು ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್, ಅಂಚಾದ್ ರೋಗ ರುಜಿನೊಲು ಜಾಸ್ತಿಯಾದ್ 90 ವರ್ಷೊಡ್, ಪೋಪಿನಕ್ಲು 40, 45 ಆವನಗನೇ ಜೀವ ಬುಡೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ದೂರದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪೋಯಿನ ಜೋಕ್ಲು, ಅವುಲು ಪಾರ್ಟಿ,

ಗೀರ್ಟಿ, ಮಲ್ತೊಂದು ಅರೆಬರೆ ಡ್ರೆಸ್ ಪಾಡೊಂದು, ತನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆನ್, ತಾನೇ ಹರಾಜು ಮಲ್ತೊಂದು, ಕಡೆಕ್ಕೊಂಜಿದಿನ ತನ್ನ ಜೀವೊನೇ ಕಳೆವೊನ್ನ ಏತೋ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ನಮ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ತೂವೊಂದುಲ್ಲ. ಅಂಚಿರ್ದ್ ಕಲ್ಪುನ ಗೊಡವೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ, ಇಂಚಿರ್‌ದ್ ತನ್ನ ಕಾರ್‌ಡ್ ತಾನ್ ಉಂತುದು, ತನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ತಾನೇ ಕಟ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ನೆಂಪುಲಾ ಇಜ್ಜಂದೆ, ವಟ್ಟಾರೆ ಬದ್ಕ್‌ದ್ ತನ್ನ ಜೀವನೊಗೇ ಇತಿಶ್ರೀ ಪನ್ಪಿನ ಅವೆತೋ ಜೋಕ್ಲೆನಾ ನಮ ತೂತ. ಉಂದು ಮಾತಾ ನಮಕ್ ಬೋಡಾ...

ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರುಡೇ ಇತ್ತೊಂದು ನಾಲಕ್ಷರ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಜೀವನೊಗು ಆದಾರ ಆಪಿನಂಚಿನ ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಬೇಲೆ ಆಂಡಲಾ ಮಲ್ತೊಂದು, ಸಂಸಾರದೊಟ್ಟಿಗೆ ತೆಲಿಕೆ, ನಲಿಕೆಡ್ ಬದ್ಕುನ ಪೊರ್ಲುದ ಜೀವನ ಅತ್ತೇ. ಕಂಡ ಸಾಗೊಳಿ ಮದತ್‌ದ್ ದೂರದ ವಿದೇಶೊಗು ಪೋದು, ಕಾಸ್ ಮಲ್ಪುನ ಆ ದೇಶೊಡು ಇಪ್ಪುವೆರ್ ಇತ್ತೆದ ಯುವಪೀಳಿಗೆ. ಕೃಷಿತ ಬಗ್ಗೆ ದಾದ ಕೇಂಡಲಾ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುಜಿ. ದುಂಬುದ ಆ ಕಾಲನೇ ಪೊರ್ಲು, ಆ ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಪೊರ್ಲು. ಕೈಕುರುವೆ, ಕಂಚಡ್‌ಪೆ, ಬಾರ್ ಪರಾವುನ ತರ್‌ಂಬುಚ್ಚಿ, ಕೈಪುಳು, ಉಜ್ಜೆರ್, ಸೇರ್, ಪಾವು, ಕಲಸೆ, ಬಲ್ಲ, ಉಂದು ಪೂರಾ ಅಳಿದಳಿದ್ ಪೋವೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ದಾದಂದೇ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ.

ನನ ನಂಬಿಕೆಳೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪನೊಡಾಂಡ ಕೆಲವೊಂಜಿ ವಿಚಾರೊಳು, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಂದ್ ತೋಜಿಂಡಲಾ ಅಯಿತ ಪಿರವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಯಿನ ಸತ್ಯ ದೆಂಗ್‌ದಿಪ್ಪಿನವು ನಿಜ. ನೇಮ, ಕೋಲ, ಅಂಕ ಆಯನ, ಕಂಬುಲ ಉಂದು ಪೂರಾ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೆರ್ಮೆದ ಆಚರಣೆಳು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕುಲಕಸುಬುದಕ್ಲೆನ ಅಕ್ಲೆನವೇ ಆಯಿನ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ನಂಬಿಕೆಲು ಉಂಡು.

ಉದರ್ಮೆಗ್ ಮದಿಮೆ, ಬಯಕೆ, ಮಾಮಿತಮ್ಮನ, ಆಟಿದ ತಮ್ಮನ, ಮದಿಮಾಳಮದ್ದೆ ಇಂಚಪೂರಾ. ದುಂಬುದ ಕಾಲಡ್ ಮದಿಮಾಳ್ ಮದಿಮೆಗ್ ದುಂಬು ಕರಪತ್ತಾವುನಿ ಪಂಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ಪೋದು ಪೊಂಜೊವಾನಗ, ಅಳೆನ್ ತಾರೆದ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕಡ್ಯಡ್ ತರೆಕ್ ನೀರ್‌ದ ಧಾರೆ ಪತ್ತುನ ಕ್ರಮ ಒಂಜಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. 7 ದಿನ ಕರಿಬೊಕ್ಕ ಆಳೆನ್ ಮದಿಮಾಳೆನಲೆಕ್ಕ ಅೖತ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ತಮ್ಮಲೆ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪಿನ ಕ್ರಮ. ಇತ್ತೆ ಏರಾಂಡ ಈ ಆಚರಣೆನ್ ತೂತರಾ...?

ದುಂಬುದ ಹಿರಿಜೀವೊಳು ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಡ್ ಒಂಜಿ ಮದಿಮೆದ ಶುಭಕಾರ್ಯ ನಡಪೋಡಾಂಡ, ರಡ್ಡ್ ಕುಟುಂಬದಕ್ಲುಲಾ ಸೇರ್‌ದ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಲು, ಪಗತ್‌ದ್ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಭಂದೊನು ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನೆಕ್ಕ್ ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಇತ್ತೆ ಅಂಚಿತ್ತಿ ನಂಬಿಕೆಲೆಗ್ ಬಿಲೆ ಓಲುಂಡು? ಕೋಡೆ, ಪೊಣ್ಣು ತೂದು, ಇನಿ ಮದಿಮೆ ಆದ್, ಎಲ್ಲೆ ಆ, ಮದಿಮೆ ಪೊಳಿಂಡ್‌ಗೆ ಪನ್ಪಿಂಚಿ, ಸುದ್ದಿನ್ ನಮ ಪೂರಾ ಕೇನೊಂದುಲ್ಲ. ಸಿನೇಮದಲೆಕ್ಕನೇ ಆದ್ ಪೋತುಂಡು.

ಅಂಚೆನೇ ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆ ತೆನಸ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಪನಿಯೆರೆ ಪೋಂಡ ಆಟಿದ

ತಿಂಗೊಳು ಪಂಡ ಬಂಗದ ತಿಂಗೊಳು (ಮರಿಯಾಲ) ಬೇಲೆ ಕಮ್ಮಿ ತೆನಸ್ ಜಾಸ್ತಿ. ಉಪ್ಪಡ್ ಪಚ್ಚಿಲ್, ಪೆಲತರಿ, ನೀರ್‌ಡ್‌ಪಾಡ್ದಿನ ಕುಕ್ಕುದ ಚಟ್ನಿ, ಕೊಂಜಿದ ಚಟ್ನಿ, ತೇವು, ತೇಟ್ಲ ತೇರೆದ ಕೊಡಿತ ಚಟ್ನಿ, ಪತ್ರೊಡೆ, ಕನಿಲೆ, ನರ್ತೆ, ಲಾಂಬು, ಇಂಚ ಮಾತಾ ಉಂಡು. ಕೆಲವು ಆಚರಣೆನ್‌ಲಾ ನಮ ಮದಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಪೊಲಿ ಲೆಪ್ಪುನು, ದಿಪಾವಳಿ ಪರ್ಬಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಮಿೊಪುನು, ಆಟಿದ ಕಳೆಂಜೆ, ಕಂಗೊರ್ಲು, ಅಷ್ಟಮಿ, ಚೌತಿ, ಇಂಚ ಪೂರಾ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಳು ತುಳುವೆರಾಯಿನ ನಮಡ ಇತ್ತಿನವು. ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿದ ಕಡೆಟ್ ಮಾತ್ರ ಉಂದು ನೆಗತ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು. ಆಚರಣೆ ನಂಬಿಕೆಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಪನೆರೆ ಪೋಂಡ ಅವೇತೋ ಸಮಯಲಾ ಯಾವಂದ್.

ಕೆಲವೊಂಜಿ ನೆಂಪುದೀವೊಡಾಯಿನ ನಂಬಿಕೆಲು

ಮುತ್ತೇಸಿ ಪೊಂಜೊಳೆಗ್ ತುಳಸಿ ಕೊರ್ರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ
ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿ ಪೋಯೆರೆ ಬಲಿಗೆ
ದುಡ್ಡುಡು ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ
ದತ್ತಕೈಯಿಟ್ ದುಡ್ಡು ಕೊರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ
ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋನಗ ಪುನ ಎದುರು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆಗೆ
ಮಡೆಕೈಯಿಟ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಹಾಕೆರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ
ತಡ್ಯಡ್ ಅಪೆಕ್, ಇಪೆಕ್ ಕಾರ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಉಂತೆರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ
ನುಪ್ಪುದ ಬಟ್ಟಲ್ ಕಾರ್‌ಡ್ ದಂಟೆರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ
ಭರಣಿ ನಕ್ಷತ್ರಡ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಂಡ ಧರಣಿ ಅಳ್‌ಬೆಗೆ
ಕಟ್ಟದ ಕೋರಿಲ, ಬಲ್ಲ್‌ಲ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ
ಕೈಕಂಜಿಳೆಗ್ ಮಯಿಪು ಸೂಡಿ ಮುಟ್ಟಾಯರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ
ಪಿದಾಡ್ದ್ ಪೋನಗ ಓಡೆಗ್‌ಂದ್ ಕೇನರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ

ಪನೆರೆ ಪೋಂಡ ಅವೆತೋ ವಿಚಾರೊಳು ಉಂಡು. ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಕುಡರಿರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿದ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಬುಳೆಯಿನಕ್ಲು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೊರ್ಲ ಗಂಟ್‌ದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್‌ಲೆನ್ ಒರಿತೊಂದು ತೆಲ್ತ್‌ನಲ್ತ್‌ದ್ ಬದ್ಕ್‌ಗ್, ಆ ಪೊರ್ಲ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ನನದ ಪೀಳಿಗೆಗ್‌ಲಾ ಒರಿತೊನುನ ಭಾಗ್ಯೊನು ಆ ದೇವೆರ್ ಕೊರಡ್‌ಂದ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ನಟ್ಟೊನುಗ

ಸರ್ವೇಜನ ಸುಖಿನೊ ಭವಂತು

ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾಯಿ ಕಜ್ಜೊಲು

6-7-2019 ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ಆಚರಣೆ ವರ್ಷೊಡುಪ್ಪು ಸಂದರ್ಭೊಡು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುತ್ತಲಾ ಅಗರ್ ಪಾಡುನ ಬೇಲೆದ ಗುದ್ದಲಿ ಪೂಜೆ ಕಾಂಡೆ 9.00 ಘಂಟೆಗ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಲೆನ ಸಂಸದೀಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಶಾಸಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜ, ಮಂಗಳೂರು ನಗರ ದಕ್ಷಿಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸ್ ಕಾಮತ್ ಬೊಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಶಾಸಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಹರೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಒಟ್ಟಾದ್ ಗುದ್ದಲಿ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತ ಮುಖಾಂತ್ರ ಬೇಲೆಗ್ ಚಾಲನೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿ ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ, ಮಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆದ ಮಾಜಿ ಮಹಾಪೌರೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ದಿವಾಕರ್, ಶ್ರೀ ಶಶಿಧರ್ ಹೆಗ್ಡೆ, ವಿರೋದ ಪಕ್ಷದ ಮಾಜಿ ನಾಯಕೆ ಶ್ರೀ ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಯಿ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ್ ನಿಸರ್ಗ, ಶ್ರೀ ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯರಾಯಿ ಶ್ರೀ ತಾರನಾಥ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್, ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರ, ಶ್ರೀ ಬೆನೆಟ್ ಅಮ್ಮಣ್ಣ, ಮಾತಾ ಕಛೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಲು ಅತ್ತಂದೆ ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿತ್ತೆರ್. ಗುದ್ದಲಿ ಪೂಜೆ ನಡತಿಬೊಕ್ಕ ಮೀಟಿಂಗ್ ಹಾಲ್‌ಡ್ ಪಾತೆರಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಲೆನ ಸಂಸದೀಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಳಾಯಿ ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಶಾಸಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸ ಕಾಮತೆರ್ ಅಗರ್‌ದ ಬೇಲೆಗ್ ತನ್ಕುಲೆ ಶಾಸಕೆರೆ ನಿಧಿಡ್ದ್ ತಲಾ 5 ಲಕ್ಷಗಳ ಅನುದಾನೊನು ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ಪುವ ಪಂಡ್ದ್ ಪಂಡೆರ್. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ಶಾಸಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಹರೀಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರ್ರ್ ರೂ. 2ಲಕ್ಷದ ಅನುದಾನೊನು ದುಂಬೇ ಬುಡುಗಡೆ ಮಳ್ತ್‌ದೆರ್.

8-7-2019 ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಂಗಳೂರು ಮೊಕ್ಲೆನ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ಪದವಿ ತರಗತಿಲೆ ಪಟ್ಯೊ : ಒಂಜನೆ ಚತುರ್ಮಾಸದ ಕಾವ್ಯೊ ಬೊಕ್ಕ ಗದ್ಯೊದ ಕೋಪೆ ಸಿರಿದೊಂಪ-ತುಡರ್ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಬುಡುಗಡೆ ಲೇಸ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್‌ರ್ರ್ ಶ್ರೀ ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನ ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ.ಪಿ.ಸ್. ಯಡಪಡಿತ್ತಾಯ ಪತ್ಯ ಬೂಕುನು ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ್ ರೈ, ಬಿ. ತುಳು ಬರವುದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ದ ಬಗೆಟ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಳ್ತೆರ್. ವಿಶ್ರಾಂತಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ.ವಿವೇಕ ರೈ ಸಿರಿದೊಂಪ ತುಡರ್ ಒಂಜೆತ್ತ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತೆರ್. ಪ್ರಧಾನ

ಸಂಪಾದಕೆರಾಯಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಶಿವರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಿರಿದೊಂಪ ಪಠ್ಯ ರಚನೆದ ಬಗೆತ ವಿವರಣೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಬೂಕುದ ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕೆರಾಯಿ ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು, ಪಠ್ಯ ಕಜ್ಜೊನು ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಡಾ. ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ, ಸದಸ್ಯ ಸಂಚಾಲಕೆ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ನೀರುಮಾರ್ಗ ವೇದಿಕೆಡಿತ್ತೆರ್. ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಸುರುಟ್ಟು ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಬೇಟಿ ಕೊರಿನ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸುರುತ್ತ ತೌಳವ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ ಎಡಪಡಿತ್ತಾಯೆರೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪರವಾದ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಪಠ್ಯ ತಯಾರಿಡ್ ಪೊರ್ಬಿನ ಪ್ರೊ ಶಿವರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ, ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು ಮೊಗಲೆಗ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿದಕಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಠ್ಯೊಗು ಲೇಖನ ಬರೆತಿ ಲೇಖಕೆರ್‌ನಗಲೆಗ್, ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಪದವಿಡ್ ಬಿ.ಎ. ತುಳು ಪಠ್ಯನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊಂಡಿ ಕಾಲೇಜ್‌ದ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆರೆಗ್‌ಲಾ ಗೌರವ ಮಲ್ತ್ಂಡ್.

19–7–2019 ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಯೋಜಕತ್ವೊಡು ಅಭಿಮತ ಟಿ.ವಿ.ದಕಲ್ನ ಸಹಯೋಗೊಡು ಸಂಘ ಜನತಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಡ್ಯನಡ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಆಟಿದ ಕೂಟ ಅಚರೆನೆ ಸಲುವಾದ್ ತುಳುವೆರೆ ಬೊಲ್ಪುಕೂಟ ಇಟ್ಟೆಲ್‌ದಕುಲು ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತಿನ ಇಡೀ ದಿನತ್ತ ತುಳು ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋ ಜನತಾ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜ್ ಅಡ್ಯನಡ್ಕಡ್ ನಡತ್ತ್ಂಡ್.

23–7–2019 ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಕೂಟ ಭದ್ರಾವತಿ ಮೊಕ್ಲೆನ ಸೇರಿಗೆಡ್ ವರ್ಸೊದ 'ತುಳು ಉತ್ಸವ 2019' ಭದ್ರಾವತಿದ ನ್ಯೂಟೌನ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪು ಭಂಟರ ಭವನೊಡು ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ತ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಭದ್ರಾವತಿ ವಿಧಾನ ಸಭಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಕೆ. ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಭದ್ರಾವತಿ ತುಳುಕೂಟದ ಗುರ್ಕಾರ್ರ್ ಆಯಿ ಡಾ. ಯು. ಕರುಣಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನ ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಕಡೆಕ್ಕ್ ತುಳುಕೂಟದಕಲೆಡ್ದ್ ತುಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕೆಲವು ಪದುಕೆರ್ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ಪಾಲ್ ದೆತ್ತೊಂಡೆರ್.

26–7–2019 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿ ಚಾವಡಿಡ್ ಚಾವಡಿ ತಮ್ಮಣ ಬೊಕ್ಕ ಪಾತೆರಕತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಚಾವಡಿ ತಮ್ಮನ ಪಡೆಯಿನಾರ್ ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬರಹಗಾರೆರ್ ಆಯಿ ಶ್ರೀ ವಸಂತ ವಿ. ಅಮೀನ್. ತುಳು ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ರಿಚರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಲಿನೊ ಮಾನಾದಿಗೆದ ಮದಿಪು ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳು ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾಯಿ ಡಾ. ಸಂಜೀವ ದಂಡಕೇರಿ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನೊನು ಅಕಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರ್ ಶ್ರೀ ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ.ಬಿ. ಸದಸ್ಯ ಸಂಚಾಲಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಎ. ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರಾ ವೇದಿಕೆಡಿತ್ತೆರ್. ಅಕೇರಿಡ್ ತಮ್ಮನ ಪಡೆಯಿನರೆನ ಜತೆಟ್ ಸಂವಾದ ನಡತ್ಂಡ್.

31–7–2019 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿ ಚಾವಡಿಡ್ 27–7–2019 ದಾನಿ ನಮನ್ ಬುಡ್ದು ದೇವರೆ ಪಾದ ಸೇರಿನ ಪೆರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಏರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವ ಬೊಕ್ಕ 28–7–2019 ದಾನಿ ದೇವೆರೆ ಪಾದ ಸೇರಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮಾಜಿ ಗುರ್ಕಾರ್ರ್ ಆಯಿ ಎಂ.ಕೆ.ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್‌ರೆನ ನೆಂಪುಡು ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಸಭೆ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅದ್ಯಕ್ಷೆರ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಸದಸ್ಯರ್‌ನಕುಲು ಅತ್ತಂದೆ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಅಭಿಮಾನಿಲು ಈ ಸಭೆಟ್ಟ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್.

ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನ
ಸಂಪಾದಕೆರ್, ಮದಿಪು

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಕುಲು

ವರ್ಷ	ಕ್ಷೇತ್ರ	ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತೆರ್ನ ಪುದರ್
1995–1996	ಸಾಹಿತ್ಯ	1. ದಿ.ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ
		2. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್
1996–1997	ಸಂಶೋಧನೆ	3. ದಿ. ಪ್ರೊ ಕು.ಶಿ ಹರಿದಾಸ ಭಟ್
	ಸಾಹಿತ್ಯ	4. ದಿ.ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	5. ಶ್ರೀ ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	6. ದಿ. ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್
1997–98	ಸಾಹಿತ್ಯ	7. ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
	ಸಂಶೋಧನೆ	8. ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್
	ನಾಟಕ–ಚಲನಚಿತ್ರ	9. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಟೈಲರ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	10. ದಿ. ಮಲ್ಪೆ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ
1998–99	ಸಾಹಿತ್ಯ	11. ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	12. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	13. ದಿ.ಮಂಕುಡೆ ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	14. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಲೀಲಾವತಿ
1999–2000	ಸಂಶೋಧನೆ	15. ಡಾ ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
	ಸಾಹಿತ್ಯ	16. ಶ್ರೀ ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	17. ಶ್ರೀ ಕೋಳ್ಯೂರ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	18. ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ
2000–2001	ಸಾಹಿತ್ಯ	19. ದಿ. ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್
	ಸಂಶೋಧನೆ	20. ಡಾ ಸುಶೀಲಾ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	21. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ರಾವ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	22. ದಿ. ಪುಳಿಂಚ ರಾಮಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ
2001–2002	ಸಂಶೋಧನೆ	23. ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	24. ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	25. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಪೆ ರಾಮದಾಸ ಸಾಮಗ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	26. ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
2002–2003	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	27. ಡಾ. ಕೆ. ವಸಂತ ಮಾಧವ
	ಸಾಹಿತ್ಯ	28. ಶ್ರೀ ಏರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	29. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶೀನಪ್ಪ ಭಂಡಾರಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	30. ಡಾ ಪಿ. ಸಂಜೀವ ದಂಡಕೇರಿ
	ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ	31. ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಗ ಮುಂಬೈ
2003–2004	ಸಂಶೋಧನೆ	32. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮುಕುಂದ ಪ್ರಭು
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	33. ಪ್ರೊ ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	34. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ

	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	35. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ವಾಮನ
	ಜಾನಪದ	36. ಶ್ರೀ ಬಾಬು ಪರವ
2004	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	37. ಡಾ ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
	ನಾಟಕ ಚಲನಚಿತ್ರ	38. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ
	ಜಾನಪದ	39. ದಿ ಲೋಕಯ ಪಂಬದ
2005	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	40. ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	41. ಶ್ರೀ ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್
	ಜಾನಪದ	42. ಶ್ರೀ ಐತಪ್ಪ ಮಾರು ಪಂಬದ ಚಿಪ್ಪಾರ್
2006	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	43. ಡಾ ವಾಮನ ನಂದಾವರ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	44. ಶ್ರೀ ರಾಮದಾಸ್ ದೇವಾಡಿಗ
	ಜಾನಪದ	45. ಶ್ರೀ ಮಾಚಾರು ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ
2007	ಸಾಹಿತ್ಯ	46. ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	47. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ರಾವ್ ಬೋಳೂರು
	ಜಾನಪದ	48. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಣ್ಣಕ್ಕ ಬಂಗ್ಲೆಗುಡ್ಡೆ
2008	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	49. ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	50. ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್
	ಜಾನಪದ	51. ಶ್ರೀ ದಾಸು ಬಂಗೇರ
2009	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	52. ಡಾ. ಟಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	53. ಶ್ರೀ ಭೋಜ ಸುವರ್ಣ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	54. ಶ್ರೀ ಕಾಂಚನ ಸಂಜೀವ ರೈ
2010	ಸಾಹಿತ್ಯ	55. ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	56. ಶ್ರೀ ಶಾಂತರಾಮ್ ಕಲ್ಲಡ್ಕ
	ಜಾನಪದ (ಪಾಡ್ದನ)	57. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೊರಪೊಳು
2011	ಸಾಹಿತ್ಯ	58. ಬೋಳ ಚಿತ್ತರಂಜನ್ ದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ
	ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ	59. ಶ್ರೀ ಜೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ
	ತುಳು ಸಿನಿಮಾ	60. ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
2012	ಸಾಹಿತ್ಯ	61. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
	ನಾಟಕ – ರಂಗಭೂಮಿ	62. ಶ್ರೀ ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ
	ಸಿನಿಮಾ	63. ರಿಚಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲಿನೊ
2013	ಸಾಹಿತ್ಯ	64. ಶ್ರೀ ಮನು ಇಡ್ಯಾ ಸುರತ್ಕಲ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	65. ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ ಬೆಳ್ಳಾರೆ
	ಜಾನಪದ	66. ಶ್ರೀ ಗೇರ್ತಿಲ ದೇವು ಪೂಜಾರಿ
2014	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	67. ಡಾ. ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್
	ನಾಟಕ	68. ಶ್ರೀ ಎಮ್. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್
	ಸಿನಿಮಾ	69. ಶ್ರೀ ರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ
2015	ಸಾಹಿತ್ಯ	70. ಡಾ. ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಡೆ
	ಜಾನಪದ	71. ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಪರವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	72. ಶ್ರೀ ಬೇತ ಕುಂಞ ಕುಲಾಲ್

2016	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	73. ಶ್ರೀ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
	ನಾಟಕ	74. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ
	ಸಿನಿಮಾ	75. ಶ್ರೀ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ
2017	**ಯಕ್ಷಗಾನ**	76. ಡಾ. ಎನ್. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಿಮಂತೂರು
	ನಾಟಕ	77. ಶ್ರೀ ಸೇಸಪ್ಪ ಪಂಬದ ಮಂಜನಾಡಿ
	ಸಾಹಿತ್ಯ	78. ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್
2018	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	79. ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತಾ ರೈ
	ನಾಟಕ	80. ಶ್ರೀ ರತ್ನಾಕರ್ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
	ಸಿನಿಮಾ	81. ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ ವಿಜಯ್ (ಕೋಕಿಲಾ)

ಬೂಕು ಇನಾಮು ಗೆಂದಿನಕುಲು

ಕ್ರಸಂ.	**ಪ್ರಕಾರ**	**ಗ್ರಂಥ ಲೇಖಕರು**
1992–1994		
ಕಾವ್ಯ	ತುಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊ	ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ
ಕಥೆ	ಒಸಯೊ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ಕಾದಂಬರಿ	ನಾಣಜ್ಜೆರ್ ಸುದೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್	ಕೆ. ಮಹಾಲಿಂಗ
ನಾಟಕ	ಕಪ್ಪು ನೆತ್ತೆರ್	ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ
ಅನುವಾದ	ಅಸೆನಿ ಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೋ ಜೋಗಿ	ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳು ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆಗಳು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	Tulu Dialectics	ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ
1994–1995		
ಕಾವ್ಯ	ನಾಗಸಂಪಿಗೆ	ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ
ಕಥೆ	ಕರಿಯವಜ್ಜೆರೆನೆ ಕತೆಕುಲು	ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ
ಕಾದಂಬರಿ	ಕುದುರುದ ಕೇದಗೆ	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ನಾಟಕ	ಬೂದಮ್ಮನ ಬಿಸ್ರಾತಿಕೆ	ಶಾರದಾ ಆರ್. ರಾವ್
ಗದ್ಯ	ತಿರ್ಗಾಟದ ತಿರ್ಲ್	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಅನುವಾದ	ಭರತನ ಮೋಕೆ ಬೊಕ್ಕ	
	ಮಾಯೆದ ಶೂರ್ಪನಕಿ	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐತಿಹ್ಯಗಳು	ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ರೈ
1995–1997		
ಕಾವ್ಯ	ಪದರಂಗಿತ	ಪ್ರಮೋದ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ
ಕಥೆ	ಮನಸ್ಸ್ ಬದಲಾನಗ	ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ಕಾದಂಬರಿ	ಚಂದ್ರಳ್ಳಿಡ್ ಬೊಳ್ಪಾಂಡ್	ಸಂಕಲಕರಿಯ ಕೃಷ್ಣಸಾಲ್ಯಾನ್
ನಾಟಕ	ಪಿಲಿಪತ್ತಿ ಗಡಸ್	ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ
ಗದ್ಯ	ಪಣೆ ಪಣೆ ತುಡರ್	ಮ. ವಿಠಲ ಪುತ್ತೂರು

ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತೌಳವ	ಪುಂಡಿಕಾಯಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಭಟ್
1997–1998		
ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಬಾನೊ ತೋರೊಂದುಂಡು	ಎಸ್. ಪಿ. ಮಂಚಿ
ಕತೆ	ಡೋಲು	ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
ಕಾದಂಬರಿ	ಪರಶುರಾಮ ದೇವೆರೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಈ ತುಳುನಾಡ್	ಮ. ವಿಠಲ ಪುತ್ತೂರು
ನಾಟಕ	ಎರುಮ್ಮೆಂದೆ	ಎ. ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರ
ಗದ್ಯ	ದೇಸಾಂತ್ರೊಡು	ಡಿ. ಸುವಾಸಿನಿ ಹೆಗ್ಡೆ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ನೋಟಗಳು	ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ಅನುವಾದ	ಪುರುಷೆ	ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರ
1998–1999		
ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ	ಡಿ. ವೇದಾವತಿ
ಕಾದಂಬರಿ	ಮೂಜಂಜ ಆನಗ	ಜಿತು ನಿಡ್ಲೆ
ನಾಟಕ	ಬದಿ	ಕೆ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗದ್ಯ	ಪಿರ ತಿರ್ಗ್ ತೂನಗ	ಎಸ್.ಬಿ. ಕುಂದರ್
ಅನುವಾದ	ಪುರಂದರ ದಾಸೆರೆ ಪದೊಕುಲು	ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಕಲ್ಕುಡ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ	ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
1999–2000		
ಕವಿತೆ	ಅಜನೆ	ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
ನಾಟಕ	ಸತ್ಯ ನೆಗಪುನಗ	ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ತುಳುಡ್ದು ಅನುವಾದ	ಯಾರಿಗೆ ಯಾರುಂಟು?	ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ
ತುಳುಕು ಅನುವಾದ	ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು	ಶೀಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ
ಗದ್ಯ	ಪೂವರಿ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ಕನ್ನಡ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಆಟಗಳು	ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು
ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ	ತಾಟಿ ತೆಂಬರೆ	ಪ್ರಮೋದ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ
2000–2001		
ಕವಿತೆ	ಗಗ್ಗರೊ	ಭಾಸ್ಕರ ಭಂಡಾರಿ ಮಜಿಬೈಲು
ಕಥೆ	ತನಿಕೆ	ಶಂಕರ ಖಂಡೇರಿ
ಕಾದಂಬರಿ	ಕಡಲ ಬರಿತ ಕಾಂಜರಣ್ಣೆ	ಬಿ.ಪಿ. ಕೋಡಿಬೆಂಗರೆ
ನಾಟಕ	ಬೀರೆ ದೇವು ಪೂಂಜೆ	ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗದ್ಯ	ಪಳಂತುಳು ಕಾವ್ಯ	ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ	ಪುಟ್ಟುದಿನ	ರಮೇಶ್ ಉಳಯ ಅಡ್ಯನಡ್ಕ
ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ	ಭೂತಾರಾದನೆ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ	ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಯದುಪತಿ, ರಾಜಶ್ರೀ
ಇತರ ಭಾಷೆಯಿಂದ		
ಅನುವಾದ	ಋಣ ಕಡ್ಪೆರಾವಾ	ಶಾರದಾ ಆರ್. ರಾವ್
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		

ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಅನ್ವೇಷಣೆ	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೆಕೋಲು
ಇಂಗ್ಲಿಷ್–ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಒಲಸರಿ(ಅನುವಾದ)	ಎಂ.ಅಶೋಕ ಆಳ್ವ ಎನ್. ತಿರುಮಲೇಶ್ವರ ಭಟ್
2001–2002		
ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಮಾಣಿಗೆರಡ್ ಪಾತೆರೊ	ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್
ಕತೆ	ಪರಿವರ್ತನೆ	ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ರೈ
ಕಾದಂಬರಿ	ಯುಗ ಮಗ್‌ರ್ನಗ	ಜಾನಕಿ ಎಂ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ನಾಟಕ	ಬೊಜ್ಜ	ನಂದಳಿಕೆ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗದ್ಯ	ಕರಜನ	ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಕನ್ನಡ– ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡಿನ ಜೈನಧರ್ಮ	ಎಸ್.ಡಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ	ಅಪ್ಪೆಗ್ ಬಾಲೆದ ಓಲೆ	ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ
2003		
ತುಳು ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಕತೆ ಆಯೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲೈವೆರ್	ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ
ತುಳು ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿ	ಪೂ ಪೊದ್ಲೊಲು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
ತುಳು ನಾಟಕ ಗದ್ಯ	ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು	ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ರೈ
ಅನುವಾದ	ಕರಿಯವಜ್ಜನ ಕತೆಗಳು	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡುಂ ಭಾಷಯುಂ ನಾಟ್ವರಿವುಂ	ಪಿ. ರಾಘವನ್
2004		
ತುಳು ಕಾವ್ಯ	ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ	ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ರಡ್ಡ್ ಕುದುರುದ ನಡುಟು	ಕೇಶವ ಸಂಕಮಾರ್
ತುಳು ನಾಟಕ	ಕೋರ್ದಬ್ಬು ತನ್ನಿಮಾನಿಗ	ಯು.ಆರ್. ಚಂದರ್
2005		
ಅನುವಾದ	ಸುರಗಿಯ	ಅ. ಚಂದಯ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಕುಡಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ	ಡಾ. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕ	ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟ
ತುಳು ನಾಟಕ	ಸತ್ಯದ ಸಿರಿ	ಜಗದೀಶ ಶೆಟ್ಟಿ
2006		
ತುಳು ನಾಟಕ	ಮೈಮೆ	ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ
ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಕತ್ತಲಿನಿಂದ	ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಮರಿಕೆ
2007		
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಪೊಸ ಒಸರ್	ಶಶಿರಾಜ್ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
ತುಳು ಅನುವಾದ	ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು	ಭಾಸ್ಕರ ಭಂಡಾರಿ ಮಜಿಬೈಲು
2008		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಬಿನ್ನೆದಿ: ತಮ್ಮಲೆ ಅರುವತ್ತ ಕಟ್ಟ್–ಸಿರಿಪಾಡ್ದನ	ಬೋಳ ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ನಾಟಕ	ತಂಬಿಲ –ನಾಟಕ	ನಾಗರಾಜ ಗುರುಪುರ
ಕಾದಂಬರಿ	ಮಿತ್ತಬೈಲ್‌ಯಮುನಕ್ಕ ಕಾದಂಬರಿ	ಮೂಲ ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ: ಅನು: ಮುಹಮ್ಮದ್ ಕುಳಾಯಿ

2009		
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಕನ್ನೆಗ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ದೇಸಾಂತರೊ	ಲಲಿತಾ ರೈ
ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಮೌಖಿಕ ಸಂಕಥನ	ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು
2010		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳು ನಾಡವರ ಸಮಾಜ	ಬಿ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆ
ನಾಟಕ	ಮಾಯೆಯ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು	ಕೇಶವ ಕುಡ್ಲ
ಕಾದಂಬರಿ	ತನ್ನೆ ತೋಡುದ ಸೊನ್ನೆ	ವಿಜಯಾ ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಸಾಲೆತ್ತೂರು
2011		
ಕಥಾ ವಿಭಾಗ	ಒಂಜಿ ಕುಂದು ನಲ್ಪ ಕತೆಕುಲು	ಡಾ.ಅಶೋಕ್ ಆಳ್ವ
ಕಾದಂಬರಿ ವಿಭಾಗ	ಸತ್ಯದೃಷ್ಟಿ	ಮುತ್ತಿಗೆ ಪದ್ಮನಾಭ ರೈ
ನಾಟಕ ವಿಭಾಗ	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ	ರತ್ನಾಕರ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
2012		
ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ	ತುಳುನಾಡಿನ ಬಿಲ್ಲವರು	ರಮಾನಾಥ ಕೋಟೆಕಾರ್
ಕವನ ವಿಭಾಗ	ಕೊರಲ್	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಕಥಾ ವಿಭಾಗ	ಸತ್ಯಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲು	ಕೆ.ಈ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ
2013		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಅತ್ತಾವರ ದೈವೊಂಗುಳು	ಪ್ರಶಾಂತ್‌ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟಾರಿ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ಪರಬಾಳ್‌ತ ಪರಿಪಾಳೆಳ್	ಜಯಮ್ಮ ಚೆಟ್ಟಿಮಾಡ
2014		
ಕವನ ವಿಭಾಗ	ಪಾರ್ದನ	ಶಾರದಾ ಎ. ಅಂಚನ್
2015		
ಕವನ	ಬೂಳ್ಯ	ಪಿ.ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಳಿಕೆ
ನಾಟಕ	ಗಾಲ	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಕತೆ	ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಡ್	ವಸಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
2016		
ಅಧ್ಯಯನ	ಪಾಡ್ದನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ವೀರವನಿತೆಯರು	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಕವನ	ಒಯಿಲ್	ಯೋಗೀಶರಾವ್ ಚಿಗುರುಪಾದೆ
ನಾಟಕ	ಬರ್ಬರಿಕ	ಶಶಿರಾಜ್ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
2017		
ಅಧ್ಯಯನ	ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಕತೆ	ಗಗ್ಗರ	ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಕವನ	ಪಡಿಪ್ಪಿರೆ	ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ
2018		
ಕಾದಂಬರಿ	ಕೊಂಬು	ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜಶ್ರೀ ಟಿ. ರೈ, ಪೆರ್ಲ
ಕವನ	ಮಣ್ಣ ಬಾಜನೊ	ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾರಾಮ್ ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ

ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರು	ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ವರ್ಷ
ರೆವೆರೆಂಡ್ ಅಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್	ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	1995
ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರ್	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	1995
ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಯೆರ್	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ	1995
ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್	ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	1995
ಎನ್.ಎ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್	ಅ. ಬಾಲಕ್ರಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	1995
ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ	ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ	1996
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆರ್(ತುಳು)	ನಾ.ವುಜಿರೆ	1996
ಎನ್. ಎಸ್ ಕಿಲ್ಲೆ(ನಾರಾಯಣ)	ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ	1996
ಧೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್	ಕೆ.ಲೀಲಾವತಿ	1996
ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ	1997
ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ,	ಡಾ.ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್	1997
ವಿಶು ಕುಮಾರ್	ಬಿ.ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	1997
ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ(ತುಳು)	ಎನ್. ರಘನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	1997
ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	ಡಾ. ಎಂ.ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	1998
ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೇಟ್ರ್,	ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	1998
ಬಿ.ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್	ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು	1998
ನವಯುಗದ ಹೊನ್ನಯ ಶೆಟ್ರ್	ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ	1999
ಕು.ಶಿ ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್	ಡಾ.ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು	2001
ಅ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ	2002
ಕಲಾ ತಪಸ್ವಿ ಕೆ.ಕೆ.ಹೆಬ್ಬಾರ್	ಡಾ.ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಂಬಯಿ	2002
ಡಾ.ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2003
ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ	ಡಾ.ಕೆದಂಬಾಡಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ	2004
ಕೆಲಿಂಜೆ ಸೀತರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್	ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ (ವಿಕುಭ) ಹೆಬ್ಬಾರಬೈಲು	2007
ಕೆ.ಲೀಲಾವತಿ,	ಶ್ರೀ.ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಎಂ.ರೋಹಿಣಿ	2007
ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಅಮೀನ್	2008
ಕೆ.ಬಿ.ಭಂಡಾರಿ	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2008
ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ(ಕನ್ನಡ)	ಎನ್.ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	2002
ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ	2003
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆ (ಕನ್ನಡ)	ನಾ.ವುಜಿರೆ	2004
ಮುಗೇರರು	ಡಾ.ಕೆ.ಅಭಯ ಕುಮಾರ್	1997
ಬಾಬ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್	ಪಿ. ಡೀಕಯ್ಯ	1997
ನಿಲೆ	ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ	1997
ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ(ತುಳು)	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2007

ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ	ಎ.ವಿ.ನಾವಡ	1998
ಕೋಡ್ದಬ್ಬು	ಡಾ.ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	1998
ಪರತಿ ಮಂಗನೆ	ಕೆ.ಲೀಲಾವತಿ	1998
ಪುಳ್ಕೂರು ಬಾಚೆ	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	1998
ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ	ಕೆ.ಜೆ.ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ	1998
ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ	ಕೆ.ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	1998
ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	1998
ಮಾಯಂದಾಲ್	ಯಶವಂತಿ ಎಸ್ ಸುವರ್ಣ	1998
ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ	ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	1998
ಬಸ್ನಾಲ್	ಕು। ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	1998
ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್	ಡಾ.ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು	1998
ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	1998
ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣೆ	ಡಾ.ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	1998
ಕಣ್ಣ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ	ಕೆ.ಆರ್.ರೈ	1998
ಅಪ್ಪೋದಡ್ಯೆ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	1998
ನಾಗಸಿರಿ	ಕೆ. ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	1998
ಮಾಯೆದ ಪೋಣ್ಣು	ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	1998
ಮುಡಿಪ್ಪೆಯರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ	ಎನ್.ಕೊಯಿರಾ ಬಾಳೆಪುಣಿ	1998
ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	1998
ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕತೆಕ್ಕುಲು	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	1996
ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ	1997
ಉಳ್ಳಾಲ ಇತಿ ಆದಿ	(ಸಂ)ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಕೆ.ಆರ್.ಚಂದ್ರ	1997
ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೋಣ್ಣು	ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	1997
ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ (1998, 2003,	2018
ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬದ		
ಸಿಂಗಾರ್ ಪದೊಕುಲು	(ಸಂ)ಪಿ.ಎಸ್.ರಾವ್	1998
ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ	ಡಾ.ಯು.ಪಿ.ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	1998
ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು	ಡಾ.ಕೆ.ಜಿ.ವಸಂತ ಮಾಧವ	1998
ಜೋಕುಲೆ ದನಿ	(ಸಂ) ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2000
ಮಹಾಭಾರತೊ–ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ	ಪಂಡಿತ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್	2000
ಬಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ	(ಸಂ) ಪಾ.ವೆಂ.ಆಚಾರ್ಯ. ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ	2001
ತುಳು ಲಿಪಿ	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	2001,2004
ತೆಲ್ಪು ತೆಲಿಕೆದ ಕತೆಕುಲು	ಅ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	2002
ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ	ಡಾ.ಕೆ.ವಿ.ಜಲಜಾಕ್ಷಿ	2003
ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ	(ಸಂ)ಮಂ.ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ	2004
ದೇವಿನ ದಿವ್ಯಕತೆಕುಲು	ಪಳನೀರು ವಾಸುದೇವ ಭಟ್ಟ	2004
ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿನ ತುಳು ಜನರ		

ಶುಭಾಶುಭಾ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು	ಫಕೀರ ಎಮ್. ಮುಲಾಯ	2004
ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ		
ಕಟ್ಟು–ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನ ನಿರೂಪಣೆ	ಎನ್. ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ್	2004
ತುಳು ಸೋಮೆಶ್ವರ ಶತಕೋ	ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ	2004
ಐಸ್‌ಲೆಟ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಪೈನ್	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್	2004
ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ		2004
ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿ		
ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ	(ಸಂ) ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2004
ತುಳು ಕೇನ್ದ್ ಓದುದ್ ಬರೆದ್ ಕಲ್ಪುಲೆ	ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	2007
ಕಂಬುರ್ಲದ ಪೇರ್	ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ	2007
ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೊಲಬು	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2008, 2019
ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (ಕನ್ನಡ)	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2007
ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ(ಕನ್ನಡ)	ಎ.ವಿ.ನಾವಡ	2007
ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡ(ಕನ್ನಡ)	ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	2007
ಜೋಗಿ ಪುರುಷರು (ಕನ್ನಡ)	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	2007
ಮಗ ಬರಹ ಕಲಿತ (ಕನ್ನಡ)	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	2007
ಮಾಯಾಂದಾಳ್ (ಕನ್ನಡ)	ಯಶವಂತಿ ಎಸ್.ಸುವರ್ಣ	2007
ತುಳು ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ	ಪು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್ಟ, ಕಟೀಲು	2008
ತುಳು ಲಿಪಿ ಪರಿಚಯ	ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು	2008
ಕಾವೇರಿ	ಡಾ. ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	2008
ತುಳು ಭಾಗವತೋ	ಡಾ.ಪಾದೇಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟ	2008
ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ	ಡಾ.ಎಸ್.ಆರ್. ವಿಘ್ನರಾಜ	2008
ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತೊ	ಡಾ.ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ	2008
ತುಳು ಸಂಶೋಧನೆ	ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ., ಶೇಣಿ	2008
ನೂದು ಕಬಿತೆಲೆ ಗೋಂಚಿಲ್	(ಸಂ)ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ,	
	ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್.ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು	2008
ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಲೇಖನ ಮಾಲೆ	ಡಾ.ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು	2008
(ಮದಿಪು ಲೇಖನೊಲು)		
ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯ	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ	2008
ತುಳು ಕಾವ್ಯೋ	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2008
ಡೆವಿಲ್ ವರ್ಶಿಫ್ ಆಫ್ ತುಳುವಾಸ್		
ಡಾ.ಡೆನ್ನಿಸ್ ಪೆರ್ನಾಂಡೀಸ್	ಎ.ಸಿ.ಬರ್ನೆಲ್,	
ಅವರ ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ	ಪ್ರೊ.ಎ.ವಿ.ನಾವಡ, ಡಾ. ಡೆನ್ನಿಸ್	2008
ಪಾಡ್ದನೊಳು	ಅಗಸ್ಟ್ ಮೆನ್ನರ್	2008, 2019
ತುಳು ಬಾಗವತಾರ್ಥ.	ಡಾ.ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗ ಕವಿ	2008
ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ		
ತುಳುನಾಡಿನ ಕೊಡುಗೆ	ಪ್ರೊ.ತುಕರಾಮ್ ಪೂಜಾರಿ	2008
ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಿಚಯ	ಕೆ.ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	2008

ತುಳು ಗಾದೆಲು	ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು	2008
ತುಳು ಕತಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ	ಡಾ.ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ	2008
ತುಳು ಪಾಡ್ದನೊಳು-ಅಮೀನ್	ಡಾ.ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	2008
ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು	ಜಯಂತಿ ಎಸ್.ಬಂಗೇರ ಮೂಡಬಿದಿರೆ	2008
ಬೆನ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣನ ಕನತ ಕದಿಕೆ	ಡಾ.ರಾಜಶ್ರೀ	2007
ತುಳುನಾಡ್‌ದ ನಲಿಕೆಲು	ಡಿ.ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	2008
ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಪರಿಚಯ	ಡಾ.ನಿಕೇತನ	2008
ದೈವೊಲೆ ಕತೆಕ್ಕುಲು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್	
ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೆಯಿ	ಡಾ.ಹರಿಕ್ರಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ	2008
ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಡಾ.ಅರುಣಕುಮಾರ್ ಎಸ್.ಆರ್	2008
ನಾಟಕೊಲು	ಕೆ.ಕೆ.ಗಟ್ಟಿ	2008
ನಾಲಾಯಿಡ್ಡ್ ನಾಲೂರುಗು	ಡಾ.ಬಿ.ಎ ವಿವೇಕ ರೈ	2009
ನೆಯಿ ಪೇರ್	ಭಾಸ್ಕರ್ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ(ಸಂ)	2009
ಪನ್ನಂಬರೊ	ಯೋಗೀಶ್ ಕಾಂಚನ್, ಬೈಕಂಪಾಡಿ(ಸಂ)	2009
ಭಾರತ ಕಾವ್ಯೋ ಪಾಸಡಿ-1	ಡಾ.ಕಮಲಾಕ್ಷ ಕೆ.	2009
ತುಳು ಅನಂತ ವ್ರತ ಕಥೆ	ಡಾ.ರಾಧಾಕ್ರಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು	2009
ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಹರಿದಾಸೆರ್	ಬಿ.ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾವ್	2009
ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತುಳು ಬಳಕೆ	ಡಾ.ಅಜಕ್ಕಳ ಗಿರೀಶ್ ಭಟ್	2010
ತುಳು ಸಂಸ್ಕ್ರತಿಡ್ ಪುರುಬಾಲೆ	ಎಚ್.ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್	2010
ಕಳಸೆ(ಮದಿಪು 50)	ಡಾ.ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್	2009
ಪೊಸಗಾದೆಲು	ಡಾ.ಅಮ್ರತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	2010
ತುಳುವ ಕ್ರಷ್ಣದೇವರಾಯ	ಡಾ.ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್	2010
ಭಾರತ ಕಾವ್ಯ ಪಾಸಡಿ-2	ಡಾ.ಕಮಲಾಕ್ಷ ಕೆ.	2010
ಬಂಗ್ಲೆಗುಡ್ಡೆ ಸಣ್ಣಕ್ಕೆರನ		
ಬಾಯ್ಪಾತೆರೊದ ಸಾಹಿತ್ಯ	(ಸಂ) ಡಾ.ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು	2010
ಮುಲ್ಕಿ ಸುಂದರ ರಾಮ ಶೆಟ್ರ್	ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ	2011
ನಂದೊಳಿಗೆ ಮುದ್ದಣ್ಣೆ	ನಂದಳಿಕೆ ಬಾಲಚಂದ್ರ ರಾವ್	2011
ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆ	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ	2011
ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯೆರ್	ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ	2011
ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿ	ಮುನಿರಾಜ ರೆಂಜಾಳ	2011
ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ	ವಿ.ಕೆ ಯಾದವ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು	2011
ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ	ಪ್ರಶಾಂತ್ ಅನಂತಾಡಿ	2011
ಡಾ. ಪಳ್ಳತಡ್ಕ ಕೇಶವಭಟ್	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2011
ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯೆರ್	ಡಾ.ಉದಯ ಬಾರ್ಕೂರು	2011
ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಶಿವರಾಯೆರ್	ಎಚ್.ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್	2011
ಬಲ್ಲ ಮಹಾದೇವ ಬೊಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ	ಬಿ.ಕೆ ರಮೇಶ್ ಗೇರುಕಟ್ಟೆ	2011
ಬಿ.ವಿ ಕಾರಂತೆರ್	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೆಕೋಲು	2011
ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೆರ್	ಕೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ಯ	2011
ಡಾ.ಪಿ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2011

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ಡಾ.ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ,ಶೇಣಿ	2011
ಪರವೂರ್ದ ತುಳು ಪುರ್ಪ	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ	2011
ಮರೆಪ್ಪರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್	ರಮೇಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ	2011
ಕೊರಪೊಳು ಪಂಡಿನ ಕತೆಕುಲು	ಡಾ.ಸುಂದರ ಕೇನಾಜೆ	2011
ಕವಿಗಳು ಕಂಡ ತುಳುನಾಡು	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2011
ರಂಗೋದ ರಂಗ್	ಸರಪಾಡಿ ಅಶೋಕ್ ಶೆಟ್ಟಿ	2011
ಸೋಮಶೇಖರ್ ಪುತ್ರನ್	ಯಶವಂತ ಬೋಳೂರು	2012
ಅತ್ತಾವರ ಎಲ್ಲಪ್ಪ	ಮಲಾರ್ ಜಯರಾಮ ರೈ	2013
ಸೇಡಿಯಾಪು ಕ್ರಷ್ಣ ಭಟ್	ಡಾ.ಯೋಗೀಶ್ ಕೈರೋಡಿ	2013
ಎಂ. ಲೋಕಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ	ಉಮೇಶ್ ಕೆ.ಆರ್	2013
ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್ ಆಚಾರ್ಯ	ಡಾ.ಎಸ್.ಪದ್ಮನಾಭ ಭಟ್,ಯೆಕ್ಕಾರು	2014
ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡೆ	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕ್ರಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2013
ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	1998
ಮಾಯಂದಾಲ್(ಇ)	ಯಶವಂತಿ ಎಸ್ ಸುವರ್ಣ	2013
ಲಿಪಿ ಶಿಲ್ಪ ಅತ್ತಾವರ		
ಅನಂತಾಚಾರ್ಯೆರ್	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2013
ತುಳು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಬಾರತೊ	ಎಸ್.ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ	2014
ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ	ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	2014
ತುಳು ರಂಗ ನಾಟಕೊಲು		
ತುಳು ಗೊಂಚಿಲ್ ನಾಟಕ-1	(ಸಂ) ದಾಮೋದರ ಬಿ.ಬಂಗೇರ	
	ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟೆ	2013
ತುಳು ಗೊಂಚಿಲ್ ನಾಟಕ-2	(ಸಂ) ದಾಮೋದರ ಬಿ.ಬಂಗೇರ,	
	ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ	
ತುಳು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕ ಕಥೆ	ಡಾ.ಎಂ.ಎಸ್. ದುರ್ಗಾಪ್ರವೀಣ್	
	ಬೆನೆಟ್ ಜಿ.ಅಮ್ಮನ್ನ	2014
ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್	ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ, ಮುಲ್ಕಿ	2015
ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಗಳ ತುಳು ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಡಾ.ಎಂ.ಎಸ್. ದುರ್ಗಾಪ್ರವೀಣ್	
	ಬೆನೆಟ್ ಜಿ.ಅಮ್ಮನ್ನ	2015, 2019
ತುಳು ಕೆಲಿಂಜ ಬಾರತೊ	ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ	2015
ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್	ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮ್ರತಾ ಶೆಟ್ಟಿ(ತುಳು)	
	ಡಾ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಗಣೇಶ(ಕನ್ನಡ)	2015
ತುಳುನಾಡ ಇತಿಹಾಸ ಮಾರಿಗಿಡಪ್ಪುಲೆ	ಮನು ಇಡ್ಯಾ	2016
ಆನಂದ ಶೆಟ್ರ್	ಬಿ.ಚಂದ್ರಾವತಿ ರೈ	2016
ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ(ಇಂಗ್ಲೀಷ್)	(ಇಂಗ್ಲಿಷ್) ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ	
	ದೂಜ ಪೂಜಾರಿ	
	(ಮೂಲ: ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ)	2015
ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ		
ಮರೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್	ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ	2016
ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ		

ಮರೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್	ಡಿ.ಎಂ.ಕುಲಾಲ್	2016
ಕೆ.ಎನ್ ಟೇಲರ್		
ಮರೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್	ಪ್ರೊ.ಡಿ.ವೇದಾವತಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ	2016
Barakuru-Ametropolitan City of Antiquity Its History & Culture	ಬಿ.ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ	2016
Spirit Possession and Other Stories	ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ದೂಜ ಪೂಜಾರಿ	2016
ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿಯ ಮಹಿಳೆ	ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು	2016
ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ	ಅರವಿಂದ ಬಿಜೈ	2016
ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ	ಡಾ.ಸುಂದರ ಕೇನಾಜೆ	2016
ತುಳುವರ ಕೃಷಿ ಆರಾಧನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ "ಪೂಕರೆ ಆಚರಣೆ" ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ಹರೀಶ್ ಆಳ್ವ	
ತುಳು ನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಲ್ಕೆ ಯಾನೆ ಅಜಿಲ ಜನಾಂಗದ ಪಾತ್ರ	ಬಿ.ಎ.ಲೋಕಯ್ಯ ಶಿಶಿಲ	2016
ತುಳು ತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸ್ವರೂಪ–ಸಾಧ್ಯತೆ	ಡಾ.ಯೋಗೀಶ ಕೈರೋಡಿ	2016
ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವ ತುಳುನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸ	ಡಾ. ಧನಂಜಯ ಕುಂಬ್ಳೆ	2016
ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಗಳು	(ಸಂ) ರಘು ಇಡ್ಕಿದು	2016
ನಗುಬಗೆಯ ಕಿರುಕತೆಗಳು(ಕ)	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2018
ನಗುಬಗೆಯ ಕಿರುಕತೆಗಳು(ಇ)	ಪ್ರೊ. ಸೌರಬ್ ಆರ್. ಚಿಪಲ್ಲೂನ್ಕರ್	2018
ನಗುಬಗೆಯ ಕಿರುಕತೆಗಳು(ಹಿ)	ಡಾ. ಸ್ಮಿತ ಚಿಪಲ್ಲೂನ್ಕರ್	2018
ನಗುಬಗೆಯ ಕಿರುಕತೆಗಳು(ತು)	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2018
ಕಬಿತೆ 2017	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2018
ತುಳು ಬಾಸೆದ ತಿರ್ಲ್ (ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ)	ಕೆ.ಟಿ.ಆಳ್ವ, ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಣಂತೂರು	2018
Moon Light is Very Hot	(ತ) ಪ್ರೊ.ಸುರೇಂದ್ರ ರಾವ್ ಬೊಕ್ಕ, ಡಾ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	2018
ಗಂದಸಾಲೆ	ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ (ಸಂ.)	2018
ಕರ್ವಾಲೋ	ಡಾ. ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ (ಅನು) ಲೇಖಕರು : ಕೆ.ಪಿ. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ	2018
ತುಳು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಮಾಯಣ	ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ ಗವಳ್ಳರ್	2018
ಪಡವುದಪ್ಪೆನ ಪಾರ್ದನ	ಡಾ. ಕೆ.ಎಂ. ರಾಘವ ನಂಬಿಯಾರ್	2018
ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಪೆರ್ನ ತತ್ವಪದೊಕುಲು	ಎಸ್. ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ	2018
ಸಿರಿ ಕಾವ್ಯಲೋಕನ	ಡಾ. ಅಶೋಕ್ ಆಳ್ವ	2019
ತುಳುವರ ನಾಡು–ನುಡಿ	ಬಿ.ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆ	2019
ಶಿಕಾರಿ	ಮೂಲ: ತುಳು: ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತಾ ರೈ ಕನ್ನಡ: ಡಾ.ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಾಧವ್	2019

ತುಳುನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	2019
Tale of Narayana the Impostor	ಮೂಲ: ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ ಇ: ಬಿ.ಸುರೇಂದ್ರ ರಾವ್, ಕೆ.ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	2019
ತುಳು ಲಿಪಿ ಪರಿಚಯ	ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು	2019
ಬಾರ್ಕೂರಿನ ಕುಂಡೋದರ ಮತ್ತು ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು–ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ	ಡಾ. ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಗಡೆ	2019
ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ	ಐ.ಎಂ. ಕೊಟ್ರಯ್ಯ	
ಆದಿ ಬುಡ ಮೂಲ ಸಮುದಾಯ ಕೊರಗರು (ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರಣ)	ಪಾಂಗಾಳ ಬಾಬು ಕೊರಗ	2019
ಮಲ್ಲಿಗೆದ ಮುಗುರು ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯೆರೆನ ಪೊರ್ಲುದ ಕಬಿತೆಲು,	ತರ್ಜುಮೆ: ಕೆ. ಉಷಾ. ಪಿ. ರೈ	2019
ತುಳುನಾಡ ಜನಪದ ಕತೆಕುಲು	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2019
ಗೇನದ ಬೊಲ್ಪು	ಡಾ. ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	2019
Grammar of the Tulu Language(repr.)	Rev . J. J. Brigel	2019

2014–2017 ಸಾಲ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರೊಲು

1. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ 2. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ 3. ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ 4. ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ 5. ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ 6. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ 7. ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ 8. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯ 9. ಡಾ. ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ 10. ಅಳಿಕೆ ರಾಮಯ್ಯ 11. ಬೆಟ್ಟಂಪಾಡಿ ಚೋಮ 12. ದಾಸರಬೈಲು ಚನಿಯ ನಾಯ್ಕ 13. ಕೊಯಿರಾ ಬಾಳೆಪುಣಿ 14. ಕೊರಪ್ಪೊಲು 15. ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು

ಲೇಖಕೆರೆನ ಪತ್ತೆ

ಡಾ. ಎ. ಶ್ರೀಧರ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ–583276

ಸುಭಾಶ್ಚಂದ್ರ ಕಣ್ವತೀರ್ಥ
ತುಳು ಎಂ.ಎ. ಸುರುತ ವರ್ಸ
'ನಂದನಿಕೇತನ', ಅಳಪೆ–ಕರ್ಮಾರ್, ಅಂಚೆ: ಪಡೀಲ್, ಮಂಗಳೂರು–7

ಅಕ್ಷಯ ಆರ್. ಶೆಟ್ಟಿ
'ತುಡರ್' ಮೇರಿಹಿಲ್

ರಮೇಶ್ ಕುಲಾಲ್ ಬಾಯಾರ್
'ಐಸಿರಿ' ತಾಳ್ತಜೆ ಹೌಸ್, ಪಿ.ಒ. ಚಿಪ್ಪಾರ್, ಕಾಸರಗೋಡು, ಉಪ್ಪಳ, ಕೇರಳ–671322

ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ
ಪುಚ್ಚೇರಿ, ಮೂಡಬಿದಿರೆ

ಸತೀಶ್ ಎಂ.ಶೆಟ್ಟಿ ಕಣಂಜಾರು
401, ಮೋನಿಷ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ವರ್ಧಮಾನ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಕಿಸನ್ ನಗರ, ನಂ. 3,
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ – 400604

ಜಯಕರ ದೇಜಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ
ಮುಂಬಯಿ

ಶ್ರೀ 'ಮುಂಧಪಾರಾಜಾ' ಮುಂಡೋಡು
(ಶ್ರೀ ಮುಂಡೋಡು ಧರ್ಮಪಾಲ್ ರಾವ್ ಜಾಧವ್)
'ಗುರುಕೃಪಾ' ಗಾಂಧೀನಗರ. ಪೋಸ್ಟ್: ಕುಂಜತ್ತಬೈಲ್, ಕಾವೂರು, ಕುಡ್ಲ–575015

ಇರ್ವತ್ತೂರು ಗೋವಿಂದ ಭಂಡಾರಿ
ಕಾರ್ಲ.

ಜೆ.ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ
ತಂದೊಲಿಗೆ, ಜಪ್ಪಿನ ಮೊಗರು, ಮಂಗಳೂರು–574192

ನಳಿನಿ ಭಾಸ್ಕರ ರೈ
ಮಂಚಿ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಾರಂಭೊಗು ದುಂಬು ಬೆಂಗಳೂರುಡು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಭೆ

ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ತಂಡ ಭೇಟಿ

ಚಾವಡಿ ತಮ್ಮನ ವಸಂತ ವಿ. ಅಮೀನೆರೆಗ್

ಮಂಗಳೂರು ವಿವಿದ ಸುರುತ್ತ ತೌಳವ ಕುಲಪತಿ ಯೆಡಪಡಿತ್ತಾಯರೆಗ್ ಸನ್ಮಾನ

2017–19 ಸಾಲ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್, ಸದಸ್ಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಲು

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ನೆಂಪುಡು ಪಾಡೊಂಡಿ ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಇನಾಮು ಪಡೆಯಿನಕುಲು

ಏರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವ ಬೊಕ್ಕ ಎಂ.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ ದುಃಖ ಸೂಚಕ ಸಭೆ

RNI No. KARTUL / 2015 / 63563